

**Raiffeisen
BANK**

Reușim împreună.

**Raiffeisen
BANK**

Reușim împreună.

Principalii indicatori financiari

Situații financiare consolidate conform IFRS/IAS

	2008*	2007*	Modificare procentuală
	EUR '000	EUR '000	
Contul de profit și pierdere			
Venit net din dobânzi	249.102	199.880	25%
Venit net din comisioane	208.603	166.402	25%
Profit din tranzacționare	111.266	60.161	85%
Cheltuieli administrative	317.269	278.111	14%
Profit/ (pierdere) înainte de impozitare	197.725	118.769	66%
Profitul net al exercițiului financiar	166.729	95.769	74%
Număr acțiuni ordinare	11.962.586.385	11.962.586.385	0%
Câștiguri pe acțiune (în EUR/acțiune)	0,0139	0,0080	74%
Bilanț			
Credite și avansuri acordate băncilor (incluzând și plasamente la bănci)	90.327	444.021	-80%
Credite și avansuri acordate clienților	2.750.313	2.431.241	13%
Depozite de la bănci	192.591	108.530	77%
Credite de la bănci	193.727	173.500	12%
Depozite de la clienți	3.667.092	3.573.603	3%
Capitaluri proprii (inclusiv interese minoritare și profit)	537.075	434.952	23%
Total bilanț	4.860.246	4.562.890	7%
Informații regulatorii**			
Active ponderate cu riscul, inclusiv riscul de piață	3.535.675	2.734.658	29%
Total fonduri proprii	415.792	471.217	-12%
Total cerințe fonduri proprii	282.854	218.773	29%
Rata de acoperire a excedentului	47,00%	115,39%	-59%
Rata capitalului de bază (Tier 1), inclusiv riscul de piață	14,45%	14,85%	-3%
Rata fondurilor proprii	11,76%	17,23%	-32%
Indicatori de performanță			
Rentabilitatea capitalurilor proprii (ROE) înainte de impozitare	40,68%	29,50%	38%
Rentabilitatea capitalurilor proprii (ROE) după impozitare	34,31%	23,79%	44%
Rata cost/venit	55,57%	64,44%	-14%
Rentabilitatea activelor (ROA) înainte de impozitare	4,20%	2,74%	53%
Rata risc/câștig	21,08%	17,30%	22%
Resurse			
Număr angajați	7.322	6.388	15%
Unități bancare	574	452	27%

* Conversie informativă, neauditată

** Cifrele la 2008 au fost calculate în conformitate cu Basel II, iar la 2007 în conformitate cu Basel I

Cuprins

Principalii indicatori financiari	2
Cuvânt înainte și prezentarea Grupului	4
Cuvânt înainte	5
Conducerea Raiffeisen Bank	6
Raportul Consiliului de Supraveghere al Raiffeisen Bank S.A.	7
Scurtă prezentare a Grupului RZB și a Raiffeisen International	8
Repere 2008	10
Raportul Conducerii	14
Climatul economic	15
Evoluții ale sistemului bancar	18
Rezultate financiare ale Grupului Raiffeisen în România	20
Resurse Umane	24
Managementul Riscului	27
Raportul Diviziilor	30
Corporate Banking	31
Retail Banking	36
Trezorerie și Piețe de Capital	39
Participații	44
Situații Financiare Consolidate	46
Declarația privind responsabilitatea pentru întocmirea situațiilor financiare	48
Raportul Auditorilor Independenți	49
Contul de profit și pierdere consolidat	51
Bilanțul contabil consolidat	52
Situația modificărilor capitalurilor proprii consolidate	53
Situația fluxurilor de trezorerie consolidată	54
Analiza numerarului și a echivalentelor de numerar	55
Note la situațiile financiare consolidate	56-121
Adrese și persoane de contact	122
Grupul Raiffeisen International	123
Grupul Raiffeisen în România	129

Cuvânt înainte și prezentarea Grupului

**Raiffeisen
BANK**

Reușim împreună.

Art Proiect

tre stele

Cuvânt înainte și prezentarea Grupului

Cuvânt înainte

Ultimul trimestru al anului 2008 a adus multe turbulențe în sectorul financiar românesc. Multe bănci se bazau într-o mare măsură în activitatea lor de creditare pe finanțare din străinătate. Raportul credite/depozite pentru sectorul bancar românesc era de aproape 130%. Acest lucru nu a reprezentat o problemă atât timp cât finanțarea era disponibilă și sprijinea creșterea economiei românești. Situația s-a schimbat rapid spre sfârșitul anului 2008 ca urmare a evenimentelor generate de colapsul Lehman Brothers. Lipsa încrederii între bănci și preocupările legate de calitatea creditelor în regiune au determinat o epuizare a finanțării, practic peste noapte. Creditarea interbancară, dacă era disponibilă, era extrem de scumpă. Primele de risc, așa cum erau determinate de piața CDS pentru România, au crescut la peste 850 puncte de bază. În același timp, incertitudinea financiară i-a determinat pe mulți deponenți români să își retragă banii din sistem. O acțiune rapidă și eficientă din partea Băncii Centrale a stabilizat situația, dar rezultatul imediat a fost o concentrare rapidă pe depozite și o reducere drastică a creditării. Astăzi, piața financiară din România a redevenit calmă, caracterizată însă de tendința de a crește depozitele mai repede decât creditele, pentru a îmbunătăți raportul credite/depozite și a reduce dependența de finanțarea din străinătate. Reputația noastră solidă și poziția de lichiditate bună, datorate bazei mari de clienți retail, ne-au permis să gestionăm cu succes dificultățile întâmpinate la finele anului trecut.

În ciuda evoluțiilor înregistrate în trimestrul al patrulea, 2008 a fost cel mai de succes an din istoria Raiffeisen Bank. Pentru al șaptelea an consecutiv, am reușit să realizăm un profit mai mare decât anul precedent. Același lucru se poate spune despre raportul cost/venituri care s-a îmbunătățit până la 55,6%, deși numai în 2008 am extins rețeaua cu 122 de unități. Sunt cu atât mai mândru cu cât rezultate financiare nu au fost deloc influențate de situații excepționale, ci se datorează rezultatelor solide înregistrate de toate liniile de afaceri; Corporate, Retail și Trezorerie. Un determinant important al acestui succes îl constituie orientarea către o relație mai bună cu clienții băncii. Strategia noastră este de a ne ajuta clienții să aibă succes prin intermediul unor soluții locale care acoperă nevoi

financiare multiple și creează relații profitabile cu banca. În 2008, acest lucru a avut un efect pozitiv asupra nivelului și calității profitului nostru.

În același timp, cota noastră de piață din punct de vedere al activelor totale s-a stabilizat. Nu considerăm cota de piață un scop în sine și am evitat întotdeauna să ne implicăm în afaceri cu marjă mai mică și risc mai mare doar pentru a prezenta o creștere a acesteia. Prin urmare, avem o poziție solidă și echilibrată. La finele anului 2008, Banca avea o cotă de piață de 5,7% la activele totale, 5,3% la credite, 9,8% la depozite, 10,9% la plăți. De asemenea, 12% din utilizatorii de servicii bancare, persoane fizice, desemnau Raiffeisen Bank drept banca preferată, iar 15,3% din profitul net pe întregul sistem bancar era generat de noi. Portofoliul nostru de clienți este bine echilibrat între clienții corporate și retail, în timp ce proporția dintre EUR și RON este corespunzătoare din punct de vedere al riscului. Portofoliul nostru de credite este bine diversificat, iar nici o industrie nu este predominantă. De exemplu, finanțările pentru real estate reprezintă doar 10,5% din portofoliul nostru de credite corporate.

În prezent, aspectele legate de lichiditatea pe piața locală s-au diminuat. Ratele de dobândă la depozite revin la niveluri normale atât pentru RON, cât și pentru EUR, iar piețele sunt funcționale. Primele de risc pentru România au scăzut la niveluri cuprinse între 200 și 300 puncte de bază. Sistemul bancar românesc, cu cerințele sale mari privind rezerva minimă obligatorie și reglementările de credit restrictive ale Băncii Naționale (BNR), este bine poziționat să facă față acestei perioade dificile. Toate băncile au făcut subiectul unor teste de stres efectuate de BNR. Ca urmare a acestor teste, sunt bucuroși să anunțăm că nu au existat solicitări ca Raiffeisen Bank să își consolideze baza de capital.

Toate acestea ne oferă o poziție excelentă pentru viitor. Suntem bine ancorați pe piața bancară pentru a face față crizei economice, iar viziunea noastră pe termen lung nu s-a modificat. România este o țară cu mare potențial, care pentru mulți ani va înregistra o creștere economică superioară Europei Occidentale. Având în vedere poziția solidă și istoria noastră vom putea să ne dezvoltăm în continuare baza de depozite și să ne creștem afacerile, diminuând în același timp dependența de finanțarea externă.

Multe incertitudini rămân pentru 2009 și anii următori. În perioade dificile apar însă numeroase oportunități. În continuare ne vom concentra pe dezvoltarea sustenabilă a băncii, pe adecvarea capitalului, lichiditate, nivelul costurilor, costul riscului și vom investi în angajații noștri, pentru a fi pregătiți să maximizăm aceste oportunități. Ne propunem să fim o bancă mai bună ca oricând, fără a compromite echilibrul organizației, iar rezultatele, inclusiv sub formă de cote de piață sau profit durabil, se vor vedea.

Acestea nu sunt vremuri ușoare pentru cei care activează în sectorul bancar. Le mulțumesc angajaților, acționarilor și managementului Băncii pentru contribuția lor importantă nu doar la rezultatele record ale anului 2008, dar și la soliditatea pe care a dobândit-o Raiffeisen Bank. Datorită lor sunt încrezător în viitorul nostru.

Reușim împreună!

Steven van Groningen
Președinte & CEO

Conducerea Raiffeisen Bank

Componența Consiliului de Supraveghere:

Herbert Stepic – Președinte al Consiliului de Supraveghere

Heinz Wiedner – Membru

Martin Grüll – Membru

Aris Bogdaneris – Membru

Peter Lennkh – Membru

Componența Directoratului:

Steven van Groningen – Președinte

Marinel Burduja – Prim-Vicepreședinte, Corporate Banking

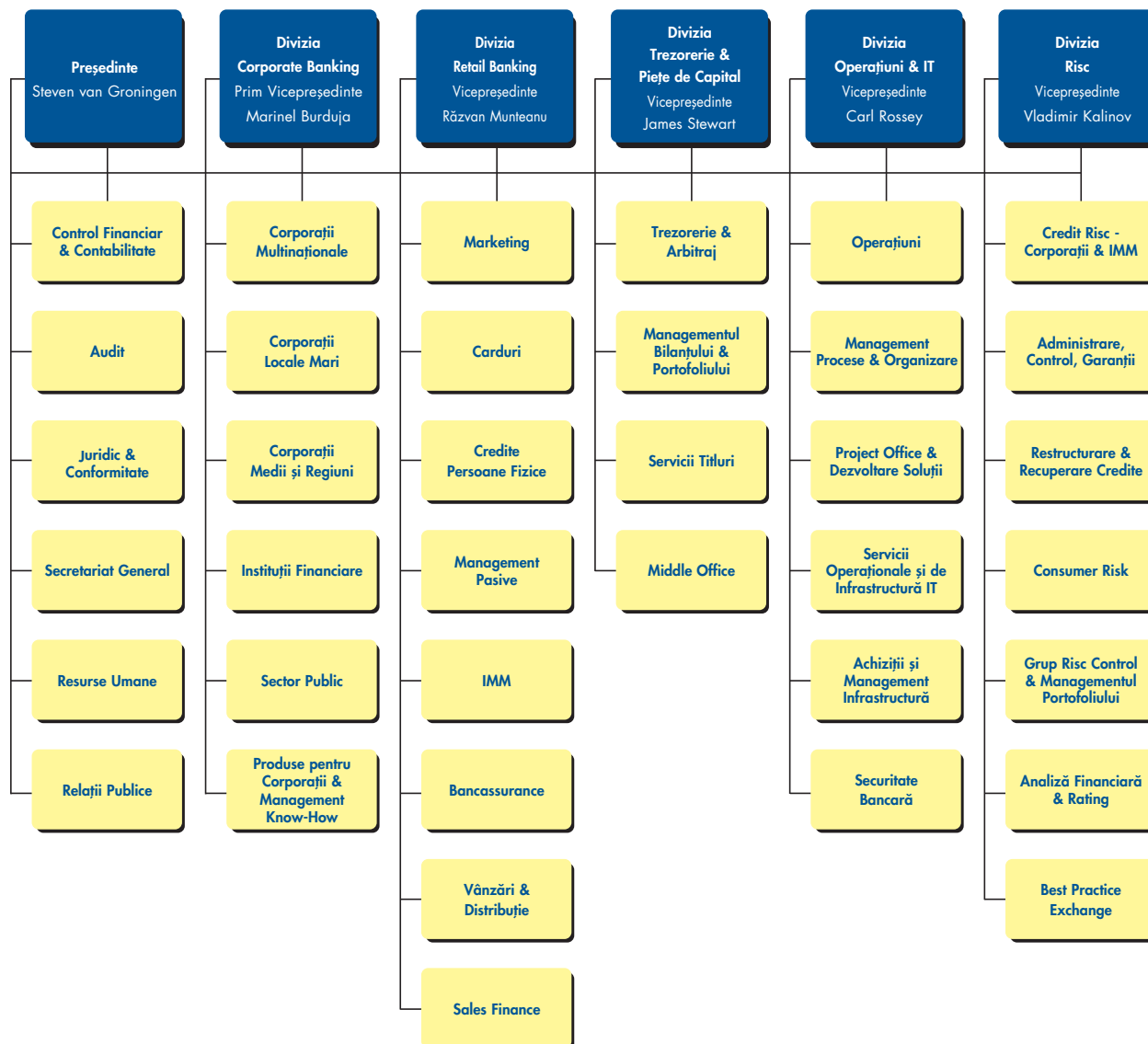
James D. Stewart, Jr. – Vicepreședinte, Trezorerie și Piețe de Capital

Răzvan Munteanu – Vicepreședinte, Retail Banking

Carl Rossey – Vicepreședinte, Operațiuni și IT

Vladimir Kalinov – Vicepreședinte, Risc

Structura Raiffeisen Bank, la 30 aprilie 2009

Raportul Consiliului de Supraveghere al Raiffeisen Bank S.A.

Pentru Grupul Raiffeisen International, anul 2008 a fost marcat atât de rezultate record – în contrast cu rezultatele altor grupuri bancare - cât și de deteriorarea mediului economic. În pofida tendinței generale negative din cea de-a doua parte a anului, am realizat un profit consolidat de 982 milioane de euro, cu 17% mai mare decât în 2007.

În mod inevitabil, la acest moment întreaga regiune a Europei Centrale și de Est (ECE) este afectată de criza financiară globală și, pe ansamblu, va înregistra rate negative de creștere. Cu toate acestea, datorită faptului că procesul de reducere a decalajului economic va continua, analiștii Raiffeisen Zentralbank Österreich AG (RZB) anticipează că relansarea acestei regiuni va fi mai pronunțată decât cea a Europei Occidentale, iar acest lucru va fi vizibil începând din 2010.

În mod similar, era inevitabil ca Raiffeisen International să fie afectat de evoluțiile economice globale. Grupul nostru este concentrat exclusiv pe ECE din rațiuni întemeiate: ECE este spațiul în care o bancă de încredere poate dezvolta afaceri durabile, iar acest lucru rămâne un adevăr valabil atât pentru prezent, cât și pentru viitor. Produsele noastre răspund nevoilor tuturor grupurilor de clienți, iar cei aproximativ 15 milioane de clienți ai noștri oferă o bază solidă, diversificată, pentru activitățile noastre. Acestor clienți le rămânem fideli, acum mai mult ca oricând. Înțelegem că sunt afectați de criză în nenumărate feluri și îi vom sprijini să o depășească cât mai bine cu putință.

Este evident că în viitorul apropiat nu vom mai întâlni ratele de creștere din ultimii ani, nici pe piețele locale, nici la nivelul Grupului. Totuși, băncile noastre din regiune au atât mijloacele financiare, cât și structurale de a face față crizei. Actuala modificare a situației economice globale ne-a determinat să ne concentrăm și mai mult pe calitatea activelor, pe care vom continua să o îmbunătățim la nivelul întregului Grup. Pentru a îndeplini cât mai bine acest obiectiv, piesa de rezistență a planului nostru de acțiune o constituie o politică de risc ajustată la noul mediu. Alte măsuri au în vedere creșterea eficienței și dezvoltarea permanentă a segmentului de retail, în special prin promovarea în continuare a produselor de economisire.

Mă bucur că am făcut progrese substanțiale din acest punct de vedere și sunt încrezător că această evoluție se va menține și în anul 2009, mulțumită încrederii pe care ne-o acordă clienții noștri!

Herbert Stepic
Președinte al Consiliului de Supraveghere

Scurtă prezentare a Grupului RZB și a Raiffeisen International

Raiffeisen Bank România este subsidiara *Raiffeisen International Bank-Holding AG* care, la rândul său, este subsidiara integral consolidată a *Raiffeisen Zentralbank Österreich AG (RZB)* cu sediul în Viena. RZB este compania mamă a *Grupului RZB* și entitatea principală a *Grupului Bancar Raiffeisen* din Austria, cel mai mare grup bancar al țării din punctul de vedere al activelor totale, având cea mai vastă rețea de distribuție locală.

RZB și Raiffeisen International au confirmat în repetate rânduri reputația de promotori în Europa Centrală și de Est, înființând prima subsidiară bancară în Ungaria încă din 1986, cu trei ani înainte de căderea Cortinei de Fier. În cei peste 20 de ani de prezență pe piață, au fost fondate 10 bănci și cumpărate alte 10. Rețeaua astfel formată acoperă regiunea cu bănci universale, care deservesc peste 14,7 milioane de clienți în peste 3.200 unități bancare, pe următoarele 15 piețe:

Albania	<i>Raiffeisen Bank Sh.a.</i>
Belarus	<i>Priorbank, OAO</i>
Bosnia și Herțegovina	<i>Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina</i>
Bulgaria	<i>Raiffeisenbank (Bulgaria) EAD</i>
Croația	<i>Raiffeisenbank Austria d.d.</i>
Kosovo	<i>Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.</i>
Polonia	<i>Raiffeisen Bank Polska S.A.</i>
Republica Cehă	<i>Raiffeisenbank a.s. și eBanka, a.s.</i>
România	<i>Raiffeisen Bank S.A.</i>
Rusia	<i>ZAO Raiffeisenbank</i>
Serbia	<i>Raiffeisen banka a.d.</i>
Slovacia	<i>Tatra banka, a.s.</i>
Slovenia	<i>Raiffeisen banka d.d.</i>
Ucraina	<i>VAT Raiffeisen Bank Aval</i>
Ungaria	<i>Raiffeisen Bank Zrt.</i>

Raiffeisen International este compania care coordonează toate aceste bănci, deținând majoritatea acțiunilor (în cele mai multe cazuri 100% sau aproape 100%). Mai mult, din Grupul Raiffeisen International fac parte numeroase companii de leasing financiar (inclusiv una în Kazahstan și una în Moldova). RZB deține aproximativ 70% din acțiunile Raiffeisen International. Restul de acțiuni se tranzacționează liber, fiind deținut de investitori instituționali sau privați. Acțiunile sunt tranzacționate la Bursa de Valori din Viena.

Raiffeisen International a înregistrat la finalul anului 2008 încă un rezultat record: profitul consolidat al Grupului (după impozitare și interese minoritare) a crescut cu 17% până la 982 milioane EUR (în comparație cu aceeași perioadă a anului 2007). Bilanțul total a fost de 85,4 miliarde EUR la sfârșitul anului, înregistrând de asemenea o creștere de 17%. La data întocmirii bilanțului, aproape 63.400 de angajați din peste 3.200 de unități deserveau peste 14,7 milioane clienți.

Fondat în 1927, RZB oferă o gamă completă de servicii bancare comerciale și de investiții. Ocupă locul trei pe piața bancară din Austria. La 31 decembrie 2008, bilanțul total al Grupului RZB era de 156,9 miliarde EUR, cu 14% mai mult față de decembrie 2007. În timp ce profitul operațional a atins încă un record, efectele pieței financiare și ale crizei bancare au atras după sine scăderi de profit. Ca urmare, profitul înainte de impozitare a scăzut cu 60% până la 597 milioane EUR. La data raportării, Grupul avea 66.650 de angajați în toată lumea.

Pe lângă operațiunile bancare – la care se adaugă și o reprezentanță în Rusia (Moscova) – RZB coordonează în Europa Centrală și de Est și câteva companii specializate ce oferă servicii în domeniul fuziunilor și achizițiilor (M&A), dezvoltării de proiecte imobiliare, managementului de fonduri și creditelor ipotecare.

În Europa Occidentală și în SUA, RZB este prezentă printr-o sucursală la Londra și reprezentanțe la Bruxelles, Frankfurt, Madrid, Milano, Paris, Stockholm și New York. La acestea, se adaugă o companie financiară la New York (cu reprezentanțe la Chicago, Houston și Los Angeles) și o bancă subsidiară în Malta. În Asia, RZB are sucursale la Beijing (cu reprezentanțe în Harbin și Zhuhai), Xiamen și Singapore și reprezentanțe la Ho Chi Minh City, Hong Kong, Mumbai și Seul. Această prezență internațională ilustrează clar strategia Grupului privind piețele în dezvoltare.

RZB are următoarele calificative (la aprilie 2009):

Standard & Poor's	Termen scurt	A-1
	Termen lung	A
Moody's	Termen scurt	P-1
	Termen lung	A1

www.rzb.at

www.ri.co.at

Repere 2008

Ianuarie

- Raiffeisen Bank introduce în portofoliul de produse creditul fără garanții materiale destinat finanțării rapide a activității curente a întreprinderilor mici și mijlocii.

Februarie

- Raiffeisen Bank deschide alte trei centre „Raiffeisen Bank - Casa Ta” specializate în credite imobiliare destinate persoanelor fizice la Craiova, Râmnicu Vâlcea și Târgu Mureș.
- O nouă politică de prețuri pentru creditele garantate cu ipotecă intră în vigoare începând din această lună. Clienții beneficiază de dobândă fixă pe un an, având posibilitatea de a opta pentru dobândă revizibilă la fiecare aniversare a creditului.

Martie

- În premieră pe piața bancară românească, Raiffeisen Bank, în colaborare cu Poliția Municipiului București, lansează un program pentru prevenirea fraudelor, educarea și informarea clienților băncii asupra fenomenului de fraudă.
- Raiffeisen Bank încheie un parteneriat pe trei ani cu Federația Română de Fotbal, devenind sponsor oficial al echipei naționale de fotbal.

Aprilie

- Raiffeisen Bank lansează un pachet financiar destinat dezvoltării activității segmentului de profesii liberale, punând la dispoziția clienților nu doar produse și servicii financiar-bancare de calitate, ci și consultanță de specialitate prin personal dedicat.
- Banca obține premiul „Cel mai de succes program co-branded” în cadrul galei No-Cash 2008, pentru cardul de credit dezvoltat în parteneriat cu Vodafone în cursul anului precedent.

Mai

- Raiffeisen Bank oferă gratuit serviciul de Internet Banking pentru IMM, fără taxă de activare și fără abonament lunar.
- Prima unitate Raiffeisen Bank din mediul rural, destinată cu precădere clienților persoane fizice, este inaugurată în comuna Remetea din județul Harghita.

Iunie

- Raiffeisen Asset Management obține autorizarea pentru „Raiffeisen Acumulare”, fond de pensii facultative (pilonul III) care își propune creșterea pe termen lung a capitalului investit, în condițiile asumării unui nivel de risc moderat.
- Raiffeisen Bank se alătură unui proiect unic și inovativ – Omul de lângă tine – care promovează în București accesul la cultură, ideea de spațiu urban, de comunicare și apropiere între oameni. Expoziția de fotografie monumentală semnată de artistul Dan Hayon este evenimentul central al proiectului.

Iulie

- Raiffeisen Capital & Investment primește de la *The Banker* premiul „Tranzacția Anului 2007” pentru intermedierea ofertei publice inițiale de acțiuni Transgaz.
- Dr. Herbert Stepic, președintele Raiffeisen International, este decorat la București cu Ordinul „Meritul Industrial și Comercial” în rang de Comandor, prin decret prezidențial.

*Decorarea Dr. Herbert Stepic
la București - iulie*

Vernisaj Raiffeisen Art Proiect - septembrie

August

- 11 tineri cu rezultate universitare de excepție, care își finalizează studiile la universități de prestigiu din străinătate, sunt câștigătorii celei de-a cincea ediții a Bursei Raiffeisen.

Septembrie

- Raiffeisen Bank extinde programul „Puncte de colecție” destinat deținătorilor de carduri, prin încheierea unor noi parteneriate cu companii de top de pe piața românească.
- Rețeaua de bancomate a Raiffeisen Bank atinge un nou prag: 1.000 de ATM-uri puse la dispoziția posesorilor de carduri.
- Raiffeisen Art Proiect, program dedicat promovării anuale a valorilor artistice românești, susține expoziția „Pictor printre stele” a talentatului pictor Emil Ciocoiu.

Octombrie

- Ca urmare a acordului încheiat între Raiffeisen Bank și Ministerul Apărării Naționale, pensionarii militari își pot încasa începând din această lună pensiile în contul propriu deschis la orice unitate Raiffeisen Bank.
- Clienții Raiffeisen Bank au acum posibilitatea de a constitui depozite în lei pe termen de trei luni, beneficiind astfel de una dintre cele mai mari trei dobânzi de pe piață.
- Programul Raiffeisen Trainee - 14 absolvenți de învățământ superior se alătură echipei Raiffeisen Bank, începându-și activitatea în zone cheie din bancă sau din subsidiarele acesteia: retail, risc, leasing.
- Raiffeisen Bank sprijină prima ediție a Maratonului Internațional București, eveniment sportiv de mare amploare, care adună la linia de start atleți profesioniști și amatori.

Conferința CerealExpert - noiembrie

Lansare manual și caiet de educație financiară - decembrie

Noiembrie

- Are loc a treia ediție a conferinței „Raiffeisen CerealExpert - Prima opțiune în finanțarea afacerilor cu cereale”, având ca scop prezentarea soluțiilor integrate, dezvoltate de bancă, pentru finanțarea produselor agricole în diferite stadii.
- Raiffeisen Bank este sponsor principal al Festivalului Internațional de Muzică de Cameră SoNoRo, o platformă de excepție pentru promovarea celei mai profunde forme de comunicare muzicală, care are loc la București, Timișoara și Cluj.
- Primul număr al revistei interne „Staff Only”, instrument util de comunicare a experiențelor profesionale și personale din cadrul organizației, ajunge la toți membrii echipei Raiffeisen Bank.

Decembrie

- Raiffeisen Bank sprijină apariția primului manual și a unui caiet de educație financiar-bancară, „Banii pe înțelesul copiilor”, care explică pe înțelesul celor mici ce sunt banii, cum pot fi aceștia înmulțiți sau ce este un card.
- Pentru a doua oară consecutiv, Raiffeisen Bank este desemnată „Banca Anului”, pentru cele mai bune investiții din sistemul bancar, de către publicația *Business Press*.
- Rețeaua Raiffeisen Bank atinge 574 de unități la sfârșitul lui 2008, din care 122 deschise pe parcursul anului. Dintre acestea, o parte sunt spații dedicate serviciilor strategice ale băncii: 16 unități Raiffeisen Exclusive, 21 unități Mortgage Center, 51 unități Mortgage Corner, 7 Centre Operaționale de Afaceri și 8 Centre Regionale Corporatiste.

RESPONSABILITATE

Seriozitate

Asumare

Adevăr

Recunoaștere

Echilibru

Curaj

Luciditate

Inițiativă

Educație

S

Respect

pasiune

orientare spre soluții

recunoașterea meritelor

Raportul Conducerii

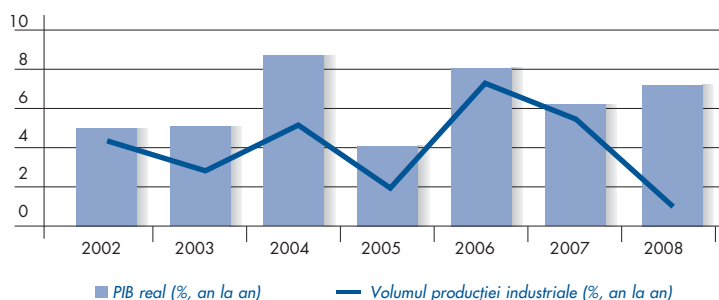
Climatul economic

Ritmul de creștere economică a rămas ridicat în 2008, Produsul Intern Brut (PIB) real avansând cu 7,1% față de 2007. Totuși, evoluțiile înregistrate în prima și a doua parte a anului au fost complet diferite.

Activitatea economică a rămas intensă în primele două trimestre ale anului în ciuda amplificării crizei pe piețele externe. PIB-ul fără agricultură (indicator care reflectă cel mai bine dinamica activității economice în România) a crescut cu 9,1% în termeni reali în perioada ianuarie-iunie 2008 comparativ cu aceeași perioadă din 2007. În același interval de timp, investițiile au crescut cu 31,1%, în timp ce avansul cheltuielilor populației s-a situat la 14,4%.

Tendința s-a inversat însă în trimestrul al treilea, când criza pe piețele internaționale s-a accentuat. Situația economică s-a deteriorat considerabil în trimestrul al patrulea după falimentul băncii Lehman Brothers și după ce piețele internaționale ale creditului au încetat să mai funcționeze. Astfel, activitatea a încetinit în toate sectoarele economice (industrie, servicii, construcții) ca urmare a deteriorării rapide a cererii interne (consum și investiții) și a celei externe. Consumul și investițiile au suferit datorită accesului mai dificil la credite, a scumpirii acestora, dar și datorită creșterii incertitudinii privind perspectivele economice în următorii ani. Ca urmare, PIB-ul fără agricultură a crescut numai cu 3,5% în a doua jumătate a lui 2008 comparativ cu perioada similară din 2007. Industria a fost cea mai afectată de criză. După o creștere anuală de 6% în prima jumătate a lui 2008, avansul anual s-a redus la numai la 2,5% în trimestrul al treilea, iar în trimestrul al patrulea s-a înregistrat o scădere de 10,4%. Diminuarea cererii externe a afectat cel mai puternic industria metalurgică, chimică și pe cea constructoare de mașini, companiile din aceste sectoare decizând să reducă sau chiar să oprească producția în ultimele luni ale lui 2008. De fapt, rezultatele de la sfârșitul lui 2008 sugerează perspectivele negative pentru anul 2009.

Produsul Intern Brut (PIB) real și volumul producției industriale

Sursa: BNR, Institutul Național de Statistică, Raiffeisen RESEARCH

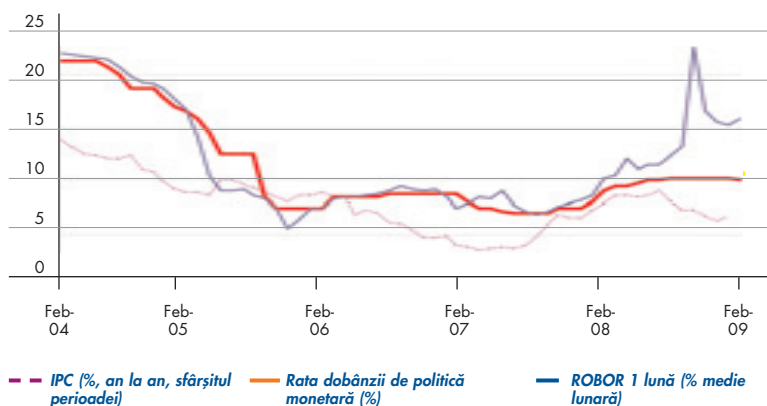
Rata inflației a crescut în prima jumătate a lui 2008 și a atins o valoare maximă de 9% în iulie. Factorii determinanți ai creșterii ratei inflației în această perioadă au fost creșterea prețurilor bunurilor alimentare (ca urmare a unei producții agricole slabe în 2007) și a prețului combustibililor (ca urmare a creșterii rapide a prețului petrolului și deprecierei leului). Rata inflației a început însă să scadă în luna august (după ce influența negativă a acestor factori a început să se disipeze) și s-a situat la 6,3% la sfârșitul lui 2008 (în afara țintei

de inflație a BNR de 3,8% cu un interval de variație de +/-1%).

Confruntându-se cu o creștere a ratei inflației și cu o deteriorare a sentimentului investitorilor străini față de România, BNR a trebuit să crească rata dobânzii de politică monetară și să adopte un management ferm al lichidității din piața monetară. Astfel, BNR a crescut rata dobânzii de politică monetară de șase ori consecutiv de la 7,5% la sfârșitul lui 2007, până la 10,25% în august 2008,

nivel la care a stagnat până la sfârșitul anului. Creșterea ratelor dobânzii din piața monetară a fost însă mult mai amplă, fapt evidențiat, de exemplu, de creșterea ratei ROBOR la 1 lună de la 8,3% în

Rata inflației și rata dobânzii de politică monetară

Sursă: BNR, Institutul Național de Statistică, Raiffeisen RESEARCH

ianuarie, la 15,4% în decembrie 2008. În luna octombrie, ca urmare a unui deficit de lichiditate în piață, ratele dobânzii din piața monetară au crescut temporar chiar până la 50%.

În 2008 s-a înregistrat o creștere a volatilității nu doar în piața monetară, ci și în cea valutară. Creșterea aversiunii la risc pe piețele internaționale a avut un impact puternic asupra cursului de schimb al leului. Sentimentul investitorilor străini față de România s-a deteriorat chiar mai mult decât în cazul altor țări emergente, datorită dezechilibrelor macroeconomice interne mari (în special deficitul ridicat al contului curent), iar acest lucru a generat

presiuni de depreciere a leului. Deși cursul de schimb a fost relativ stabil în prima jumătate a lui 2008 (cotația EUR/RON fluctuând între 3,56 și 3,77), în cea de-a doua jumătate a anului volatilitatea a crescut, iar leul a intrat începând cu septembrie pe o tendință clară de depreciere. Pariurile pe deprecierea leului au devenit mai numeroase (asociate cu riscurile mari ale României datorate dependenței ridicate de finanțarea externă într-un moment de criză pe piețele internaționale ale creditului) iar nerezidenții au început să-și construiască poziții valutare speculative scurte pe leu. Aceste acțiuni au determinat creșterea foarte rapidă a cotației EUR/RON până la un nivel apropiat de 4,0 în luna octombrie. În acel moment Banca Centrală a intervenit în piața valutară vânzând valută și a refuzat să injecteze lichiditate în piața monetară. Intervenția valutară și deficitul de lichiditate au determinat jucătorii din piață să închidă pozițiile speculative scurte pe leu, iar rata de schimb EUR/RON a revenit din nou la nivelul de 3,65 la sfârșitul lui octombrie. Totuși, presiunile de depreciere au continuat să se manifeste în continuare, iar cotația EUR/RON a ajuns din nou la nivelul de 4,0 până la sfârșitul lunii decembrie și apoi a crescut la 4,3 în primele săptămâni ale lui 2009. Limitarea și controlul deprecierei leului au reprezentat o preocupare majoră a Băncii Centrale pe tot parcursul anului 2008, dat fiind impactul său asupra stabilității financiare și a inflației.

Deficitul contului curent s-a adâncit rapid în ultimii ani ajungând la 13,5% din PIB la sfârșitul lui 2007. Creșterea deficitului balanței comerciale a reprezentat factorul determinant al deteriorării contului curent. Creșterea importurilor a devansat-o pe cea a exporturilor, până în 2007 fiind susținută de avansul rapid al cererii agregate interne (consum și investiții). Situația s-a schimbat însă în 2008, iar ritmul de creștere al exporturilor (13,8% an la an) l-a devansat pe cel al importurilor (9,4% an la an). Ca urmare, deficitul balanței comerciale s-a redus de la 14,4% din PIB în 2007 la 13,3% din PIB în 2008. În același timp, deficitul contului curent a scăzut la 12,3% din PIB în 2008. Totuși, deficitul contului curent este încă foarte ridicat și atunci când este adăugat la serviciul datoriei externe evidențiază un grad ridicat de dependență a României de finanțarea externă. Astfel, finanțarea deficitului contului curent generează riscuri în contextul unor condiții adverse pe piețele internaționale ale creditului.

Politica fiscală a rămas pro-ciclică în 2008. Guvernul a continuat să cheltuiască sume importante pentru achiziția de bunuri și servicii și a acordat creșteri salariale foarte mari personalului din sectorul public. Mai mult, decelerarea rapidă a activității economice în ultimele luni ale anului a determinat deteriorarea încasărilor bugetare. Ca urmare, deficitul bugetar s-a adâncit de la 3,1% din PIB în 2007 la 4,9% din PIB în 2008, pe metodologia națională. Pentru a finanța deficitul bugetar, Guvernul a crescut volumul împrumuturilor de pe piața internă contractate prin emisiunea de titluri de stat. De asemenea, Guvernul a emis și eurobonduri în valoare de 750 milioane euro, sumele obținute fiind însă în cea mai mare parte utilizate pentru plata unor eurobondați ajunse la scadență (600 milioane EUR). În condițiile în care se utilizează metodologia Comisiei Europene, deficitul bugetar s-a situat la 5,4% din PIB în 2008, fapt ce evidențiază riscuri importante pentru declanșarea procedurii de buget excesiv de către Comisia Europeană.

La sfârșitul lui 2008, două dintre cele trei mari agenții internaționale de rating au scăzut ratingul României la treapta „non-investment”. Pe 27 octombrie 2008, Standard & Poor’s a redus ratingul de țară al României cu o treaptă de la “BBB-” la “BB+”. Pe 10 noiembrie 2008, Fitch a redus ratingul de țară cu două trepte de la “BBB” la “BB+”. Ambele agenții au atribuit ratingului o perspectivă negativă. Agențiile de rating și-au manifestat îngrijorări în legătură cu dependența ridicată a României de finanțarea externă și în legătură cu politicile inadecvate ale autorităților pentru limitarea dezechilibrelor macroeconomice. Cele două agenții au avertizat asupra riscurilor unei încetiniți rapide a activității economice în România.

România: Principalii indicatori economici

	2004	2005	2006	2007	2008
Produsul Intern Brut – PIB (mld. euro)	61,0	79,7	97,8	123,7	136,8
PIB pe locuitor (în EUR)	2816	3688	4530	5743	6364
Creșterea reală a PIB-ului (% an la an)	8,5	4,2	7,9	6,2	7,1
Volumul producției industriale (% an la an)	5,3	2,0	7,1	5,4	0,9
Rata șomajului înregistrat (medie, %)	6,7	5,8	5,4	4,3	4,0
Salariul mediu brut lunar (în EUR)	204	267	326	422	473
Prețurile producției industriale (medie, % an la an)	19,1	10,6	11,6	8,1	15,8
Prețurile de consum (medie, % an la an)	11,9	9,0	6,6	4,8	7,9
Prețurile de consum (sf. an, % an la an)	9,3	8,6	4,9	6,6	6,3
Soldul bugetului public consolidat (% din PIB)	-1,5	-0,8	-1,5	-3,1	-4,9
Datoria publică (% din PIB)	18,7	15,8	12,4	12,7	14,0
Soldul contului curent (% din PIB)	-8,4	-8,6	-10,4	-13,5	-12,3
Datorie externă (% din PIB)	35,2	38,8	42,1	47,3	53,0
Investiții străine directe – fluxuri nete (% din PIB)	8,4	6,6	8,9	5,7	6,6
Rezervele valutare ale BNR (mld. euro)	10,8	16,8	21,3	25,3	26,2
RON/EUR, curs mediu	4,05	3,62	3,52	3,34	3,68
RON/EUR, curs la sfârșitul perioadei	3,97	3,68	3,38	3,61	3,99
RON/USD, curs mediu	3,26	2,91	2,81	2,44	2,52
RON/USD, curs la sfârșitul perioadei	2,91	3,11	2,57	2,46	2,83
EUR/USD, curs mediu	1,24	1,24	1,25	1,37	1,46
EUR/USD, curs la sfârșitul perioadei	1,36	1,18	1,32	1,47	1,41

Sursa: Banca Națională a României, Institutul Național de Statistică, Raiffeisen RESEARCH

Evoluții ale sistemului bancar

La sfârșitul anului 2008, în România existau 42 de bănci cu active totalizând 79 miliarde EUR. Sistemul bancar românesc este dominat de bănci cu capital majoritar străin, activele acestora reprezentând 88,1% din totalul activelor bancare în decembrie 2008. Cota de piață a băncilor cu capital de stat era de numai 5,3% la sfârșitul lui 2008. Competiția în sistemul bancar a rămas puternică, băncile continuând să își extindă rapid rețeaua de unități. Numărul unităților bancare se situa la 6.549 în decembrie 2008, în creștere cu 19,5% față de sfârșitul lui 2007.

Ritmul de creștere a creditului neguvernamental a rămas ridicat în 2008 (+25,8% în termeni reali în decembrie 2008) chiar dacă s-a înjumătățit comparativ cu cel din 2007 (+50,5%). Ponderea în PIB a creditului neguvernamental a crescut de la 35,9% în 2007 la 39,3% în 2008. De asemenea, activele instituțiilor de credit au crescut de la 63,1% din PIB în 2007 la 67,4% din PIB în 2008. Totuși, gradul de intermediere financiară din România (măsurat prin ponderea activelor bancare în PIB) rămâne cel mai scăzut dintre țările membre ale Uniunii Europene.

Dinamica creditării a rămas ridicată până în septembrie, însă a frânat rapid în ultimul trimestru al anului, atunci când piața internațională a creditului s-a blocat (iar capacitatea băncilor locale de a atrage fonduri din exterior a scăzut). Începând cu luna octombrie, aversiunea față de risc a băncilor a crescut, iar acestea au început să își restricționeze condițiile de creditare. De asemenea, creșterea primei de risc pentru România a determinat o creștere a costului de finanțare externă a băncilor și a ratelor dobânzii la creditele în valută, în timp ce dispariția excesului de lichiditate din piața internă a determinat creșterea ratelor dobânzii pentru creditele în lei. Ca urmare, soldul creditelor acordate de către bănci a scăzut în ultimele luni ale anului.

În cea de-a doua jumătate a lui 2008, băncile și-au concentrat atenția în principal către atragerea de depozite. Acestea au crescut agresiv ratele dobânzii plătite pentru depozitele atrase de la populație și companii, atât în monedă națională, cât și în valută. Creșterile ratelor dobânzii plătite la depozite au fost mai mari decât creșterile ratelor dobânzii solicitate la credite și aceasta a început să pună presiuni de scădere asupra marjei nete din dobânzi în ultimul trimestru al anului. De asemenea, interesul băncilor pentru plasamente în titluri de stat a crescut, deoarece acestea reprezintă un stoc de lichiditate și le permit băncilor să obțină rapid lichiditate de la Banca Centrală prin apel la facilitatea permanentă de creditare.

Banca Centrală a rămas preocupată de expansiunea rapidă a creditului, în special în prima jumătate a anului. În februarie, BNR a decis să introducă măsuri prudențiale suplimentare prin creșterea gradului de provizionare în cazul creditelor în valută acordate debitorilor neacoperiți la riscul valutar. De asemenea, BNR a decis să introducă o procedură de „stress test” pentru creditele nou acordate. Băncile au fost obligate să adopte noi reguli de creditare și să implementeze această procedură începând cu luna octombrie. În principiu, noile reguli de creditare au presupus o diminuare a capacității de îndatorare a populației neacoperite la riscul valutar, datorită reducerii nivelului maxim acceptat pentru ponderea în venitul disponibil al serviciului datoriei debitorului (cu aproximativ 10-15 puncte procentuale de la 65%-70% inițial). BNR a permis băncilor să renunțe la procedura de „stress test” în cazul creditelor ipotecare și a celor garantate cu ipotecă la începutul lui 2009, după ce dinamica creditului a decelerat rapid.

Tabelul următor prezintă principalele evoluții înregistrate la nivelul bilanțului monetar agregat al instituțiilor de credit (bănci comerciale, bănci de economisire și creditare în domeniul locativ, cooperative de credit) și fondurilor de piață monetară din România în anul 2008.

Bilanțul monetar agregat al instituțiilor de credit și al fondurilor de piață monetară

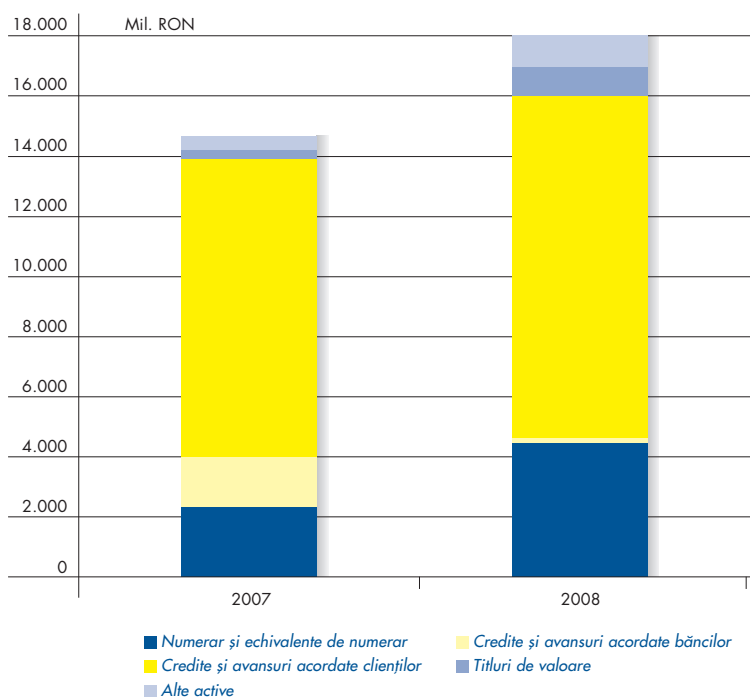
	2008 (mld. RON)	2008 (% din total active)	2008/2007 (modificare anuală, în termeni reali în %)	2007 (% din total inflatate)	2007 (% din total active)
Active					
Credite și plasamente la alte bănci și BNR	81,0	23,8	2,1	79,3	28,7
- din care rezerve minime obligatorii	73,2	21,6	13,6	64,5	23,3
Credite acordate rezidenților	204,3	60,1	26,6	161,4	58,3
- populație	99,2	29,2	30,5	76,0	27,5
- companii	98,9	29,1	21,3	81,5	29,5
- sector public	6,3	1,8	61,8	3,9	1,4
Dețineri de titluri, din care:	12,3	3,6	59,6	7,7	2,8
- emise de către administrația publică	11,0	3,2	75,0	6,3	2,3
Active externe	6,9	2,0	7,1	6,5	2,3
Active imobilizate	10,3	3,0	15,2	9,0	3,2
Alte active	25,0	7,4	96,2	12,7	4,6
Total active	339,8	100,0	22,8	276,7	100,0
Pasive					
Depozite ale băncilor și altor instituții financiar-monetare rezidente	7,2	2,1	-31,4	10,4	3,8
Depozite ale rezidenților	161,9	47,6	11,7	145,0	52,4
- populație	82,9	24,4	15,8	71,6	25,9
- companii	68,6	20,2	4,5	65,6	23,7
- sector public	10,4	3,1	33,8	7,8	2,8
Titluri de debit emise	1,2	0,3	-63,0	3,2	1,1
- din care deținute de nerezidenți	0,9	0,3	-69,7	2,8	1,0
Pasive externe	103,2	30,4	37,2	75,3	27,2
Capital și rezerve	36,3	10,7	30,8	27,7	10,0
Alte pasive	30,1	8,9	99,6	15,1	5,5
Total pasive	339,8	100,0	22,8	276,7	100,0

Sursa: Datele folosite au fost preluate din buletinul lunar al BNR din luna decembrie 2008 și de pe pagina de internet a Băncii Centrale Europene. Pentru realizarea comparațiilor, datele pentru anul 2007 au fost ajustate cu rata inflației din 2008 de 6,3%.

Rezultate financiare ale Grupului Raiffeisen în România

Bilanțul contabil consolidat

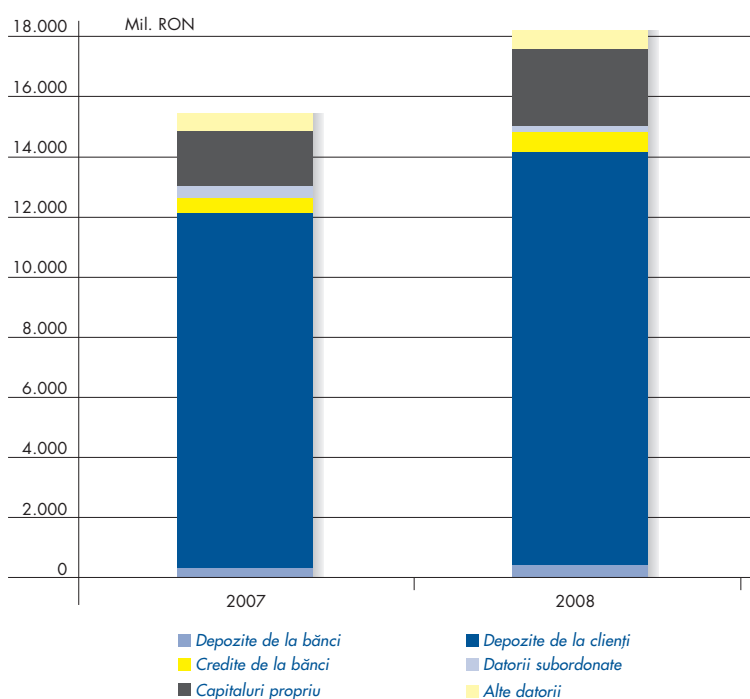
	31 decembrie 2008 RON '000	31 decembrie 2007 RON '000	31 decembrie 2008 EUR '000 Neauditat	31 decembrie 2007 EUR '000 Neauditat
Active				
Numerar și echivalente de numerar	5.947.596	4.824.755	1.492.421	1.336.423
Active financiare deținute pentru tranzacționare	44.806	41.275	11.243	11.433
Derivative deținute pentru managementul riscului	52.077	1.770	13.068	490
Credite și avansuri acordate băncilor	359.973	1.603.003	90.327	444.021
Credite și avansuri acordate clienților	10.960.548	8.777.265	2.750.313	2.431.241
Titluri de valoare	1.197.530	569.413	300.494	157.723
Participații	44.099	44.400	11.066	12.298
Imobilizări corporale	373.703	310.321	93.773	85.957
Imobilizări necorporale	104.758	103.886	26.287	28.776
Impozit amânat, activ	6.864	-	1.722	-
Creanțe privind impozitul pe profit	747	1.203	187	333
Alte active	276.354	195.654	69.345	54.195
Total active	19.369.055	16.472.945	4.860.246	4.562.890
Datorii				
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	3.306	2.315	830	641
Derivative deținute pentru managementul riscului	105.386	32.191	26.444	8.917
Depozite de la bănci	767.514	391.815	192.591	108.530
Depozite de la clienți	14.614.094	12.901.422	3.667.092	3.573.603
Credite de la bănci și alte instituții financiare	772.040	626.371	193.727	173.500
Datorii subordonate	351.694	318.273	88.250	88.159
Provizioane	49.026	33.789	12.302	9.359
Datorii privind impozitul curent	70.188	56.529	17.612	15.658
Datorii privind impozitul amânat	517	14.772	130	4.092
Alte datorii	494.936	525.200	124.193	145.479
Total datorii	17.228.701	14.902.677	4.323.171	4.127.938
Capitaluri proprii				
Capital social	1.196.259	1.196.259	300.175	331.355
Rezultat reportat / (Pierdere cumulată)	879.885	351.960	220.788	97.490
Alte rezerve	64.210	22.049	16.112	6.107
Total capitaluri proprii	2.140.354	1.570.268	537.075	434.952
Total datorii și capitaluri proprii	19.369.055	16.472.945	4.860.246	4.562.890

Structura activelor**Detalii privind evoluția activelor**

Activele totale ale Grupului Raiffeisen în România au crescut în 2008 cu 2,9 miliarde RON, reprezentând o creștere de 17,58% față de 2007. Creditele și avansurile acordate clienților au crescut cu 25%, creșterea datorându-se în proporție de 45% segmentului de clienți corporate și 55% segmentului de clienți retail. Creșterea a fost susținută de continuarea dezvoltării rețelei de unități (122 de unități noi) și de specializarea ei (la sfârșitul anului existând 21 de unități Mortgage Center).

Detalii privind evoluția pasivelor

Depozitele atrase de la clienți depășeau 14,6 miliarde RON la sfârșitul anului 2008, cu 13% mai mult decât în decembrie 2007. Din această sumă depozitele la termen ale clienților reprezintă 65%, pe când depozitele la vedere 35%. Segmentul retail are o pondere de 40% din totalul resurselor atrase de la clienți și segmentul corporate 60%.

Structura pasivelor și capitalului propriu

Contul de profit și pierdere consolidat

	31 decembrie 2008 RON '000	31 decembrie 2007 RON '000	31 decembrie 2008 EUR '000 Neauditat	31 decembrie 2007 EUR '000 Neauditat
Venituri din dobânzi	1.581.454	1.059.184	429.429	317.378
Cheltuieli cu dobânzile	(664.091)	(392.127)	(180.327)	(117.498)
Venituri nete din dobânzi	917.363	667.057	249.102	199.880
Venituri din speze și comisioane	836.800	606.746	227.225	181.807
Cheltuieli cu speze și comisioane	(68.579)	(51.411)	(18.622)	(15.405)
Venituri nete din speze și comisioane	768.221	555.335	208.603	166.402
Venituri nete din tranzacționare	409.758	200.776	111.266	60.161
Cheltuieli nete din alte instrumente financiare la valoare justă prin contul de profit și pierdere	(39.449)	(4.490)	(10.712)	(1.345)
Alte venituri operaționale	46.640	21.643	12.665	6.485
Venituri operaționale	2.102.533	1.440.321	570.924	431.583
Cheltuieli operaționale	(662.182)	(511.660)	(179.809)	(153.316)
Cheltuieli salariale	(506.223)	(416.478)	(137.460)	(124.795)
Cheltuieli nete cu provizioanele pentru deprecierea valorii activelor financiare	(193.357)	(115.378)	(52.504)	(34.572)
Pierderi din participații în entități asociate	(12.617)	(438)	(3.426)	(131)
Profit înainte de impozitare	728.154	396.367	197.725	118.769
Cheltuiala cu impozitul pe profit	(114.149)	(76.758)	(30.996)	(23.000)
Profitul exercițiului financiar	614.005	319.609	166.729	95.769

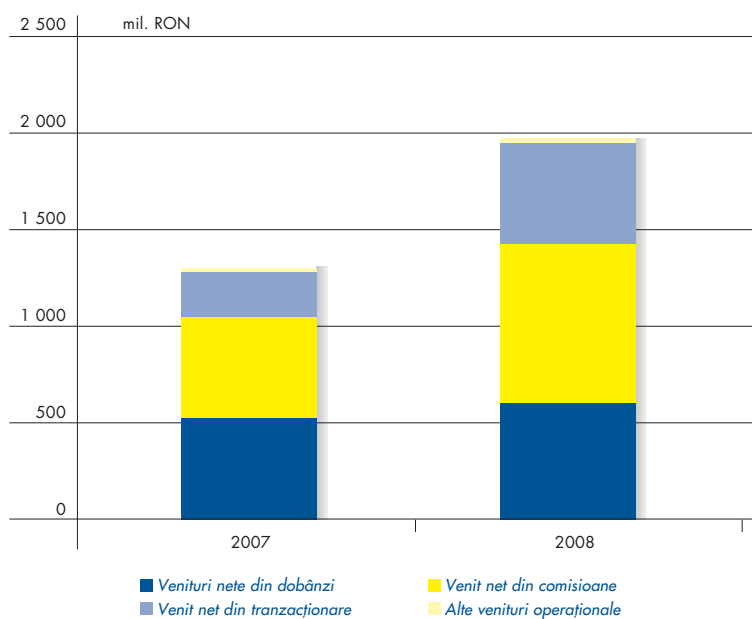
Venitul net

Veniturile operaționale au crescut cu 46% față de anul precedent, veniturile nete din dobânzi având o pondere de 44%, iar cele din comisioane 37% în sumă totală.

Cheltuielile cu personalul au înregistrat o creștere de 22%, iar cele administrative au crescut cu 29%, dezvoltarea rețelei fiind factorul principal. Cu toate acestea, raportul venituri/cheltuieli s-a îmbunătățit, ajungând la 56%.

În 2008 Grupul Raiffeisen în România a înregistrat un profit net cu 92% mai mare față de anul precedent.

Structura veniturilor operaționale

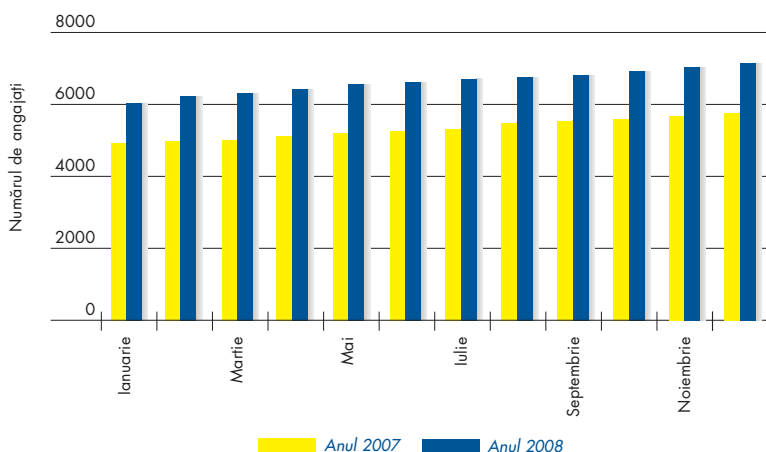

Resurse Umane

Succesul unei organizații și gradul de competitivitate al acesteia sunt reflectate în primul rând de angajați, iar politica de resurse umane reprezintă cheia pentru identificarea, motivarea și dezvoltarea lor.

Numărul de angajați a crescut cu 934 la sfârșitul anului 2008, comparativ cu anul anterior, iar ca efect al extinderii rețelei cu peste 120 de noi unități bancare, numărul pozițiilor de execuție și de middle management a crescut și el. La sfârșitul anului 2008, Raiffeisen Bank avea 7.322 angajați, media de vârstă a acestora fiind de 33 de ani.

Evoluția personalului

Preocuparea constantă pentru îmbunătățirea performanței și eficienței angajaților băncii a condus la implementarea unui proces de recrutare, selecție și angajare de înaltă calitate, guvernat de respectarea valorilor organizației și desfășurat în conformitate cu etica generală solidă a Grupului Raiffeisen. În anul 2008, Departamentul de recrutare a finalizat un număr de 2.284 procese de recrutare, dintre care 285 interne. Decizia de angajare a fost privită pe termen lung, criteriile cheie utilizate în procesul de selecție fiind atât compatibilitatea cu profilul căutat, cât și potențialul de evoluție a candidatului în cadrul băncii și al grupului.

Formarea profesională

Anul 2008 a debutat cu o nouă inițiativă, un nou concept de formare profesională – **Scoala Raiffeisen** – o continuare firească a ceea ce a reprezentat până în acel moment activitatea de instruire teoretică pentru personalul aflat în linia întâi de interacțiune cu clientul.

Scoala și-a propus ca obiectiv principal dezvoltarea abilităților tehnice și practice ale angajaților, ca suport în atingerea obiectivelor cantitative și calitative ale băncii, poziționându-se astfel ca un partener real al business-ului. Acest demers devine cu atât mai util cu cât contextul actual al pieței financiar-bancare, în care clienții au nevoi din ce în ce mai complexe, ne obligă să creștem nivelul de profesionalism.

Pe lângă programele de formare inițială dedicate noilor veniți în organizație, au fost dezvoltate module de pregătire personalizate pentru personalul existent, ca răspuns la nevoia de formare profesională ulterioară și dezvoltare continuă de competențe. Modulele au fost create împreună cu

managerii de produs și adaptate nevoilor strategice de formare ale organizației, cu impact în creșterea activității.

În anul 2008, aproximativ 1.000 de angajați au fost pregătiți pe noul flux, iar evaluarea lor individuală arată că 70% dintre aceștia au atins, în urma pregătirii, nivelul dorit de cunoștințe teoretice și abilități practice stabilit la nivelul organizației.

Dezvoltarea angajaților

Sistemul de management al performanței a fost îmbunătățit în anul 2008 prin acțiuni de remodelare a scalei de evaluare, a formularului de feedback și introducerea evaluării semestriale pentru toate nivelurile manageriale.

De asemenea, în cursul anului a fost organizat și un sondaj de opinie, prin care Raiffeisen Bank a evaluat satisfacția angajaților legată de diferite aspecte ale muncii, nivelul de implicare și modul în care Banca acționează sau este pregătită să acționeze în spiritul valorilor care o reprezintă.

Rezultatele deosebite obținute de angajații Raiffeisen Bank au fost recunoscute în 2008 prin concursurile „Reușim împreună”, organizate pentru: Cel mai bun Angajat, Cel mai bun Lider, Cea mai bună Echipă.

Compensații și beneficii pentru salariați

Politica de compensații și beneficii a Raiffeisen Bank răspunde permanent stadiului de dezvoltare a organizației. În 2008 pachetul de compensații și beneficii a inclus:

- Asigurare în caz de accidente și îmbolnăviri;
- Abonament la un centru medical privat;
- Ajutoare substanțiale în caz de naștere sau pensionare;
- Indemnizații suplimentare pe durata concediului de maternitate;
- Tichete de masă.

Programe pentru tineri

Programele adresate tinerilor cu potențial accentuează rolul responsabil pe care Raiffeisen Bank îl dovedește față de tânăra generație.

La ediția din 2008 a programului **Raiffeisen Trainee**, 14 absolvenți de învățământ superior au beneficiat de pregătire în cadrul Băncii pe diferite linii de business. La finalul instruirii, cei 14 tineri s-au alăturat echipei Raiffeisen Bank, începându-și activitatea în zone cheie din bancă sau din subsidiarele acesteia: retail, risc sau leasing.

Prin **Bursa Raiffeisen**, aflată la a cincea ediție, 11 studenți cu rezultate excepționale, selecționați din peste 300 de solicitanți, au beneficiat de sprijin financiar din partea Băncii pentru a-și finaliza studiile la universități de prestigiu din străinătate.

Programul **SME Raiffeisen School** se adresează studenților care doresc inițiere în abordarea și creditarea segmentului întreprinderilor mici și mijlocii. La sfârșitul celei de-a patra ediții a acestui program, cei mai buni 21 dintre cei 46 de participanți au fost aleși să-și continue și dezvolte cariera în cadrul Raiffeisen Bank.

Stagiile de practică constau în familiarizarea studenților cu spiritul și cultura unei organizații multinaționale de elită, cunoașterea fluxului de activități din cadrul unei entități bancare, precum și acumularea unei experiențe practice, utile pentru o viitoare angajare. În 2008, peste 200 de stagieri (din 800) au primit oferte de angajare în cadrul băncii.

Mulțumiri aduse angajaților

Directoratul mulțumește întregii echipe Raiffeisen Bank pentru activitatea, responsabilitatea și profesionalismul de care dă mereu dovadă în activitățile zilnice. Eforturile echipei sunt reflectate de rezultatele obținute în 2008, cel mai bun an pe care Banca l-a înregistrat până acum. De asemenea, Directoratul mulțumește Sindicatului pentru susținere și cooperare.

Managementul Riscului

Conform strategiei Grupului, care vizează consolidarea managementului riscului prin transformarea acestuia dintr-o funcție de suport într-una de management, Raiffeisen Bank a inițiat un proces de centralizare a activităților de gestionare a riscului în întreaga organizație.

Consiliul de Supraveghere este responsabil cu implementarea și monitorizarea cadrului de gestionare a riscurilor. În acest scop, acesta a înființat Comitetul de Gestionare a Activelor și Pasivelor (ALCO), Comitetul de Credit și Comitetul de Risc, care raportează Directoratului și sunt responsabile pentru dezvoltarea și monitorizarea politicilor de gestionare a riscului Băncii în arilele specificate.

Politicile Raiffeisen Bank de gestionare a riscului sunt stabilite pentru a identifica și analiza riscurile la care este expusă Banca, pentru a stabili limitele adecvate de risc și control, precum și pentru a monitoriza riscurile și respectarea limitelor de risc. Politicile și sistemul de gestionare a riscurilor sunt revizuite periodic, pentru a reflecta schimbările în condițiile pieței, produselor și serviciilor oferite.

În prezent, toate funcțiile de gestionare a riscului sunt reunite pe un singur nivel de management superior și direct, independent de unitățile Băncii care au generat expunerea de risc. Această centralizare permite o evaluare sistematică, în conformitate cu noile standarde internaționale recomandate și impuse de autoritățile de reglementare a industriei bancare.

Funcțiile de gestionare a riscului de creditare sunt în prezent centralizate la nivelul administrației centrale. Analiza riscului de creditare și funcțiile de evaluare pentru toate segmentele de activitate sunt complet centralizate și constituie în prezent un singur punct de referință pentru întreaga Bancă. Activitatea legată de riscul de creditare este organizată pe linii de industrie și specializată pe segmente de clienți. Astfel, se poate reacționa prompt la orice schimbare majoră în cadrul micro sau macroeconomic al Băncii sau al clienților. Administrarea riscului de creditare și funcțiile de control sunt de asemenea complet centralizate. Astfel crește eficiența și calitatea serviciilor, iar Banca beneficiază de o structură flexibilă, orientată spre vânzări.

Scopul tuturor acțiunilor este de a îmbunătăți eficiența proceselor interne și, mai mult, de a consolida capacitățile de vânzare ale Băncii, aducând astfel un plus de valoare clienților și acționarilor.

Începând din 2008, Grupul a implementat cerințele impuse prin Acordul de Capital Basel II și transpuse în legislația românească printr-un set de regulamente emise de Banca Națională a României (BNR) în decembrie 2006. Astfel, Grupul calculează cerința de capital în conformitate cu abordarea standard pentru riscul de credit, abordarea de bază pentru riscul operațional și cea standard pentru riscul de piață.

Cerințele de capital pentru 31 decembrie 2008 la nivel de grup se împart pe clase de active și pe tipuri de riscuri conform situației de mai jos:

în RON

31 decembrie 2008

Total cerințe de capital	1.132.906.012
Cerința de capital pentru riscul de credit	883.803.309
Administrații centrale sau bănci centrale	1.040.175
Administrații regionale sau autorități locale	24.547.316
Organisme administrative și entități fără scop lucrativ	3.004.763
Bănci multilaterale de dezvoltare	-
Organizații internaționale	-
Instituții	18.667.885
Societăți	486.891.606
De tip retail	188.044.747
Garantate cu proprietăți imobiliare	77.676.838
Elemente restante	17.415.296
Elemente ce aparțin categoriilor reglementate ca având risc ridicat	-
Obligațiuni garantate	-
Poziii din securitizare	-
Creanțe pe termen scurt față de instituții și societăți	5.250.305
Creanțe sub forma titlurilor de participare deținute în organismele de plasament colectiv	3.236.817
Alte elemente	58.027.561
Cerința de capital pentru riscul de piață	26.698.850
Riscul de poziție aferent titlurilor de creanță tranzacționate	23.220.310
Riscul de poziție aferent titlurilor de capital	1.886
Riscul valutar	3.476.654
Riscul de marfă	-
Cerința de capital pentru riscul operațional	222.403.853

În vederea asigurării calculării și raportării cerinței de capital pentru riscul de credit, Banca a implementat un sistem informatic centralizat pentru colectarea informațiilor primare la nivel local, precum și implementarea și utilizarea a două aplicații informatice dezvoltate la nivel de grup pentru calcularea activelor ponderate la risc pentru retail, respectiv pentru celelalte categorii de expuneri definite de regulamentele BNR. Aceste aplicații permit calcularea cerinței de capital în mod automat pentru fiecare sfârșit de lună.

Raiffeisen Bank a solicitat Băncii Naționale a României, prin intermediul băncii mamă Raiffeisen Zentralbank Österreich (RZB), obținerea aprobării calculării cerințelor de capital pentru riscul de credit conform abordării bazate pe modele interne de rating (IRB). Banca își propune o implementare graduală a acestei abordări la nivelul întregului portofoliu, astfel că începând din 2009 se dorește implementarea abordării bazate pe modele interne de rating pentru portofoliile „administrații centrale și bănci centrale”, „instituții”, „societăți” și „titluri de capital”, urmând ca implementarea IRB pentru portofoliul de retail să se realizeze începând cu anul 2012.

Pe parcursul anului 2008 Banca și-a revizuit cea mai mare parte a proceselor privind acordarea, monitorizarea și revizuirea creditelor către entitățile persoane juridice, în vederea asigurării conformității cu cele mai bune practici privind administrarea riscului de credit și cu cerințele impuse de BNR pentru aprobarea utilizării unei abordări bazate pe modele interne de rating.

În ceea ce privește portofoliul de retail, Banca utilizează tehnici variate de administrare a riscului, bazate atât pe expertiza profesională, cât și pe tehnici statistice de evaluare și previzionare a riscului. Banca a demarat din 2008 un amplu proces de îmbunătățire a sistemelor de scoring clientelă pentru anumite categorii de produse, prin utilizarea unor modele statistice de evaluare și previzionare a performanței clienților și de estimare a parametrilor de risc relevanți pentru calcularea activelor ponderate la risc (PD, LGD, CCF). În același timp, se urmărește extinderea sistemului informatic centralizat pentru colectarea unui set lărgit de date privind portofoliul retail, ceea ce va extinde capacitatea de analiză a Băncii asupra portofoliului de clienți retail.

Dezvoltarea și îmbunătățirea instrumentelor folosite în cadrul managementul riscului operațional a creat cadrul necesar pentru aplicarea abordării standard la nivelul individual al băncii. Astfel, în cursul anului 2008, Raiffeisen Bank a transmis către BNR pachetul necesar obținerii aprobării de aplicare a abordării standard de calculare a cerinței de capital pentru acoperirea riscului operațional.

În ceea ce privește riscul de piață, Banca utilizează în prezent metoda standard pentru calculul cerinței de capital. La nivelul Grupului se derulează un proiect ce urmărește dezvoltarea și implementarea unor modele interne în vederea asigurării unui management avansat al riscului de piață.

Raportul Diviziilor

Corporate Banking

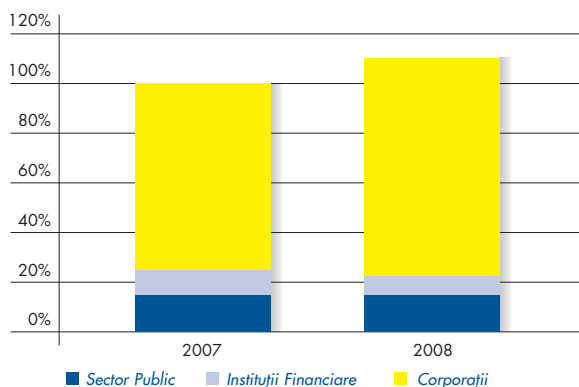
Anul 2008 poate fi împărțit în două perioade distincte: prima, de 10 luni, a marcat o dezvoltare puternică a operațiunilor noastre, în timp ce în a doua, rezultatele noastre au fost influențate parțial de criza financiară internațională, care a început să afecteze și economia românească.

În 2008 veniturile noastre anuale au crescut cu 12% față de anul 2007, în ciuda unui trimestru patru mai slab, în timp ce costurile operaționale și-au continuat scăderea, fiind mai mici cu 12% în comparație cu anul precedent.

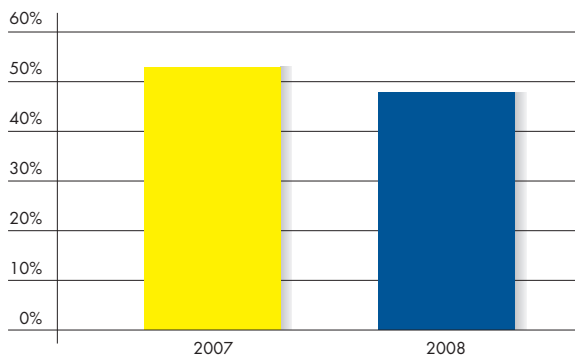
Această evoluție pozitivă se datorează modului nostru pragmatic de a face afaceri. Încercăm permanent să satisfacem nevoile clienților noștri, aflați mereu în centrul preocupărilor noastre, și le oferim servicii de calitate superioară. Segmentarea clienților, care ne permite să oferim soluții personalizate, un portofoliu diversificat și o gamă variată de produse, împreună cu o abordare conservatoare a riscului sunt punctele noastre de referință.

Ca recunoaștere a eforturilor noastre, în decembrie 2008 *Piața Financiară* a acordat Raiffeisen Bank „Premiul de excelență” pentru calitatea portofoliului corporatist al băncii.

Venituri totale

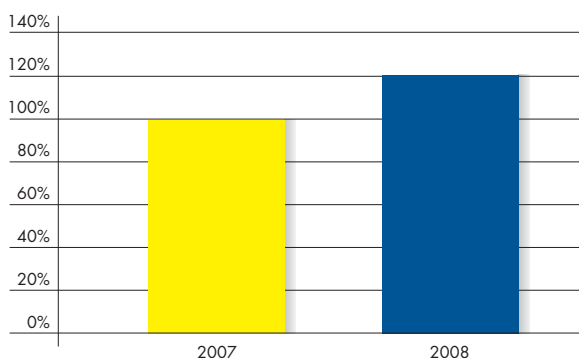
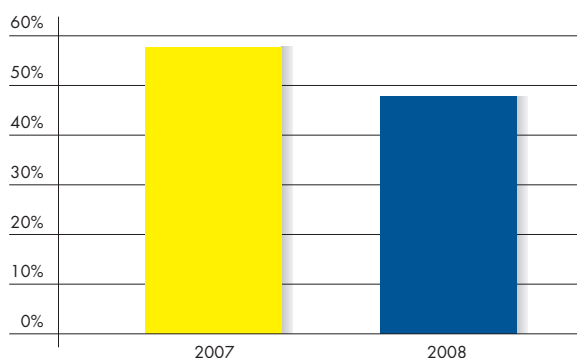
Pondere costurilor în total venituri

Aria Clienți Corporații

Segmentarea clienților corporate în corporații multinaționale, corporații locale mari (companii locale cu acționariat românesc și o cifră anuală de afaceri de peste 25 de milioane de euro) și corporații medii (cu o cifră anuală de afaceri între 5 și 25 de milioane euro, indiferent de acționariat) reprezintă o abordare strategică a nevoilor clienților noștri, care beneficiază de servicii furnizate de departamente specializate din administrația centrală și de o rețea de Centre Regionale Corporatiste.

Aria Clienți Corporații contribuie cu 77% din activele totale ale Diviziei Corporate Banking, cu 71% din pasivele totale și generează 80% din venitul brut al acesteia. Pe o piață deosebit de competitivă, am reușit să ne mărim baza de clienți cu 14%, respectiv cu 527 de clienți noi. În 2008, segmentul corporații medii a avut cea mai mare rată de creștere dintre toate segmentele corporate din punct de vedere al volumului activelor și al veniturii brut.

Venituri totale**Pondere costurilor în total venituri**

Aria Clienți Corporații este cel mai dinamic segment al Diviziei Corporate Banking, cu o creștere de 34% a volumului activelor și de 21% a veniturilor față de 2007. Segmentul este un important furnizor de pasive, atât pentru Divizie, cât și pentru Bancă.

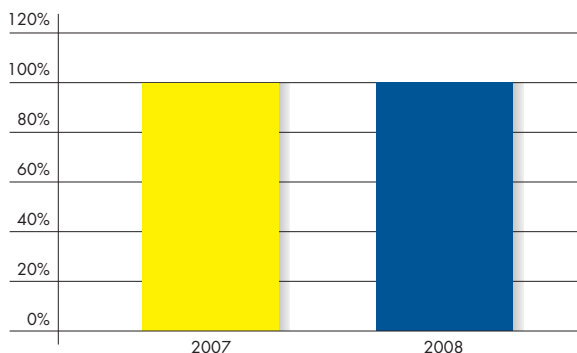
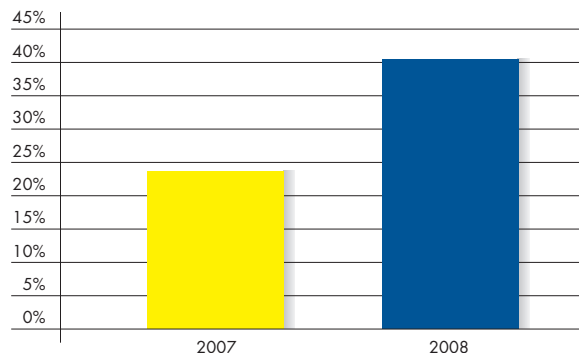
Angajamentul privind creșterea eficienței prin controlul permanent al costurilor a condus la reducerea raportului cost/venituri cu 11% față de 2007, până la 47% la finalul lui 2008.

Sector Public

Segmentul Sector Public este parte a Diviziei Corporate Banking din 2002. Scopul său este acela de a deservi entitățile din sectorul public (administrații centrale și locale, companii de interes național, programe de integrare europeană).

Fiind ultimul an dintr-un ciclu electoral, în care au avut loc atât alegeri locale, cât și generale, 2008 a fost o perioadă moderată în relația cu autoritățile publice. Astfel, nu a fost inițiat aproape niciun proiect major de investiții, iar unele din proiectele aflate în derulare au fost stopate sau au întâmpinat întârzieri. Cu toate acestea, am reușit să menținem o evoluție relativ constantă a activelor care au înregistrat o creștere de 11,5% a volumului față de 2007.

În ceea ce privește veniturile, am reușit să le menținem la același nivel față de anul precedent. Acesta poate fi considerat un rezultat bun, având în vedere noua legislație în domeniu, conform căreia Ministerul de Finanțe este singura entitate care poate finanța celelalte ministere, prin bugetul de stat.

Venituri totale**Pondere costurilor în total venituri**

Direcția Sector Public este responsabilă de 19% din activele totale ale Diviziei, 9% din pasivele acesteia și generează 13% din venitul total brut.

Raportul cost/venituri a crescut până la 49% în 2008 față de 40% în anul precedent, în principal datorită evoluției liniare a veniturilor.

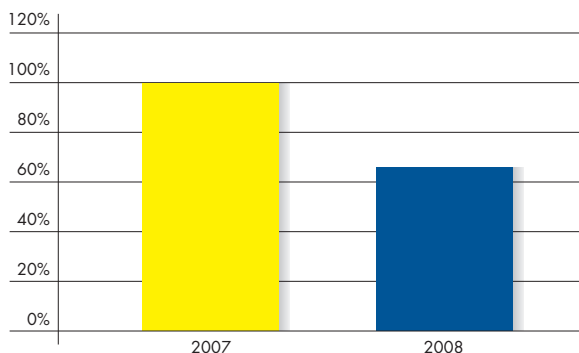
Instituții financiare

Direcția Instituții Financiare are atribuții privind sprijinirea nevoilor bancare ale companiilor de asigurări, leasing, credite de consum și finanțări ipotecare, precum și ale fondurilor de pensii și ale companiilor de management al activelor și brokeraj.

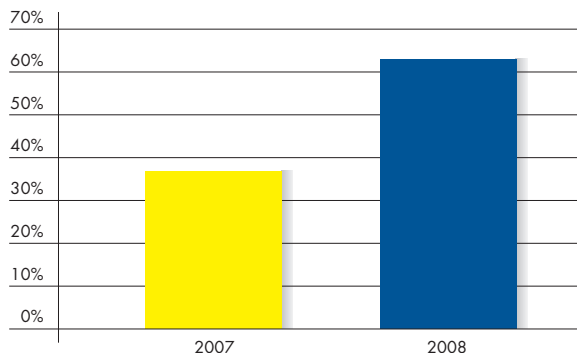
Relațiile tradiționale de afaceri cu companii de renume care activează pe piața națională de leasing au continuat și pe parcursul lui 2008, chiar dacă la un nivel mai redus, deoarece impactul crizei financiare internaționale a limitat drastic operațiunile locale. Ca urmare, activitatea de creditare a încetinit în 2008 comparativ cu anul precedent.

De asemenea, relațiile bune cu companiile de asigurări, precum și atenta diversificare a portofoliului în raport cu fondurile de pensii, companiile de management al activelor și alte instituții financiare non-bancare ne-au permis să menținem și chiar să creștem volumul depozitelor atrase, Direcția Instituții Financiare fiind astfel al doilea mare furnizor de pasive pentru Divizia Corporate Banking.

Venituri totale

Pondere costurilor în total venituri

Eficiența proceselor și o politică atentă de cheltuieli au determinat scăderea raportului cost/venituri cu 15,2%, de la 61,5% la 52,2%, în ciuda reducerii cu o treime a veniturilor (de la 11,1 milioane EUR la 7,5 milioane EUR).

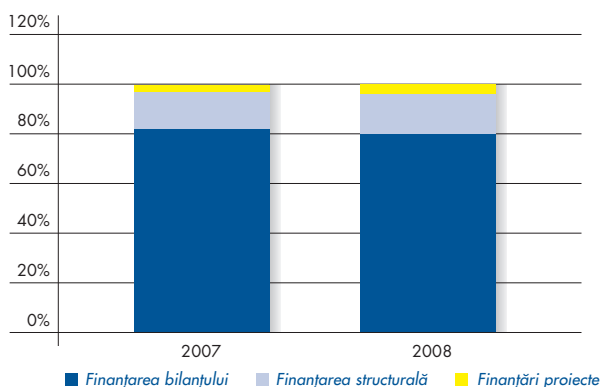
Direcția Instituții Financiare este responsabilă și de dezvoltarea rețelei de bănci corespondente. În 2008, numărul de conturi LORO deschise de bănci renumite a ajuns la un total de 72 (din care 9 noi).

Aria Produse pentru Corporații și Management Know-How

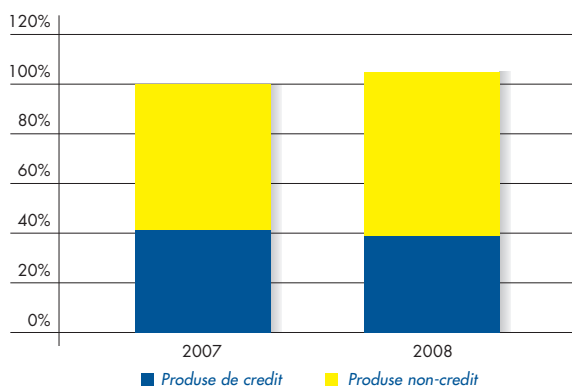
Aria Produse pentru Corporații și Management Know-How este parte integrantă a Diviziei Corporate Banking, fiind responsabilă cu dezvoltarea și managementul produselor. În componența sa intră 3 direcții: Produse de Credit pentru Corporații, Finanțare Proiecte și Cash Management. Primele două acoperă activitatea de creditare, în timp ce ultima gestionează activitățile legate de contul curent și toate produsele asociate acestuia.

Produsele administrate de Aria Produse Credit pentru Corporații și Management Know-How reprezintă 71% din totalul veniturilor generate în 2008 de Divizia Corporate Banking. Față de anul precedent, în 2008 venitul brut a crescut cu 10%, principalul factor de creștere fiind produsele non-risc.

Evoluția volumelor

Total venituri

Direcția Produse de Credit pentru Corporații

Direcția Produse de Credit pentru Corporații oferă cea mai variată gamă de produse de creditare de pe piața românească, ce acoperă de la nevoi de finanțare a bilanțului până la finanțarea structurată a comerțului.

Din totalul creditelor, produsele de finanțare a bilanțului (credite la termen, avansuri în contul curent, descoperit de cont etc.) au o pondere de 79%, în timp ce produsele de finanțare structurată a comerțului (factoring, forfetare, finanțare bunuri, prefinanțare și finanțare exporturi etc.) au reprezentat 17%. Venitul brut înregistrat la finalul lui 2008 a fost de 28,11 milioane EUR, reprezentând 25% din totalul veniturilor Diviziei Corporate Banking.

Devenită deja o tradiție, Conferința CerealExpert a ajuns la a treia ediție, fiind un eveniment major la care participă toți marii jucători de pe piața românească.

Absorbția fondurilor europene a continuat să prezinte un interes major pentru Bancă, după lansarea, în 2007, a conceptului „Produs pentru Europa”. Ca urmare, în a doua jumătate a lui 2008 au fost încheiate primele tranzacții în acest sens.

Direcția Finanțare Proiecte

Având o bogată experiență și beneficiind de know-how-ul Băncii-mamă, Raiffeisen Bank a continuat în 2008 să fie unul din principalii jucători de pe piața finanțării de proiecte, gama noastră de produse acoperind domeniul imobiliar (proiecte rezidențiale, clădiri de birouri, spații comerciale), achiziții și investiții în proiecte industriale.

În 2008, venitul brut a crescut cu peste 30% față de anul 2007.

Direcția Cash Management

Raiffeisen Bank a continuat să își îmbunătățească statutul de una dintre cele mai importante bănci de cash management din România. Succesul nostru se datorează rețelei vaste de unități, produselor inovative, serviciilor de cash management de calitate superioară și soluțiilor pe care le oferim clienților noștri.

Oferta noastră include toate tipurile de tranzacții legate de contul curent, precum plăți, operațiuni cu numerar, electronic banking, dar și soluții personalizate pentru raportarea, reconcilierea și realizarea plăților și managementul lichidității. Clienții Băncii pot efectua plăți prin intermediul unor multiple canale de acces (ghișeele Băncii, electronic banking, telephone banking prin Call Center, mobile banking, internet banking).

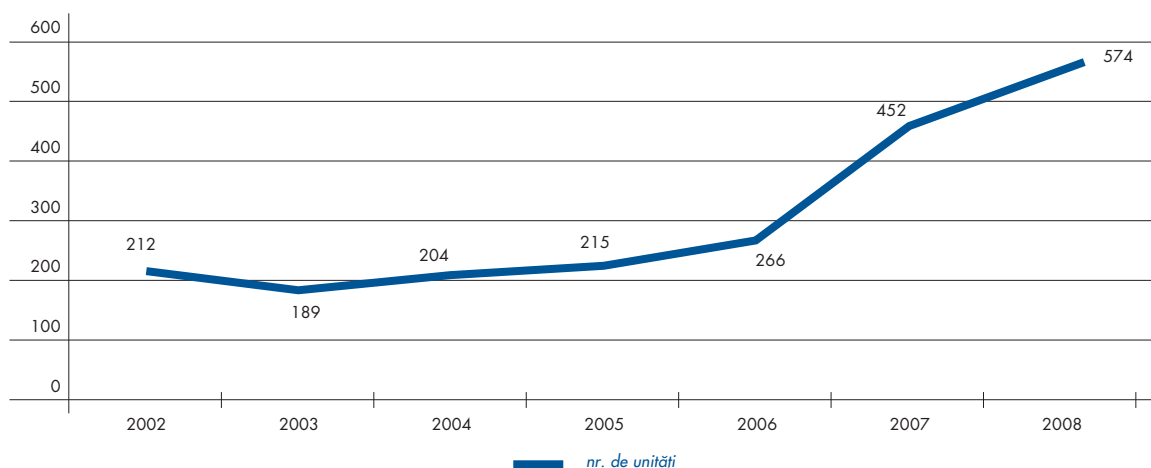
Direcția Cash Management este responsabilă de 42% din venitul brut al Diviziei Corporate Banking din 2008, un rezultat cu 15% mai mare față de anul precedent.

Retail Banking

Rețea și programe de distribuție

În anul 2008, Raiffeisen Bank a continuat procesul de extindere a rețelei sale de unități (destinată în special persoanelor fizice și întreprinderilor mici și mijlocii), ajungând la 574 de agenții, o creștere de 27% față de anul 2007.

Evoluția numărului de unități Raiffeisen Bank

În 2008, Direcția Call Center și-a consolidat statutul de canal alternativ de succes, astfel că numărul clienților beneficiari ai serviciului „Raiffeisen Direct” s-a ridicat la 270.000, valoarea tranzacțiilor efectuate de aceștia depășind 165 milioane EUR. Activitatea departamentului de vânzare a generat aproximativ 18% din totalul cererilor de card de credit, iar rezultatele departamentului de fidelizare au încurajat extinderea conceptului de „retenție” și asupra altor produse și servicii ale Raiffeisen Bank.

Programul de îmbunătățire a calității serviciilor și a gradului de satisfacție a clienților a fost implementat în cele mai mari 173 de unități ale Raiffeisen Bank, reprezentând 78% din unitățile Raiffeisen Bank care corespund criteriilor programului. Programul urmărește să răspundă cât mai bine nevoilor clienților în toate etapele interacțiunilor, iar impactul estimat în profitabilitate este de 9,45 milioane EUR, obținut prin generarea unei creșteri medii a vânzărilor de 18%.

„Raiffeisen Exclusive”, serviciul de private banking, a înregistrat o evoluție spectaculoasă în 2008. Portofoliul de active a crescut până la 500 milioane EUR iar numărul de clienți a ajuns la aproximativ 1.600. Pe lângă servicii de calitate, clienții „Raiffeisen Exclusive” au beneficiat în 2008 de o echipă mai mare de bancheri personali și de 16 locații, față de 10 în 2007.

În ultimii trei ani, Raiffeisen Bank a constituit și dezvoltat o rețea de 640 agenți de vânzare. Aflați în relație de colaborare cu banca, aceștia deservește persoane fizice și întreprinderi mici și mijlocii, susținând totodată rezultatele Raiffeisen Bank în zona de creditare. Dacă la începutul

anului 2008 ponderea vânzărilor generate de aceștia atingea doar 31%, luna decembrie a fost încheiată cu un procentaj de 68%.

Pentru a susține obiectivele clare de îmbunătățire a calității serviciilor și eficientizare a vânzărilor, Raiffeisen Bank gestionează cel mai eficient sistem electronic de înregistrare și soluționare a reclamațiilor din întregul sistem bancar românesc.

La începutul anului 2008 a fost lansat proiectului Micromarketing, având ca scop optimizarea comunicării la nivel local, prin participarea băncii la evenimente locale, parteneriate cu marile companii, implicare în comunitatea locală. Banca își consolidează astfel relațiile cu clienții, iar rezultatele obținute prin implementarea inițiativelor la nivel local (aproximativ 300.000 RON) confirmă necesitatea continuării unei astfel de abordări.

Constituit în 2007 pentru distribuția de fonduri de pensii obligatorii prin unitățile și agențiile Raiffeisen Bank, Raiffeisen – Broker de Pensii Private a obținut un profit de 480.000 EUR. Campania de pensii în colaborare cu AIG Fond de Pensii a asigurat o calitate excelentă a vânzării, mult peste cea înregistrată în distribuția asiguratorilor, cu o rată de colecție de peste 90%, ceea ce se traduce în profitabilitatea superioară a proiectului.

Carduri

La finalul anului 2008, portofoliul de carduri active a depășit 1.700.000, din care cardurile de credit au înregistrat o creștere de 25% față de anul precedent, ajungând la 294.434. Prin intermediul celor peste 7.800 de EPOS-uri, s-au procesat peste 14,5 milioane tranzacții, cu o valoare totală de aproximativ 1,9 miliarde RON. De asemenea, numărul tranzacțiilor cu numerar procesate prin cele peste 1.000 de ATM-uri, în valoare de aproximativ 13 miliarde RON, a depășit 33,2 milioane.

Evoluții ale segmentelor de clienți

Persoane fizice

Creditele noi pentru persoane fizice originare de bancă (exclusiv card de credit și descoperile de cont) au înregistrat valoarea de 1,15 miliarde EUR, în urcare cu 32% față de anul precedent (870 milioane EUR). Dintre acestea, ponderea pe credite garantate și negarantate a fost relativ echilibrată, cu 55% credite negarantate și respectiv 45% credite garantate.

Anul 2008 poate fi considerat un vârf al pieței creditelor garantate cu ipotecă, înregistrându-se o creștere de aproximativ 37% față de anul 2007, pe sume noi acordate. Soldul creditelor garantate a ajuns la aproape 1 miliard EUR. Ca urmare, numărul de unități „Raiffeisen Bank - Casa Ta” s-a extins la 21 (din care 6 au fost deschise în 2008), iar numărul de unități tradiționale în care activează personal specializat exclusiv acordării de credite ipotecare a ajuns la 51 (dintre care 5 nou deschise); această rețea a acordat aproximativ jumătate din creditele garantate.

De asemenea, vânzarile de credite prin parteneri s-au dublat în 2008 față de anul anterior, ajungând la o valoare de peste 130 milioane EUR. Astfel, ponderea vânzărilor prin parteneri în total vânzări de credite garantate adresate persoanelor fizice a crescut cu peste 50% comparativ cu anul precedent: de la 13% în 2007 la 20% în 2008.

În ceea ce privește creditele negarantate, au fost dezvoltate programe speciale de creditare a clienților cu credite aflate în derulare și istoric bun de plată, programe ce au permis pe de o parte creșterea volumelor de credite în condiții de risc diminuat, iar pe de altă parte recompensarea și fidelizarea celor mai buni clienți ai băncii.

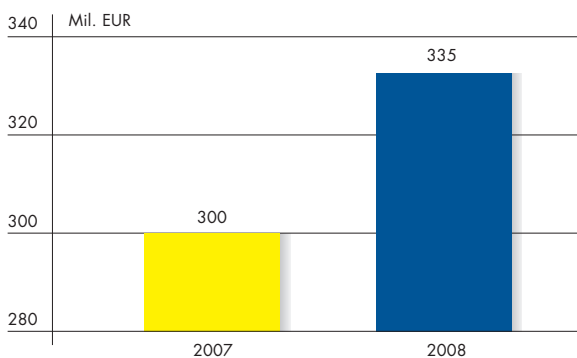
Întreprinderi mici și mijlocii (IMM)

Acest segment este structurat în întreprinderi cu cifre de afaceri sub 1 milion EUR și între 1 și 5 milioane EUR, fiind unul foarte important pentru Raiffeisen Bank, prin contribuția adusă la rezultatele financiare ale băncii.

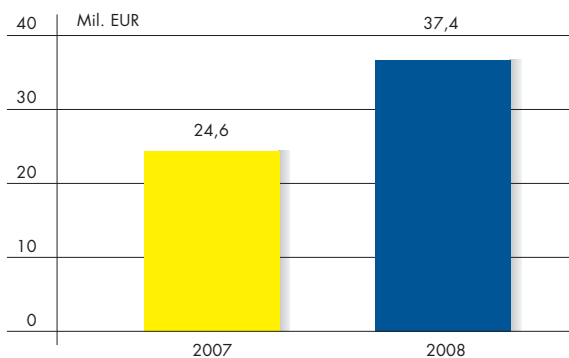
Clienții IMM beneficiază de o echipă de vânzare dedicată, ce le oferă consultanța necesară găsirii celor mai bune soluții financiare, în așa fel încât să poată identifica planuri de dezvoltare ale propriei afaceri. De asemenea, IMM-urile au acces la serviciile și produsele băncii și prin canale alternative: internet banking (Raiffeisen Online), phone banking (Call Center IMM, Raiffeisen Direct) și mobile banking (myBanking).

În 2008, profitul net al segmentului IMM a crescut cu peste 50% față de anul precedent, ajungând la 37,4 milioane EUR. Acest lucru se datorează în special orientării eforturilor băncii spre construirea unei relații foarte bune cu clienții și găsirea celor mai potrivite soluții pentru dezvoltarea activității lor.

Evoluția activelor IMM

Evoluția profitului net

Aceeași grijă constantă față de clienții IMM și nevoile lor s-a tradus, în 2008, prin lansarea produselor destinate profesiilor liberale (respectiv, clienților care acționează în domeniul medical și juridic).

„Campania de top-up”, lansată pentru cei mai buni clienți IMM cu o cifră de afaceri sub 1 milion EUR, a pus la dispoziția acestora sume suplimentare la creditele deja existente, într-un mod rapid, cu documentație simplă și fără costuri de acordare.

Tot anul trecut, pentru a identifica nevoile clienților și a consolida parteneriatul cu aceștia, Raiffeisen Bank a organizat seminarul „Raiffeisen Business Accelerator”, în principalele orașe din țară. Acesta a vizat clienții IMM cu o cifră de afaceri între 1 și 5 milioane EUR și a avut scop educațional, oferindu-le partenerilor băncii o imagine de ansamblu asupra instrumentelor strategice existente, pentru o mai bună fundamentare a deciziilor investiționale.

Trezorerie și piețe de capital

Anul 2008 a însemnat un an cu realizări excepționale pentru Raiffeisen Bank, la care Divizia Trezorerie și Piețe de Capital a avut un aport semnificativ, aceasta valorificând dezvoltarea pieței valutare și monetare, precum și fluctuația pe termen scurt a ratelor de schimb valutar și a ratelor de dobândă, care s-a concretizat în creșterea veniturilor.

Direcția de Vânzări Produse Trezorerie are o abordare integrată, oferind soluții complexe pentru satisfacerea nevoilor clienților Băncii. Produsele oferite sunt atât produse tradiționale de trezorerie, cât și servicii complexe specifice mediului financiar. Veniturile din instrumentele tradiționale (schimb valutar negociat și depozite negociate) dețin în continuare cea mai importantă pondere în volumele tranzacționate și veniturile realizate. În plus, Banca a acordat o deosebită atenție instrumentelor financiare complexe. Astfel, a fost continuată strategia de promovare și oferire a soluțiilor destinate acoperirii riscului valutar și de dobândă. O realizare remarcabilă o reprezintă tranzacționarea instrumentelor de tip opțiune. Volatilitatea crescută manifestată pe piața valutară a determinat intensificarea interesului clienților pentru aceste instrumente. Aceștia au beneficiat astfel de soluțiile financiare oferite, evitând reduceri semnificative ale profitului și reușind să devină mai competitivi.

Printre produsele de succes oferite de către Raiffeisen Bank clienților săi se numără și cele dedicate îmbunătățirii randamentelor la plasamentele monetare - depozitele structurate. Comparativ cu anul 2007, anul lansării acestor instrumente pe piața bancară din România, anul 2008 a adus o creștere de 125% a portofoliului de depozite structurate.

Raiffeisen Bank acordă o importanță deosebită relației cu clienții săi. De aceea suntem constant preocupați să le facilităm accesul la informații și să le oferim instrumentele necesare pentru luarea deciziilor. În acest sens, am dezvoltat platforma de tranzacționare Raiffeisen e-Treasury, care permite vizualizarea și tranzacționarea online a schimburilor valutare și a depozitelor negociate.

Anul 2008 a fost anul în care performanțele Raiffeisen Bank s-au resimțit pe toate piețele pe care Banca a activat. Profitul realizat din activitatea pe piața interbancară a jucat un rol important în atingerea și depășirea obiectivelor propuse pentru anul 2008. De asemenea, pe parcursul anului Banca și-a consolidat poziția de formator de piață (market maker) pe toate segmentele, astfel: Raiffeisen Bank a rămas în continuare cel mai mare furnizor de bancnote pe piața locală, volumele tranzacțiilor pe piața titlurilor de stat au crescut considerabil, iar oportunitățile de investire pe alte piețe decât cele locale au fost fructificate la maxim. Lichiditatea Băncii a fost corect monitorizată și dimensionată, astfel încât finanțarea pozițiilor scurte pe anumite valute s-a făcut prin maximizarea randamentelor pe valutele pe care Banca avea poziție excedentară, lucru resimțit la nivelul profitului realizat.

Unul dintre cele mai importante segmente pe care Raiffeisen Bank a realizat profit în 2008 a fost piața valutară. Aici volumele au fost în creștere, profitul a fost net superior anului 2007, iar poziția de lider pe piață a fost consolidată.

Servicii de cercetare macroeconomică

Departamentul de Cercetare de Trezorerie din cadrul Raiffeisen Bank România realizează analize și previziuni privind dinamica principalilor indicatori macroeconomici precum și pentru diverse variabile ale pieței financiare, oferind consultanță și expertiză clienților băncii. Analizele sunt realizate de către o echipă de profesioniști, folosind tehnici cantitative de cercetare și bazele de date existente la nivelul băncii.

Departamentul de cercetare oferă următoarele studii și rapoarte clienților băncii:

- **Daily Treasury Bulletin** – raport zilnic. Cuprinde analiza evoluțiilor din ziua anterioară pe piețele interne și internaționale – piața valutară, piața monetară, piața titlurilor cu venit fix și piața de capital. În plus, aici se regăsesc și cotațiile de deschidere ale zilei practicate de Bancă pentru produsele de trezorerie.
- **CEE Weekly Bond Markets Outlook** – analiză săptămânală. Realizat de Raiffeisen RESEARCH în Europa Centrală și de Est, raportul prezintă evoluțiile economice și politice din săptămâna anterioară care pot avea impact la nivel economic, precum și perspectivele pentru săptămâna următoare ale pieței obligațiunilor și ale celei valutare.
- **Focus FX Weekly** – analiză săptămânală. Realizat de Raiffeisen RESEARCH pentru Europa Centrală și de Est, raportul conține comentarii legate de evoluția cursului valutar în săptămâna anterioară, precum și perspectivele de evoluție în săptămâna următoare.
- **Romania - Monthly Economic Overview** – buletin lunar. Conține analize și comentarii asupra evoluției principalilor indicatori macroeconomici (creștere economică, inflație, cont curent și balanță comercială, bugetul general consolidat, salarii și productivitate, piața monetară și curs de schimb), precum și previziunile Raiffeisen Bank legate de evoluția acestor indicatori în perioada următoare.
- **Central & Eastern European Strategy** – buletin trimestrial. Elaborat de Raiffeisen RESEARCH pentru Europa Centrală și de Est, raportul analizează evoluțiile economice recente din regiune (ultimul trimestru) și prezintă așteptările Raiffeisen Bank privind dinamica principalelor variabile macroeconomice în perioada următoare.
- **South East Europe in the spotlight** – raport semianual. Realizat de către Raiffeisen RESEARCH, raportul oferă o imagine concisă a ultimelor evoluții la nivel macroeconomic în țările din sud-estul Europei.
- **Strategy Romania** – raport de țară realizat anual. Raportul conține comentarii și analize extinse privind dinamica principalilor indicatori macroeconomici și cele mai importante evenimente politice, precum și prognoze privind evoluția acestora în viitor.

- **CEE Banking Sector Report** – analiză anuală. Raportul realizat de Raiffeisen RESEARCH conține o analiză extinsă a sistemelor bancare din țările din centrul, estul și sud-estul Europei. Raportul prezintă cele mai recente evoluții ale activelor bancare, creditelor și depozitelor, a cotelor de piață ale principalelor bănci ce își desfășoară activitatea în aceste țări, precum și așteptările privind evoluția acestor variabile în perioada următoare.
- **Short notes** - Comentarii legate de evoluțiile recente care pot avea impact ridicat asupra activității economice, transmise clienților la foarte scurt timp după producerea unui eveniment important.
- **Analize sectoriale** – analize pentru departamentele băncii cu privire la evoluțiile recente din cele mai importante sectoare ale economiei. Analizele sunt realizate la nivel de ramură industrială, ținând cont de întregul lanț al activităților la nivelul sectorului. Pentru fiecare sector în parte sunt evaluate performanțele trecute și riscurile majore, precum și perspectivele din perioada următoare.

Pe lângă setul standard de rapoarte prezentate mai sus, Departamentul de Cercetare de Trezorerie oferă clienților și analize specifice, ori de câte ori este necesar.

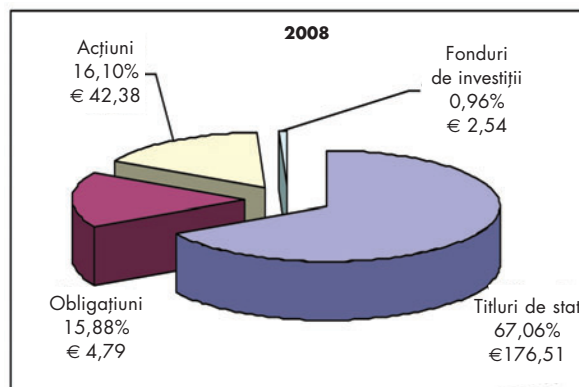
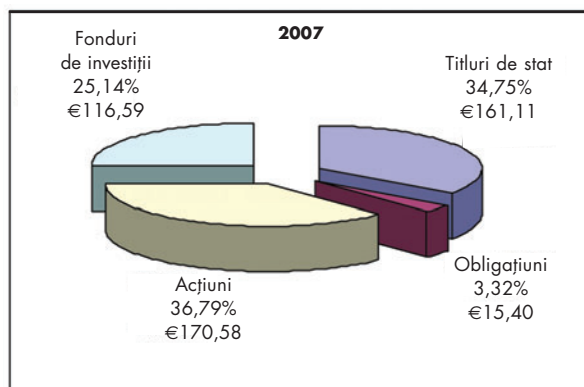
Servicii titluri – custodie și depozitare

Direcția Servicii Titluri este responsabilă pentru activitatea de custodie și depozitare, precum și pentru serviciile conexe acestora.

Pe lângă serviciile deja furnizate, respectiv custodie locală oferită clienților externi, custodie regională oferită în asociere cu Raiffeisen Zentralbank Viena și depozitare pentru activele organismelor de plasament colectiv și ale fondurilor de pensii administrate privat, banca a obținut în 2008 și autorizarea ca bancă de decontare pentru piața derivatelor administrate de Bursa de Valori București (BVB).

Ca urmare a cererii crescute de obligațiuni înregistrată în 2008, serviciile de decontare și custodie pentru obligațiuni externe au fost standardizate și oferite pe scară largă clienților. Prin oferirea întregii game de servicii specifice, s-a urmărit extinderea și diversificarea portofoliului de clienți. La sfârșitul anului 2008, activele în custodie însumau 263,22 milioane EUR.

În structura activelor depozitate s-a înregistrat o creștere în termeni nominali a instrumentelor financiare cu venit fix (titluri de stat, obligațiuni emise de organisme străine neguvernamentale, obligațiuni corporative sau alte instrumente financiare având garanția statului), care a contrabalansat interesul scăzut înregistrat în ultimul an pentru acțiuni și unități de fond.

Performanța grupului RZB în ceea ce privește custodia a fost recompensată de către clienții care au participat la sondajul organizat de Global Custodian Magazine cu calificativul "Top Rated" pentru serviciile furnizate în Austria, Centrul și Estul Europei, precum și în șase țări din regiune, inclusiv România. Acest sondaj este considerat cel mai prestigios și mai reprezentativ pentru industria de custodie.

Servicii de administrare a investițiilor

Raiffeisen Asset Management (RAM), divizia de administrare a investițiilor a grupului Raiffeisen în România, a continuat și în 2008 să își dezvolte gama de produse și să își consolideze poziția dominantă în domeniul inovării în piața investițiilor administrate. Au fost lansate două noi fonduri de investiții:

1. Raiffeisen Strategii Valutare, un fond închis de investiții în instrumente ale pieței monetare, care utilizează o strategie de creștere a randamentului prin operațiuni pe piețele valutare. Fondul are caracter de noutate în România și este oferit cu succes pe piețele dezvoltate de cei mai mari jucători din industrie;
2. Raiffeisen Monetar, un fond deschis de investiții care plasează resursele financiare în instrumente ale pieței monetare, oferind randamente atractive în condițiile asumării unui nivel de risc redus și a menținerii unui grad crescut de lichiditate.

Astfel, gama de fonduri de investiții a fost completată pentru acoperirea tuturor preferințelor de risc și randament ale clienților.

De asemenea, Raiffeisen Asset Management a adăugat în 2008 o nouă linie de afaceri, reprezentată de administrarea fondurilor de pensii facultative, fiind prima și singura societate de administrare a investițiilor prezentă pe acest segment de piață, alături de societăți de pensii sau asigurări.

Servicii de investiții și brokeraj

Raiffeisen Capital & Investment (RCI), banca de investiții a grupului Raiffeisen în România, este lider pe piața de capital în ceea ce privește activitatea de brokeraj și oferte publice. Înființată în anul 1998, Raiffeisen Capital & Investment este recunoscută pentru calitatea serviciilor sale și capacitatea de a identifica și dezvolta soluții inovative specifice necesităților clienților.

Raiffeisen Capital & Investment oferă o gamă variată de produse și servicii clienților săi, cum ar fi: intermedierea tranzacțiilor cu acțiuni și obligațiuni cotate la Bursa de Valori București; analiza și consultanța financiară pentru susținerea strategiei individuale de investiții; informare continuă a clienților prin materiale realizate în cadrul RCI; tranzacții pe piețele externe de capital; operațiuni de schimb valutar pentru sumele investite în piețele de capital externe; colectare dividende pentru investițiile de pe piețele internaționale.

În cursul anului 2008, Raiffeisen Capital & Investment a ocupat locul al doilea în topul intermediarilor de valori mobiliare, cu tranzacții în valoare de peste 350 milioane EUR și o cotă de piață de 7,4%. De asemenea, RCI a fost liderul pieței primare de acțiuni cu o cotă de piață de peste 53,40% în 2008 și a ocupat locul secund pe piața primară de obligațiuni municipale.

Mai mult, Raiffeisen Capital & Investment a realizat cea mai mare ofertă publică primară inițială de acțiuni (IPO) din 2008 – oferta Teraplast – care s-a desfășurat în perioada aprilie-mai 2008, a fost subscrisă 104% și a avut un număr de peste 400 de subscriitori.

O altă acțiune extrem de importantă pentru evoluția companiei a fost preluarea și dezvoltarea in-house a sistemului informatic de back-office, în dorința de a oferi clienților RCI acces rapid la servicii eficiente și de calitate.

În ceea ce privește serviciile noi, în 2008 s-a remarcat un interes ridicat al investitorilor români către active tranzacționate pe piețe externe. Acest fapt a generat o creștere semnificativă a numărului de tranzacții pe piețele externe de capital, iar volumul tranzacțiilor RCI s-a ridicat la 46 milioane EUR.

Participații

Pe parcursul anului 2008, Grupul Raiffeisen a continuat să își consolideze poziția deținută prin intermediul subsidiarelor sale pe diferite segmente ale pieței financiare din România.

Având ca deziderat promovarea unei game extinse de servicii, activitatea bancară a Raiffeisen Bank a fost completată de activitățile de intermediere financiară și administrarea fondurilor de investiții oferite de Grup prin Raiffeisen Capital & Investment S.A., respectiv S.A.I. Raiffeisen Asset Management S.A. Raiffeisen Leasing IFN S.A. a urmărit strategia de dezvoltare și de fidelizare a clienților, în timp ce Raiffeisen Banca pentru Locuințe S.A. a continuat să promoveze produsul de economisire-creditare pentru ancorarea acestuia în opțiunile clienților potențiali.

Raiffeisen Capital & Investment, societatea de brokeraj a Grupului Raiffeisen în România, s-a poziționat pe locul doi în anul 2008 în clasamentul societăților de brokeraj, cu un volum al tranzacțiilor intermediare pe Bursa de Valori București (BVB), în valoare de 380 milioane EUR, din care aproximativ 350 milioane EUR pe BVB iar restul pe piețele de capital internaționale. Raiffeisen Bank este acționarul majoritar (99,99%) al Raiffeisen Capital & Investment. La sfârșitul anului 2008, capitalul social al societății era în valoare de 1.600.000 RON, iar activele acesteia reprezentau aproximativ 12 milioane EUR.

Raiffeisen Asset Management este societatea de administrare a investițiilor în care Banca deține o cotă de participație de 99,99% din capitalul social în valoare de 10.656.000 RON. În cursul anului 2008, Raiffeisen Asset Management a folosit oportunitățile pieței și expertiza deținută pentru a inaugura activitatea de administrare a fondurilor de pensii facultative. Pentru completarea gamei de produse, societatea a lansat două fonduri noi ce investesc în principal în instrumente ale pieței monetare, unul dintre acestea fiind primul fond din România cu o strategie axată pe plasamente valutare. La sfârșitul anului 2008, activele administrate de către Raiffeisen Asset Management atingeau valoarea totală de 27,9 milioane EUR.

Raiffeisen Leasing reprezintă Grupul Raiffeisen pe piața de leasing din România, plasându-se în topul companiilor de leasing prin intermediul serviciilor sale de calitate, reflectate în gradul ridicat de retenție a clienților. La sfârșitul anului 2008, capitalul social al societății era în valoare de 14.935.400 RON, Banca deținând în continuare o cotă de participație de 50%. Pe parcursul anului, Raiffeisen Leasing a inițiat contracte în valoare de 190,6 milioane EUR și a obținut un profit net de 2,6 milioane EUR.

Raiffeisen Banca pentru Locuințe este prima casă de economii pentru domeniu locativ din România, având trei acționari majoritari cu dețineri aproximativ egale de 33%: Raiffeisen Bank S.A., Raiffeisen Bausparkasse GmbH – Austria și Bausparkasse Schwabish Hall AG – Germania. În anul 2008, Raiffeisen Banca pentru Locuințe s-a manifestat în continuare ca lider pe nișa băncilor pentru locuințe. La 31 decembrie 2008, banca gestiona active de aproximativ 270 milioane RON și deținea un capital social în valoare de 96 milioane RON.

Raiffeisen Broker de Asigurare-Reasigurare, brokerul de asigurări al Grupului în România, deținea la sfârșitul lui 2008 un capital social în valoare de 180.000 RON. În cursul anului, societatea a intermediat un număr de peste 38.000 de contracte de asigurare, valoarea primelor intermediare ajungând la aproximativ 46,5 milioane RON, iar veniturile obținute din activitatea de brokeraj la aproape 6,7 milioane RON.

În tabelul de mai jos sunt prezentate alte participații ale Raiffeisen Bank:

<i>Compania</i>	<i>Domeniul de activitate</i>	<i>Cota de participare</i>	<i>Capitalul social (RON)</i>
<i>Fondul de Garantare a Creditului Rural IFN S.A.</i>	<i>Garantare credite</i>	<i>33,33%</i>	<i>2.914.750</i>
<i>CREDEX Finanțări IFN S.A.</i>	<i>Credite de consum</i>	<i>30,00%</i>	<i>15.112.500</i>
<i>ROMCARD S.A.</i>	<i>Procesare tranzacții cu carduri</i>	<i>20,00%</i>	<i>95.700</i>

La sfârșitul anului 2008, Banca mai deținea acțiuni emise de următoarele societăți: Biroul de Credit S.A., TransFonD S.A., Bursa Română de Mărfuri S.A., Depozitarul Central S.A., Transilvania Leasing IFN S.A., International Factors Group, Piața de Gros S.A., Alimentara S.A., Doosan IMGB S.A., Fondul Român de Garantare a Creditelor pentru Întreprinzătorii Privati IFN S.A., Agricola Internațional S.A., Casa de Compensare București S.A., MasterCard Incorporation, Visa Inc.

La 31.12.2008 Banca avea un portofoliu de titluri tranzacționate la Bursa de Valori București compus din acțiuni emise de alte 10 societăți comerciale.

**Raiffeisen
BANK**

Reușim împreună.

Situafii Financiare Consolidate

Cuprins

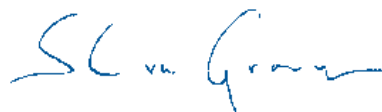
<i>Declaraia privind responsabilitatea pentru întocmirea situațiilor financiare</i>	48
<i>Raportul auditorilor independenți</i>	49
<i>Contul de profit și pierdere consolidat</i>	51
<i>Bilanul contabil consolidat</i>	52
<i>Situaia modificărilor capitalurilor proprii consolidate</i>	53
<i>Situaia fluxurilor de trezorerie consolidată</i>	54
<i>Analiza numerarului și a echivalentelor de numerar</i>	55
<i>Note la situațiile financiare consolidate</i>	56-121

Declarație privind responsabilitatea pentru întocmirea situațiilor financiare

În conformitate cu articolul 10, aliniatul 1 din Legea Contabilității Nr. 82/1991, răspunderea pentru organizarea și conducerea contabilității revine administratorului, ordonatorului de credite sau altei persoane care are obligația gestionării unității respective.

În calitate de Președinte al Raiffeisen Bank S.A. - societate-mamă, conform articolului 31 din Legea Contabilității Nr. 82/1991, îmi asum răspunderea pentru întocmirea situațiilor financiare anuale consolidate la data de 31 decembrie 2008 și confirm că:

- a) politicile contabile utilizate la întocmirea situațiilor financiare anuale consolidate la data de 31 decembrie 2008 sunt în conformitate cu reglementările contabile aprobate prin Ordinul 5/2005 emis de Banca Națională a României cu modificările și completările ulterioare;
- b) situațiile financiare anuale consolidate întocmite la data de 31 decembrie 2008 oferă o imagine fidelă a poziției financiare, performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată în conformitate cu reglementările contabile românești aprobate prin Ordinul 5/2005 emis de Banca Națională a României cu modificările și completările ulterioare.

Steven van Groningen
Președinte & CEO

KPMG Romania SRL
Victoria Business Park
DN1, Șoseaua București-Ploiești nr. 69-71
Sector 1

P.O. Box 18-191
București 013685
România

Tel: +40 (21) 201 22 22
+40 (741) 800 800
Fax: +40 (21) 201 22 11
+40 (741) 800 700
www.kpmg.ro

Raportul Auditorilor Independenți

Către Acționari
Raiffeisen Bank S.A.

Raport asupra Situațiilor Financiare Consolidate

1. Am auditat situațiile financiare consolidate anexate ale societății Raiffeisen Bank S.A. („Banca”) și filialelor sale („Grupul”), care cuprind bilanțul contabil consolidat la data de 31 decembrie 2008, contul de profit și pierdere consolidat, situația consolidată a modificărilor capitalului propriu și situația consolidată a fluxurilor de trezorerie pentru exercițiul încheiat la această dată și un sumar al politicilor contabile semnificative și alte note explicative.

Responsabilitatea Conducerii pentru Situațiile Financiare Consolidate

2. Conducerea Băncii este responsabilă pentru întocmirea și prezentarea fidelă a acestor situații financiare consolidate în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană. Această responsabilitate include: proiectarea, implementarea și menținerea sistemului de control intern asupra întocmirii și prezentării fidele a unor situații financiare consolidate care să nu prezinte denaturări semnificative, datorate fie fraudei, fie erorii; selectarea și aplicarea politicilor contabile adecvate; elaborarea unor estimări contabile rezonabile în circumstanțele date.

Responsabilitatea Auditorului

3. Responsabilitatea noastră este ca, pe baza auditului efectuat de noi, să exprimăm o opinie asupra situațiilor financiare consolidate ale Grupului. Noi am efectuat auditul conform standardelor de audit adoptate de Camera Auditorilor Financiară din România. Aceste norme cer să respectăm cerințele etice și să planificăm și să realizăm auditul în vederea obținerii unei asigurări rezonabile că situațiile financiare consolidate nu cuprind denaturări semnificative.
4. Un audit constă în efectuarea de proceduri pentru obținerea evidențelor de audit cu privire la sumele și informațiile prezentate în situațiile financiare consolidate. Procedurile selectate depind de raționamentul profesional al auditorului, incluzând evaluarea riscurilor de denaturare semnificativă a situațiilor financiare consolidate, datorate fie fraudei, fie erorii. În evaluarea acestor riscuri, auditorul ia în considerare sistemul de control intern asupra întocmirii și prezentării fidele a situațiilor financiare consolidate pentru a stabili procedurile de audit relevante în circumstanțele date, dar nu în scopul exprimării unei opinii asupra eficienței sistemului de control intern al entităților din Grup. Un audit include, în același timp, evaluarea gradului de adecvare a principiilor contabile folosite și a gradului de rezonabilitate a estimărilor contabile elaborate de către conducere, precum și evaluarea prezentării situațiilor financiare consolidate luate în ansamblul lor.

@ 2008 KPMG Romania SRL, a Romanian limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International, a Swiss cooperative. All rights reserved. Printed in Romania. Registration Code:2627023, Share Capital 3286766,37 RON

5. Considerăm că evidențele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a constitui baza opiniilor noastre de audit.

Opinia

6. În opinia noastră, situațiile financiare consolidate anexate ale Raiffeisen Bank S.A. redau o imagine fidelă, în toate aspectele semnificative, a poziției financiare a Grupului la data de 31 decembrie 2008, precum și a rezultatului operațiunilor sale și a fluxurilor de numerar pentru exercițiul încheiat la această dată în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană.

Alte aspecte

7. Acest raport este destinat exclusiv acționarilor Băncii în ansamblu. Auditul nostru a fost efectuat pentru a putea raporta acționarilor Băncii acele aspecte care sunt cerute a fi raportate într-un raport al auditorilor independenți și nu în alte scopuri. În măsura permisă de lege, nu acceptăm și nu ne asumăm responsabilitatea decât în fața Băncii și a acționarilor acesteia în ansamblu, pentru auditul nostru, pentru acest raport sau pentru opiniile pe care ni le-am format.

Raport de conformitate al Raportului Directoratului cu Situațiile Financiare Consolidate

În concordanță cu Ordinul Guvernatorului Băncii Naționale a României nr. 5/2005, articolul 175, punctul 2, cu modificările și completările ulterioare, noi am citit raportul directoratului atașat situațiilor financiare consolidate ale Raiffeisen Bank și filialelor sale („Grupul”) întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană la și pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2008. Raportul Directoratului prezentat și numerotat de la pagina 1 la pagina 13 nu face parte din situațiile financiare consolidate ale Grupului. În raportul Directoratului, noi nu am identificat informații financiare care să fie în mod semnificativ neconcordante cu informațiile prezentate în situațiile financiare consolidate ale Grupului la 31 decembrie 2008.

Pentru și în numele KPMG Audit SRL:

Toader Șerban-Cristian
Senior Partner

KPMG Audit SRL

înregistrat la Camera Auditorilor Financiar
din România cu numărul 1502/2003

înregistrat la Camera Auditorilor Financiar
din România cu numărul 9/2001

București, România
24 martie 2009

Contul de profit și pierdere consolidat pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2008

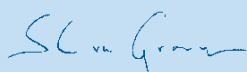
Conversie informativă*

Notă	2008 RON '000	2007 RON '000	2008 EUR '000 Neauditat	2007 EUR '000 Neauditat
Venituri din dobânzi	1.581.454	1.059.184	429.429	317.378
Cheltuieli cu dobânzile	(664.091)	(392.127)	(180.327)	(117.498)
Venituri nete din dobânzi	7 917.363	667.057	249.102	199.880
Venituri din speze și comisioane	836.800	606.746	227.225	181.807
Cheltuieli cu speze și comisioane	(68.579)	(51.411)	(18.622)	(15.405)
Venituri nete din speze și comisioane	8 768.221	555.335	208.603	166.402
Venituri nete din tranzacționare	9 409.758	200.776	111.266	60.161
Cheltuieli nete din alte instrumente financiare la valoare justă prin contul de profit și pierdere	(39.449)	(4.490)	(10.712)	(1.345)
Alte venituri operaționale	10 46.640	21.643	12.665	6.485
Venituri operaționale	2.102.533	1.440.321	570.924	431.583
Cheltuieli operaționale	11 (662.182)	(511.660)	(179.809)	(153.316)
Cheltuieli salariale	12 (506.223)	(416.478)	(137.460)	(124.795)
Cheltuieli nete cu provizioanele pentru deprecierea valorii activelor financiare	13 (193.357)	(115.378)	(52.504)	(34.572)
Pierderi din participații în entități asociate	22 (12.617)	(438)	(3.426)	(131)
Profit înainte de impozitare	728.154	396.367	197.725	118.769
Cheltuiala cu impozitul pe profit	14,15 (114.149)	(76.758)	(30.996)	(23.000)
Profitul exercițiului financiar	38 614.005	319.609	166.729	95.769

* Vezi nota 3.b.(ii)

Contul de profit și pierdere consolidat trebuie citit împreună cu notele la situațiile financiare consolidate, parte integrantă a acestora, prezentate în paginile 55-121.

Situațiile financiare consolidate au fost aprobate de Directorat în data de 24 martie 2009 și au fost semnate în numele acestuia de către:

Dl. Steven van Groningen
Președinte & CEO

Dl. Bogdan Popa
Director financiar

Bilanul contabil consolidat pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2008

Conversie Informativă *

	Notă	2008 RON '000	2007 RON '000	2008 EUR '000 Neauditat	2007 EUR '000 Neauditat
Active					
Numerar și echivalente de numerar	16	5.947.596	4.824.755	1.492.421	1.336.423
Active financiare deținute pentru tranzacționare	17	44.806	41.275	11.243	11.433
Derivative deținute pentru managementul riscului	18	52.077	1.770	13.068	490
Credite și avansuri acordate băncilor	19	359.973	1.603.003	90.327	444.021
Credite și avansuri acordate clienților	20	10.960.548	8.777.265	2.750.313	2.431.241
Titluri de valoare	21	1.197.530	569.413	300.494	157.723
Participații	22	44.099	44.400	11.066	12.298
Imobilizări corporale	23	373.703	310.321	93.773	85.957
Imobilizări necorporale	24	104.758	103.886	26.287	28.776
Creanțe privind impozitul amânat	25	6.864	-	1.722	-
Creanțe privind impozitul pe profit		747	1.203	187	333
Alte active	26	276.354	195.654	69.345	54.195
Total active		19.369.055	16.472.945	4.860.246	4.562.890
Datorii					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	17	3.306	2.315	830	641
Derivative deținute pentru managementul riscului	18	105.386	32.191	26.444	8.917
Depozite de la bănci	27	767.514	391.815	192.591	108.530
Depozite de la clienți	28	14.614.094	12.901.422	3.667.092	3.573.603
Credite de la bănci și alte instituții financiare	29	772.040	626.371	193.727	173.500
Datorii subordonate	32	351.694	318.273	88.250	88.159
Provizioane	30	49.026	33.789	12.302	9.359
Datorie privind impozitul curent		70.188	56.529	17.612	15.658
Datorie privind impozitul amânat	25	517	14.772	130	4.092
Alte datorii	31	494.936	525.200	124.193	145.479
Total datorii		17.228.701	14.902.677	4.323.171	4.127.938
Capitaluri proprii					
Capital social	33	1.196.259	1.196.259	300.175	331.355
Rezultat reportat		879.885	351.960	220.788	97.490
Alte rezerve	34	64.210	22.049	16.112	6.107
Total capitaluri proprii		2.140.354	1.570.268	537.075	434.952
Total datorii și capitaluri proprii		19.369.055	16.472.945	4.860.246	4.562.890

* Vezi nota 3.b.(ii)

Contul de profit și pierdere consolidat trebuie citit împreună cu notele la situațiile financiare consolidate, parte integrantă a acestora, prezentate în paginile 55-121.

Situațiile financiare consolidate au fost aprobate de Directorat în data de 24 martie 2009 și au fost semnate în numele acestuia de către:

Dl. Steven van Groningen
Președinte & CEO

Dl. Bogdan Popa
Director financiar

Situația modificărilor capitalurilor proprii consolidate pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2008

În mii RON	Capital social	Alte rezerve	Rezultat raportat	Total
Sold la 1 ianuarie 2007	1.196.259	126.389	(70.818)	1.251.830
Constituirea de rezerve din profitul exercițiului financiar	-	15.742	(15.742)	-
Încorporarea rezervei pentru riscuri bancare generale în rezultatul raportat	-	(118.911)	118.911	-
Pierderi din reevaluarea la valoare justă a activelor disponibile pentru vânzare (nete de impozite)	-	(1.171)	-	(1.171)
Profitul exercițiului financiar	-	-	319.609	319.609
Sold la 31 decembrie 2007	1.196.259	22.049	351.960	1.570.268
Constituirea de rezerve din profitul exercițiului financiar	-	43.015	(43.015)	-
Distribuirea de dividende	-	-	(43.065)	(43.065)
Pierderi din reevaluarea la valoare justă a activelor disponibile pentru vânzare (nete de impozite)	-	(854)	-	(854)
Profitul exercițiului financiar	-	-	614.005	614.005
Sold la 31 decembrie 2008	1.196.259	64.210	879.885	2.140.354

Situația modificărilor capitalurilor proprii consolidată trebuie citită împreună cu notele la situațiile financiare consolidate prezentate în paginile 55-121, care fac parte integrantă din situațiile financiare consolidate.

Situația fluxurilor de trezorerie consolidată pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2008

În mii RON	Notă	2008	2007
Activitatea de exploatare			
Profitul exercițiului financiar		614.005	319.609
Ajustări pentru elemente nemonetare:			
Cheltuiala cu amortizarea	11	76.361	70.986
Pierdere netă din deprecierea activelor financiare	13	205.577	131.178
Câștig din vânzarea participațiilor		-	9
Pierdere din vânzarea asocierilor în participație		-	1.131
Partea Grupului din pierderea entităților afiliate	22	12.617	438
Pierdere din vânzarea imobilizărilor corporale și necorporale		133.108	3.836
Cheltuieli nete din provizioane		15.237	56.529
Cheltuieli cu impozitul pe profit	14,15	114.149	76.758
Ajustări din reevaluarea la valoare justă		54.005	34.829
Venituri nete din dobânzi	7	(917.363)	(667.057)
Pierderi din diferențe de curs nerealizate		22.550	19.880
Profit din exploatare înainte de variația activelor și datoriilor din exploatare		330.246	48.126
Variația activelor din exploatare:			
Descrășterea / (creșterea) activelor financiare deținute pentru tranzacționare		2.165	(26.261)
Descrășterea / (creșterea) creditelor și avansurilor acordate băncilor		151.004	(143.627)
(Creșterea) creditelor și avansurilor acordate clienților		(6.774.192)	(5.225.350)
(Creșterea) investițiilor în titluri de valoare		(584.564)	(146.427)
(Creșterea) altor active		(83.319)	(52.158)
Variația datoriilor din exploatare:			
Creșterea / (descrășterea) datoriilor financiare deținute pentru tranzacționare		991	(2.420)
Creșterea / (descrășterea) depozitelor de la bănci		372.739	(238.308)
Creșterea depozitelor de la clienți		1.657.727	2.546.641
(Descrășterea) obligațiunilor emise		-	(136.371)
Creșterea / (descrășterea) altor datorii		(45.989)	135.117
Impozitul pe profit plătit		(121.368)	(10.587)
Dobânda plătită		(624.947)	(395.815)
Dobânda încasată		1.629.459	1.094.391
Dividende încasate		2.596	1.265
Fluxuri de numerar din activitatea de exploatare		(4.087.452)	(2.551.784)
Activități de investiții			
Achiziții de asocieri în participație		-	(73.846)
Numerar încasat din achiziția de subsidiare		-	4
Încasări din vânzarea de asocieri în participație		-	541
Încasări în numerar din vânzarea imobilizărilor corporale	10	1.825	3.830
Achiziții de imobilizări corporale		(250.348)	(76.071)
Achiziții de imobilizări necorporale		(25.200)	(11.107)
Investiții în participații	22	(18.487)	(8.998)
Încasări în numerar din vânzarea companiilor asociate		-	29
Fluxuri de numerar utilizate în activitatea de investiții		(292.210)	(165.618)
Activități de finanțare			
Încasări în numerar din vânzarea creditelor și avansurilor acordate clienților	35	4.398.051	3.418.994
Creșterea / (descrășterea) netă a împrumuturilor de la alte bănci		145.669	(748.283)
Dividende plătite		(43.065)	-
Fluxuri de numerar din activitatea de finanțare		4.500.655	2.670.711
Creștere / (descrăștere) netă a numerarului și echivalentelor de numerar		120.993	(46.691)
Numerar și echivalente numerar la 1 ianuarie		6.374.857	6.421.548
Numerar și echivalente numerar la 31 decembrie		6.495.850	6.374.857

Analiza numerarului și a echivalentelor de numerar

În mii RON	Notă	31 decembrie 2008	31 decembrie 2007
Numerarul și echivalentele de numerar sunt compuse din:			
Numerar în casierie	16	742.700	791.769
Conturi curente la bănci	16	5.195.797	4.031.573
Conturi curente la Banca Națională a României	16	9.099	1.398
Numerar restricționat		-	15
		5.947.596	4.824.755
Active financiare deținute pentru tranzacționare – sub 3 luni	4 c	10.199	4.503
Credite și avansuri acordate băncilor – sub 3 luni	4 c	334.473	1.432.407
Titluri de valoare – sub 3 luni	4 c	203.582	113.192
Numerar și echivalente numerar în situația fluxurilor de trezorerie		6.495.850	6.374.857

Situația fluxurilor de trezorerie consolidată trebuie citită împreună cu notele la situațiile financiare consolidate prezentate în paginile 55-121, care fac parte integrantă din situațiile financiare consolidate.

Note la situafiiile financiare consolidate

1. Entitatea raportoare

Raiffeisen Bank S.A. („Banca”) și-a început activitatea la data de 1 iulie 2002, în urma fuziunii prin achiziție a Raiffeisen Bank România S.A. de către Banca Agricolă Raiffeisen S.A., prin emisiunea de acțiuni. Fuziunea dintre cele două bănci s-a finalizat la data de 30 iunie 2002 cu scopul de a alinia operațiunile Grupului Raiffeisen și în România.

Banca este autorizată de Banca Națională a României să desfășoare activități bancare. Sediul social se află în Piața Charles de Gaulle nr. 15, sector 1, București, România.

Situafiiile financiare consolidate ale Băncii pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2008 cuprind Banca și subsidiarele sale (denumite în continuare „Grupul”).

Activitățile de bază ale Grupului sunt reprezentate de furnizarea de servicii bancare pentru persoane fizice și juridice, activitatea de brokeraj și gestiunea a activelor financiare.

Obiectul principal de activitate al Băncii este reprezentat de furnizarea de servicii bancare pentru persoane fizice și juridice. Serviciile oferite includ: deschideri de cont curent, plăți interne și internaționale, operațiuni de schimb valutar, acordarea de finanțări pentru nevoi operaționale, finanțări pe termen mediu, garanții bancare, acreditive. Grupul oferă, de asemenea, servicii de consultanță financiară pentru întreprinderile mici și mijlocii care operează pe teritoriul României, servicii de leasing financiar, servicii de economisire-creditare în sistem locativ, de gestiunea activelor financiare, de brokeraj. Grupul își desfășoară activitatea atât prin intermediul sediului central din București cât și prin intermediul rețelei sale de 574 agenții (2007: 452 agenții).

Banca este administrată în sistemul dualist de un Consiliu de Supraveghere format din 6 membri și un Directorat format din 7 membri.

Membrii Consiliului de Supraveghere aleși în data de 30 aprilie 2007 sunt:

- Herbert Stepic - Președinte
- Heinz Wiedner - Membru
- Martin Grill - Membru
- Aris Bogdaneris - Membru
- Peter Lennkh - Membru

Componența Directoratului este următoarea:

- Steven van Groningen – Președinte
- Marinela Burduja – Prim-Vicepreședinte, Corporate Banking
- James D. Stewart, Jr. – Vicepreședinte, Trezorerie și Piețe de Capital
- Răzvan Munteanu – Vicepreședinte, Retail Banking
- Carl Rossey – Vicepreședinte, Operațiuni și IT
- Vladimir Kalinov – Vicepreședinte, Risk

Ambele organisme au câte o poziție vacantă la data întocmirii acestor situații financiare consolidate.

2. Bazele întocmirii

a) Declarație de conformitate

Situafiiile financiare consolidate sunt întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) adoptate de Uniunea Europeană în vigoare la data de raportare anuală a Grupului, 31 decembrie 2008.

În estimarea pierderilor din deprecierea creditelor și avansurilor acordate, Grupul a aplicat metodologia internă prezentată în Nota 3.k.vii.

Diferențe între cerințele IFRS și cele statutare

Evidențele contabile ale Băncii sunt menținute în lei, în conformitate cu legislația contabilă din România precum și cu reglementările bancare în vigoare emise de Banca Națională a României. Toate aceste evidențe contabile ale Băncii și subsidiarelor sale sunt denumite în continuare „conturi statutare”.

Subsidiarele își întocmesc evidențele contabile în conformitate cu legislația contabilă din România, cu excepția ICS Raiffeisen Leasing S.R.L., care întocmește situațiile financiare potrivit legislației contabile din Moldova.

Aceste conturi au fost retratate pentru a reflecta diferențele existente între conturile statutare și IFRS. În mod corespunzător, conturile statutare au fost ajustate, în cazul în care a fost necesar, pentru a armoniza aceste situații financiare, în toate aspectele semnificative, cu IFRS.

Modificările cele mai importante aduse situațiilor financiare statutare pentru a le alinia Standardelor Internaționale de Raportare Financiară adoptate de UE sunt:

- gruparea mai multor elemente în categorii mai cuprinzătoare;
- ajustări ale elementelor de active și datorii, în conformitate cu IAS 29 („Raportarea financiară în economii hiperinflaționiste”) datorită faptului că economia românească a fost o economie hiperinflaționistă până la 31 decembrie 2003 (vezi Nota 3c);
- metodologie diferită de calcul a provizioanelor pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților;
- ajustări la valoare justă și deprecierea valorii instrumentelor financiare, în conformitate cu IAS 39 („Instrumente financiare – recunoaștere și evaluare”);
- constituirea de provizioane pentru impozitul amânat; și
- cerințele de prezentare în conformitate cu IFRS.

b) Bazele evaluării

Situafiiile financiare consolidate au fost întocmite pe baza convenției valorii juste pentru activele și datoriile financiare la valoarea justă prin contul de profit și pierdere și pentru instrumentele financiare disponibile pentru vânzare, cu excepția acelor pentru care valoarea justă nu a putut fi stabilită în mod credibil.

Alte active și datorii financiare precum și activele și datoriile nefinanciare sunt prezentate la cost amortizat, valoare reevaluată sau cost istoric.

Activele non-curente disponibile pentru vânzare sunt prezentate la valoarea cea mai mică dintre valoarea netă contabilă și valoarea justă, mai puțin costurile legate de vânzare.

c) Moneda funcțională și de prezentare

Elementele incluse în situațiile financiare ale fiecărei entități din Grup sunt evaluate folosind moneda mediului economic principal în care entitatea operează („moneda funcțională”).

Situațiile financiare consolidate ale Grupului sunt prezentate în RON, care este moneda funcțională și de prezentare a Băncii, rotunjite la mie.

d) Utilizarea estimărilor și judecăților semnificative

Pregătirea situațiilor financiare în conformitate cu IFRS adoptate de Uniunea Europeană presupune din partea conducerii utilizarea unor estimări, judecăți și presupuneri ce afectează aplicarea politicilor contabile, precum și valoarea raportată a activelor, datoriilor, veniturilor și cheltuielilor. Estimările și judecățile aferente se bazează pe experiență și pe numeroși factori presupuși rezonabili în condițiile date, rezultatele acestora formând baza emiterii de judecăți cu privire la valoarea contabilă a activelor și datoriilor, valoare care nu poate fi dedusă din alte surse. Rezultatele actuale pot fi diferite de valorile estimate.

Estimările și presupunerile sunt revizuite periodic. Revizuirile estimărilor contabile sunt recunoscute în perioada în care estimarea este revizuită, dacă revizuirea afectează doar acea perioadă, sau în perioada în care estimarea este revizuită și perioadele viitoare dacă revizuirea afectează atât perioada curentă, cât și perioadele viitoare.

Judecățile efectuate de către conducere în aplicarea politicilor contabile care au un efect semnificativ asupra situațiilor financiare, precum și estimările ce implică un grad semnificativ de incertitudine, sunt prezentate în Notele 4 și 5.

3. Metode și politici contabile semnificative

Politicile contabile prezentate mai jos au fost aplicate în mod consistent de către entitățile din Grup de-a lungul exercițiilor financiare prezentate în situațiile financiare consolidate.

a) Bazele consolidării

(i) Subsidiarele

Subsidiarele sunt entități aflate sub controlul Grupului. Controlul există atunci când Grupul are puterea de a conduce, în mod direct sau indirect, politicile financiare și operaționale ale unei entități pentru a obține beneficii din activitatea acesteia. La momentul evaluării controlului trebuie luate în calcul și drepturile de vot potențiale sau convertibile care sunt exercitabile în prezent. Situațiile financiare ale sucursalelor sunt incluse în situațiile financiare consolidate din momentul în care începe exercitarea controlului și până în momentul încetării lui.

Banca deține 99,99% din capitalul social al societății Raiffeisen Capital Investment S.A., companie de intermediere financiară ce furnizează servicii de brokeraj bursier către clienți interni și externi, 99,99% din capitalul social al societății Raiffeisen Asset Management S.A., companie de gestiune a activelor financiare, care are ca obiectiv gestiunea fondurilor emise de Grup și Raiffeisen Services S.R.L (deținută 100% prin Raiffeisen Capital Investment S.A.), companie care prestează servicii financiare în afara celor aferente pieței de capital.

Grupul a consolidat situațiile financiare ale subsidiarelor sale în conformitate cu IAS 27 „Situații financiare consolidate și separate.”

(ii) Asocieri în participație

Grupul deține asocieri în participație în cadrul următoarelor entități:

- 50% în Raiffeisen Leasing IFN S.A.;
- 50% în Raiffeisen Leasing S.R.L. din Republica Moldova deținută 100% de Raiffeisen Leasing IFN S.A.;
- 33,32 % în capitalul societății Raiffeisen Banca pentru Locuințe S.A., bancă destinată exclusiv domeniului locativ.

Grupul a consolidat situațiile financiare ale asocierilor sale în participație în conformitate cu IAS 31 „Interese în asocierile în participație” utilizând metoda consolidării proporționale.

(iii) Gestiunea fondurilor

Grupul gestionează și administrează active investite în unități de fond în numele investitorilor. Situațiile financiare ale acestor entități nu sunt incluse în situațiile financiare consolidate, cu excepția cazurilor în care Grupul controlează entitatea deținând interese de participare mai mari de 50% în respectivul fond.

(iv) Entități asociate

Entitățile asociate sunt acele societăți în care Grupul poate exercita o influență semnificativă, dar nu și control asupra politicilor financiare și operaționale. În cazul în care Grupul administrează active investite în unități de fond și are calitatea, la rândul lui, de investitor în respectivul fond, fără însă a deține controlul, fondul îndeplinește condițiile pentru a fi recunoscut ca entitate asociată. Situațiile financiare consolidate includ cota-parte a Grupului din rezultatele entităților asociate determinată pe baza metodei punerii în echivalență, de la data la care Grupul a început să exercite influență semnificativă și până la data la care această influență încetează (vezi Nota 22).

În cazul în care cota-parte a Grupului din pierderile entității asociate depășește valoarea contabilă a investiției, valoarea contabilă este redusă la valoarea zero, iar pierderile ulterioare nu sunt recunoscute, cu excepția situației în care Grupul are obligații legale sau constructive în numele entității asociate.

Banca deține o participație de 30% (2007: 30%) în Credex Finanțări IFN S.A., o participație de 33,33% (2007: 30,78%) în Fondul de Garantare a Creditului Rural - IFN S.A. și o participație de 20% (2007: 20%) în Romcard S.A.

Grupul a inclus cota-parte a câștigurilor sau pierderilor din aceste entități asociate în conformitate cu IAS 28 „Investiții în întreprinderile asociate”. Grupul deține participații în următoarele fonduri de investiții, administrate de Raiffeisen Asset Management S.A.:

- Raiffeisen Benefit Fond de Investiții – 47,44% (2007: 35,6%);
- Raiffeisen Prosper Fond de Investiții – 15,84% (2007: 11%);
- Raiffeisen România Acțiuni Fond de Investiții – 18,99% (2007: 32,9%);
- Raiffeisen Confort Fond de Investiții – 54,88% (2007: 48,1%);
- Raiffeisen Strategii Monetare Fond de Investiții – 56,16% (2007: 0%);
- Raiffeisen Strategii Valutare Fond de Investiții – 54,42% (2007: 0%);

(v) Tranzacții eliminate la consolidare

Decontările și tranzacțiile în interiorul Grupului, ca și profiturile nerealizate rezultate din tranzacții în interiorul Grupului, sunt eliminate în totalitate din situațiile financiare consolidate. Profiturile nerealizate rezultate din tranzacțiile cu entități asociate sau controlate în comun sunt eliminate în limita procentului de participare a Grupului. Profiturile

nerealizate rezultate în urma tranzacțiilor cu o entitate asociată sunt eliminate în contrapartidă cu investiția în societatea asociată. Pierderile nerealizate sunt eliminate în mod identic cu profiturile nerealizate, dar numai în măsura în care nu există indicii de depreciere a valorii.

b) Moneda străină

(i) Tranzacții în monedă străină

Operațiunile exprimate în monedă străină sunt înregistrate în lei la cursul oficial de schimb de la data decontării tranzacției. Activele și datoriile monetare înregistrate în devize la data întocmirii bilanțului contabil sunt transformate în moneda funcțională la cursul din ziua respectivă. Câștigurile sau pierderile din elementele monetare sunt reprezentate de diferența dintre costul amortizat exprimat în moneda funcțională la începutul perioadei de raportare, ajustat cu dobânda efectivă și plățile din perioadă, și costul amortizat în monedă străină transformat în moneda funcțională la cursul de închidere al perioadei. Activele și datoriile nemonetare denominate în moneda străină și care sunt măsurate la valoarea justă sunt translatate în moneda funcțională la cursul din data la care s-a determinat valoarea justă.

Câștigurile sau pierderile din decontare sunt recunoscute în contul de profit și pierdere, cu excepția cazurilor în care diferențele de curs provin din translatarea instrumentelor financiare clasificate ca fiind disponibile pentru vânzare care sunt incluse în rezervă provenind din modificarea valorii juste a acestor instrumente financiare.

Ratele de schimb ale principalelor monede străine au fost:

Moneda	31 decembrie 2008	31 decembrie 2007	Creștere/(Descreștere) %
Euro (EUR)	1:RON 3,9852	1:RON 3,6102	10,39%
Dolar American (USD)	1:RON 2,8342	1:RON 2,4564	15,38%

(ii) Conversia informativă

Pentru o prezentare mai clară, cifrele retratate în RON au fost prezentate în EUR, în conformitate cu cerințele IAS 21. Sumele translatate nu fac parte din situațiile financiare auditate.

Potrivit IAS 21, întrucât moneda funcțională este RON, pentru conversia RON – EUR, s-au avut în vedere următoarele aspecte:

- Activele, datoriile și elementele de capital pentru toate bilanțurile prezentate (adică, incluzând informații comparative) au fost convertite la cursul de închidere de la data fiecărui bilanț prezentat;
- Elementele de natura veniturilor și cheltuielilor au fost convertite fie la cursurile din datele la care au avut loc tranzacțiile, fie la un curs care aproximează cursurile reale (curs mediu în 2008: 3,6827 RON/EUR; curs mediu în 2007: 3,3373 RON/EUR);
- Toate diferențele de conversie rezultând din translatare sunt recunoscute în capital.

Retratarea și prezentarea procedurilor folosite în conformitate cu IAS 21 ar putea conduce la diferențe între sumele prezentate în EUR și cele reale.

(iii) Operațiuni în străinătate

Operațiunea din străinătate este definită ca o subsidiară, o asocierie în participație sau sucursală a unei entități raportoare, ale cărei activități se desfășoară într-o altă țară sau monedă decât cea a entității raportoare.

Activele și datoriile operațiunilor din străinătate, incluzând fondul comercial și ajustările la valoare justă care decurg din achiziție sunt convertite în RON la cursul de schimb de la data raportării. Veniturile și cheltuielile operațiunilor din

străinătate, excluzându-le pe acelea care își desfășoară activitatea în țări cu economie hiperinflaționistă, sunt convertite în RON la cursul mediu de schimb de la data tranzacțiilor.

Diferențele de curs provenind din conversia tranzacțiilor aferente operațiunilor din străinătate sunt recunoscute direct în capitalurile proprii. Atunci când operațiunea din străinătate își încetează activitatea, rezerva de traducere aferentă diferențelor de curs este parțial sau în totalitate recunoscută în contul de profit și pierdere.

c) Contabilizarea efectului hiperinflației

Conform IAS 29 și IAS 21, situațiile financiare ale unei întreprinderi a cărei monedă funcțională este moneda unei economii hiperinflaționiste ar trebui prezentate în termenii puterii de cumpărare curente a monedei la data întocmirii bilanțului, adică elementele nemonetare sunt retratate prin aplicarea indicelui general al prețurilor de la data achiziției sau contribuției.

IAS 29 stipulează că o economie este considerată hiperinflaționistă dacă, printre alți factori, indicele cumulat al inflației depășește 100% pe parcursul unei perioade de trei ani.

Scăderea continuă a ratei inflației, precum și alți factori legați de caracteristicile mediului economic din România, indică faptul că economia a cărei monedă funcțională a fost adoptată de către Grup a încetat să mai fie hiperinflaționistă, cu efect asupra perioadelor financiare, începând cu 1 ianuarie 2004. Așadar, prevederile IAS 29 nu au mai fost adoptate în întocmirea situațiilor financiare.

Astfel, valorile exprimate în unitatea de măsură curentă la 31 decembrie 2003 sunt tratate ca bază pentru valorile contabile raportate în aceste situații financiare și nu reprezintă valori evaluate, cost de înlocuire, sau oricare altă măsurare a valorii curente a activelor sau a prețurilor la care tranzacțiile ar avea loc în acest moment.

d) Venituri și cheltuieli din dobânzi

Veniturile și cheltuielile din dobânzi sunt recunoscute în contul de profit și pierdere folosind metoda liniară pentru creditele și avansurile acordate clienților și metoda ratei de dobândă efective pentru celelalte instrumente financiare.

Metoda dobânzii efective este o metodă de calcul a costului amortizat al unui activ financiar sau a unei datorii financiare și de alocare a venitului sau a cheltuielii din dobânzi pe o perioadă relevantă de timp. Rata dobânzii efective este rata exactă care actualizează fluxurile viitoare estimate de numerar de plătit sau de încasat pe perioada de viață a instrumentului financiar, sau, când e cazul, pe o perioadă mai scurtă, la valoarea netă raportată a activului sau datoriei financiare. Pentru calculul ratei dobânzii efective, Grupul estimează fluxurile viitoare de numerar, luând în considerare toți termenii contractuali ai instrumentului financiar (de exemplu, plăți în avans, opțiuni call și alte opțiuni similare), dar nu ține cont de pierderi viitoare din credit. Metoda de calcul a dobânzii efective include toate spezele și comisioanele plătite sau primite între părțile contractuale, costurile de tranzacționare, și alte prime și discounturi.

Metoda liniară reprezintă o metodă de calcul a costului amortizat al împrumuturilor acordate clienților, prin care comisioanele de origine primite de la părțile contractante trebuie să fie incluse în rata de dobândă efectivă și trebuie amortizate și recunoscute ca venit din dobânzi pe o perioadă relevantă. Metoda de amortizare liniară folosită la determinarea costului amortizat pentru creditele acordate clienților reprezintă estimarea cea mai bună a managementului, iar efectul financiar generat nu diferă semnificativ de efectul care ar fi fost obținut prin aplicarea metodei ratei de dobândă efective.

Grupul este în prezent în proces de modificare a aplicațiilor existente pentru a fi în conformitate cu reglementările privind calculul costului amortizat al creditelor acordate clienților, folosind metoda ratei de dobândă efectivă.

Veniturile și cheltuielile cu dobânzile prezentate în contul de profit și pierdere includ:

- dobânzi la creditele și avansurile acordate clienților, determinate prin metoda liniară;

- dobânzi la activele și datoriile financiare la cost amortizat, determinate prin metoda ratei de dobândă efective;
- dobânzi la instrumente financiare clasificate ca disponibile pentru vânzare, determinate prin metoda ratei de dobândă efective.

Veniturile și cheltuielile din dobânzi provenind din activele și datoriile deținute pentru tranzacționare sunt considerate a fi accidentale în operațiunile Grupului și sunt prezentate împreună cu schimbările de valoare justă a activelor și datoriilor deținute pentru tranzacționare în rezultatul net din tranzacționare.

Modificările de valoare justă a instrumentelor derivate deținute pentru acoperirea riscului și a altor active și datorii financiare ținute la valoare justă sunt prezentate în rezultatul net provenind din alte instrumente financiare ținute la valoare justă prin contul de profit și pierdere.

e) Speze și comisioane

Veniturile din speze și comisioane provin din serviciile financiare furnizate de Grup și includ comisioane de originare a împrumuturilor, comisioane din operațiuni cu carduri, din servicii de administrare a numerarului, servicii de brokeraj, consiliere pentru investiții și planificare financiară, servicii de investment banking, tranzacții financiare structurate și servicii de administrare a activelor financiare.

Veniturile și cheltuielile din speze și comisioane direct atribuibile activului sau datoriei financiare la momentul inițierii (atât venit cât și cheltuială) sunt incluse în calculul ratei efective a dobânzii.

Comisioanele de acordare a creditelor care pot fi identificate separat sunt amortizate împreună cu costurile direct atribuibile și sunt recunoscute ca o ajustare la rata de dobândă efectivă a creditului.

Alte venituri din comisioane și speze provenite din servicii financiare prestate de către Grup, incluzând servicii de administrare a numerarului, brokeraj, consultanță pe plan investițional, planificare financiară, servicii de investiții bancare, sunt recunoscute în contul de profit și pierdere pe baza principiului independenței exercițiului, adică în momentul în care serviciul respectiv este prestat. Alte cheltuieli din speze și comisioane se referă în principal la comisioane de tranzacționare și administrare și care sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în momentul în care serviciul respectiv este prestat.

f) Venit net din tranzacționare

Venitul net din tranzacționare este reprezentat de diferența între câștigul și pierderea din activele și datoriile tranzacționabile și include modificările de valoare justă realizate și nerealizate, dobânzi, dividende și diferențe de conversie valutară.

g) Venitul/cheltuiala netă din alte instrumente financiare recunoscute la valoare justă

Venitul din alte instrumente financiare recunoscute la valoare justă provine din instrumente derivate deținute pentru acoperirea riscului, din active și datorii financiare recunoscute la valoare justă prin contul de profit și pierdere și include toate modificările de valoare justă realizate și nerealizate, dobânzi, dividende și diferențe de conversie valutară.

h) Dividende

Veniturile din dividende sunt recunoscute în contul de profit și pierdere la data la care este stabilit dreptul de a primi aceste venituri. În cele mai multe cazuri, aceasta este reprezentată de data ex-dividend pentru instrumentele de capital. Veniturile din participații și alte investiții fără venit fix sunt recunoscute ca venituri din dividende atunci când sunt angajate. Veniturile din dividende sunt reflectate ca o componentă a altor venituri operaționale, în funcție de clasificarea instrumentului.

Dividendele sunt tratate ca o distribuie a profitului în perioada în care au fost declarate și aprobate de către Adunarea Generală a Acționarilor. Singurul profit disponibil pentru repartizare este profitul anului înregistrat în conturile statutare

romanești și este diferit de profitul reflectat în aceste situații financiare, întocmite în conformitate cu IFRS adoptate de EU, din cauza diferențelor între reglementările contabile aplicabile în România și cele adoptate de EU.

i) Plăți de leasing

Plățile de leasing operațional sunt recunoscute în contul de profit și pierdere pe baza metodei liniare pe durata contractului de leasing. Facilitățile de leasing primite sunt recunoscute ca parte integrantă a cheltuielii totale de leasing, pe durata contractului de leasing. Cheltuielile cu leasingul operațional sunt recunoscute ca o componentă a cheltuielilor operaționale.

Plățile minime de leasing în cadrul contractelor de leasing financiar sunt împărțite proporțional între cheltuiala cu dobânda de leasing și reducerea datoriei de leasing. Cheltuiala cu dobânda de leasing este alocată fiecărei perioade de leasing în așa fel încât să producă o rată de dobânda constantă pentru datoria de leasing rămasă. Plățile de leasing contingente sunt recunoscute prin revizuirea plăților minime de leasing pentru perioada de leasing rămasă când ajustarea de leasing este confirmată.

j) Impozitul pe profit

Impozitul pe profit aferent exercițiului cuprinde impozitul curent și impozitul amânat. Impozitul pe profit este recunoscut în contul de profit și pierdere sau în capitaluri proprii, dacă impozitul este aferent elementelor de capital.

Impozitul curent este impozitul de plătit aferent profitului realizat în perioada curentă, determinat în baza procentelor aplicate la data bilanșului și a tuturor ajustărilor aferente perioadelor precedente.

Impozitul amânat este determinat folosind metoda bilanșului pentru acele diferențe temporare ce apar între baza fiscală de calcul a impozitului pentru active și datorii și valoarea contabilă a acestora folosită pentru raportare în situațiile financiare. Impozitul amânat nu se recunoaște pentru următoarele diferențe temporare: recunoașterea inițială a fondului de comerț, recunoașterea inițială a activelor și datoriilor provenite din tranzacții care nu sunt combinații de afaceri și care nu afectează nici profitul contabil, nici pe cel fiscal, și diferențe provenind din investiții în subsidiare, cu condiția ca acestea să nu fie reversate în viitorul apropiat. Impozitul amânat este calculat pe baza procentelor de impozitare care se așteaptă să fie aplicabile diferențelor temporare la reluarea acestora, în baza legislației în vigoare la data raportării.

Creanța privind impozitul amânat este recunoscută numai în măsura în care este probabilă realizarea de profituri viitoare care să se poată utiliza la acoperirea pierderii fiscale. Creanța este revizuită la încheierea fiecărui exercițiu financiar și este diminuată în măsura în care beneficiul fiscal aferent este improbabil să se realizeze.

Cota de impozit pe profit utilizată la calculul impozitului curent și amânat este la 31 decembrie 2008 de 16% (31 decembrie 2007: 16%). Impozitele adiționale care apar din distribuirea de dividende sunt recunoscute la aceeași dată cu obligația de plată a dividendelor.

k) Active și datorii financiare

(i) Clasificare

Grupul clasifică instrumentele financiare deținute în următoarele categorii:

Active sau datorii financiare la valoare justă prin contul de profit și pierdere

Această categorie are două subcategorii: active financiare sau datorii financiare deținute pentru tranzacționare și instrumente financiare clasificate la valoare justă prin contul de profit și pierdere la momentul recunoașterii inițiale. Un instrument financiar este clasificat în această categorie dacă a fost achiziționat în principal cu scopul de a se vinde sau dacă a fost desemnat în această categorie de către conducerea entității. Instrumentele derivate sunt, de asemenea, încadrate ca fiind deținute pentru tranzacționare dacă nu reprezintă un instrument clasificat și pentru care se poate dovedi eficacitatea pentru acoperirea împotriva riscului valutar.

Instrumentele financiare la valoare justă prin contul de profit și pierdere includ instrumente financiare derivate, certificate de trezorerie emise de Guvernul României, certificate de depozit emise de Banca Națională a României, obligațiuni municipale și corporatiste și valori mobiliare listate pe o piață de transfer reglementată.

Investiții deținute până la scadență

Investițiile deținute până la scadență reprezintă acele active financiare nederivate cu plăți fixe sau determinabile și scadența fixă pe care Grupul are intenția fermă și posibilitatea de a le păstra până la scadență. Investițiile deținute până la scadență sunt reprezentate de obligațiuni emise de sectorul public.

Active financiare disponibile pentru vânzare

Activele financiare disponibile pentru vânzare sunt acele active financiare care sunt clasificate ca disponibile pentru vânzare și care nu sunt clasificate drept (a) credite și avansuri, (b) investiții deținute până la scadență sau (c) active financiare la valoarea justă prin contul de profit și pierdere. Activele financiare disponibile pentru vânzare sunt reprezentate de investiții în valori mobiliare nelistate și certificate de trezorerie emise de Guvernul României.

Credite și avansuri

Creditele și avansurile sunt active financiare nederivate cu plăți fixe sau determinabile care nu sunt cotate pe o piață activă, altele decât cele pe care Grupul intenționează să le vândă imediat sau în viitorul apropiat, acelea pe care Grupul, în momentul recunoașterii inițiale, le clasifică ca fiind la valoarea justă prin contul de profit și pierdere, acelea pe care Grupul, în momentul recunoașterii inițiale, le clasifică ca fiind disponibile pentru vânzare sau cele pentru care deținătorul nu își poate recupera în mod substanțial toată investiția sa inițială, din alte motive decât deteriorarea creditului. Creditele și avansurile cuprind creditele, leasingurile și avansurile către bănci și clienți.

(ii) Recunoaștere

Grupul recunoaște inițial creditele și avansurile, depozitele, obligațiunile emise și datoriile subordonate la data la care sunt create. Toate celelalte active și pasive financiare (inclusiv cele la valoare justă prin contul de profit și pierdere) sunt recunoscute inițial la data tranzacționării, care coincide cu data la care Grupul a devenit parte la prevederile contractuale ale instrumentului financiar.

(iii) Derecunoaștere

Grupul derecunoaște un activ financiar atunci când drepturile de a primi fluxuri de numerar din acel activ financiar expiră, sau atunci când Grupul a transferat drepturile de a primi fluxurile de numerar contractuale aferente acelui activ financiar într-o tranzacție în care a transferat în mod semnificativ toate riscurile și beneficiile dreptului de proprietate. Orice interes în activele financiare transferate reținut de Grup sau creat pentru Grup este recunoscut separat ca un activ sau datorie.

Grupul derecunoaște o datorie financiară atunci când s-au încheiat obligațiile contractuale sau atunci când obligațiile contractuale sunt anulate sau expiră.

Grupul intră într-o tranzacție prin care transferă active recunoscute în bilanț dar reține fie toate riscurile și beneficiile asociate activelor transferate, fie o parte a acestora. Dacă toate sau o mare parte a riscurilor și beneficiilor sunt reținute, atunci activele transferate nu sunt derecunoscute din bilanț. Transferurile de active cu reținerea tuturor sau a celor mai semnificative riscuri și beneficii sunt, de exemplu, tranzacțiile de vânzare cu clauză de răscumpărare.

Atunci când activele sunt vândute către o terță parte cu o rată totală de rentabilitate swap pe activele transferate, tranzacția se contabilizează ca o tranzacție financiară securitizată, similară tranzacțiilor de vânzare cu clauză de răscumpărare. În cazul tranzacțiilor în care Grupul nici nu reține, nici nu transferă substanțial riscurile și beneficiile care decurg din proprietatea asupra unui activ financiar, activul respectiv se derecunoaște dacă s-a pierdut controlul asupra lui.

Drepturile și obligațiile reținute în urma transferului sunt recunoscute separat ca active și datorii, după cum este cazul. În transferurile în care controlul asupra activului este reținut, Grupul recunoaște în continuare activul în măsura în care rămâne implicat, gradul de implicare fiind determinat de gradul în care este expus la schimbarea de valoare a activului transferat.

În tranzacțiile de securitizare, Grupul reține dreptul de a furniza servicii de administrare pentru activul transferat, în schimbul unui comision. Activul respectiv este derecunoscut dacă se întrunesc criteriile pentru derecunoaștere. Un activ sau o datorie se recunoaște pentru servicii de administrare în cazul în care comisionul perceput depășește cheltuiala cu mentenanța (activ) sau dacă aceasta se situează sub cheltuiala efectuată (datorie).

Grupul securitizează diferite active financiare de consum și comerciale, fapt ce se concretizează în general în vânzarea acestor active către companii de profil care, în schimb, emit obligațiuni către investitori.

(iv) Compensări

Activele și datoriile financiare sunt compensate, iar rezultatul net este prezentat în bilanț doar atunci când există un drept legal de compensare și dacă există intenția decontării lor pe o bază netă sau dacă se intenționează realizarea activului și stingerea datoriei în mod simultan.

Veniturile și cheltuielile sunt prezentate net numai atunci când este permis de standardele contabile, sau pentru profitul și pierderea rezultate dintr-un grup de tranzacții similare cum ar fi cele din activitatea de tranzacționare a Grupului.

(v) Evaluarea la cost amortizat

Costul amortizat al unui activ sau datorie financiară reprezintă valoarea la care activul sau datoria financiară este măsurată la recunoașterea inițială, mai puțin rambursările de principal, la care se adaugă sau se scade amortizarea cumulată până la momentul respectiv, determinată folosind metoda liniară pentru creditele și avansurile acordate clienței și metoda ratei efective a dobânzii pentru diferențele dintre valoarea recunoscută inițial și valoarea la data maturității, mai puțin reducerile din deprecierea activelor.

(vi) Evaluarea la valoarea justă

Determinarea valorii juste a activelor și datoriilor financiare se bazează pe cotațiile de piață sau pe cotațiile intermediarilor pentru instrumentele financiare tranzacționate pe o piață activă. Pentru toate celelalte instrumente financiare, valoarea justă se determină folosind tehnici de evaluare. Tehnicile de evaluare includ tehnici bazate pe valoarea prezenta netă, metoda fluxurilor de numerar actualizate, metoda comparațiilor cu instrumente similare pentru care există un preț de piață observabil și alte metode de evaluare. Toate estimările și judecățile semnificative utilizate pentru determinarea valorii juste a activelor și datoriilor financiare sunt detaliate în nota 5.

Participațiile nelistate pentru care nu există o piață activă de tranzacționare sunt evaluate la cost și sunt testate periodic pentru deprecierea valorii.

(vii) Identificarea și evaluarea deprecierei de valoare

Active deținute la cost amortizat

La data fiecărui bilanț contabil, Grupul analizează dacă există vreun indiciu obiectiv, potrivit căruia un activ financiar sau un grup de active financiare este depreciat. Un activ financiar sau un grup de active financiare este depreciat și apar pierderi din depreciere dacă și numai dacă există indicii obiective cu privire la deprecierea acestora ca rezultat al unui sau mai multor evenimente apărute după recunoașterea inițială a activului („eveniment generator de pierderi”), iar evenimentul sau evenimentele generatoare de pierdere au un impact asupra fluxurilor de numerar viitoare ale activului financiar sau grupului de active financiare care poate fi estimat în mod credibil. Este probabil ca identificarea unui singur eveniment care să fi cauzat deprecierea să fie dificil de realizat. Deprecierea este posibil să fi fost cauzată de efectul combinat al mai multor evenimente. Pierderile așteptate ca urmare a evenimentelor viitoare, indiferent de cât de probabile sunt, nu sunt recunoscute.

Dacă există indicii obiective că a avut loc o pierdere din deprecierea creditelor și creanțelor sau a investițiilor deținute până la scadență înregistrate la cost amortizat, atunci pierderea este măsurată ca diferența între valoarea contabilă a activului și valoarea actualizată a fluxurilor viitoare de numerar, utilizând metoda ratei efective a dobânzii activului financiar la momentul inițial (adică, rata efectivă a dobânzii calculată la momentul recunoașterii inițiale), exceptând creditele și avansurile acordate clienței, care se amortizează liniar. Dacă un credit, creanță sau investiție deținută până la scadență are o rată variabilă a dobânzii, rata de actualizare pentru evaluarea oricărei pierderi din amortizare este rata variabilă curentă a dobânzii, specificată în contract. Valoarea contabilă a activului poate fi diminuată direct sau prin folosirea unui cont de provizion. Cheltuiala cu pierderea din depreciere se recunoaște în contul de profit și pierdere.

Dacă într-o perioadă următoare, un eveniment care a avut loc ulterior momentului recunoașterii deprecierei determină reducerea pierderii din depreciere, pierderea din depreciere recunoscută anterior este reluată fie direct, fie prin ajustarea unui cont de provizion. Reducerea de depreciere se recunoaște în contul de profit și pierdere.

Credite și avansuri acordate clienților

Grupul, în funcție de metodologia internă de evaluare a deprecierei, a inclus informații legate de următoarele evenimente generatoare de pierdere, ca dovadă obiectivă asupra deprecierei creditelor acordate clienților sau grupurilor de clienți:

- (a) dificultăți financiare semnificative ale împrumutatului determinate în conformitate cu sistemul intern al Grupului de evaluare a clienților;
- (b) o încălcare a contractului, cum ar fi neplata sau întârzierea la plată a principalului sau dobânzii;
- (c) creditorul, din motive legale sau economice legate de situația financiară îndoielnică a împrumutatului, acordă acestuia anumite concesiuni pe care altfel nu le-ar fi acordat;
- (d) existența unor informații credibile care să indice faptul că împrumutatul va intra în faliment sau într-o altă formă de reorganizare financiară;
- (e) dispariția unei piețe active pentru respectivul activ financiar din cauza dificultăților financiare întâmpinate de împrumutat; sau
- (f) existența unor informații credibile care să indice o scădere măsurabilă în fluxurile de numerar viitoare estimate ale unui grup de active financiare de la momentul recunoașterii inițiale, deși scăderea nu poate fi identificată încă pentru fiecare activ financiar în parte, incluzând:
 - (i) schimbări nefavorabile în comportamentul de plată al debitorilor grupului, sau
 - (ii) condiții economice naționale sau locale care pot fi corelate cu pierderea / deprecierea activelor Grupului.

La momentul inițial, Grupul evaluează dacă există indicii obiective de depreciere, conform celor prezentate mai sus, în mod individual pentru credite acordate clienților care sunt individual semnificative, sau în mod individual sau colectiv pentru credite care nu sunt individual semnificative. În situația în care Grupul consideră că nu există indicii obiective de depreciere pentru activele financiare evaluate individual, fie că acestea sunt semnificative sau nu, acesta va include creditele acordate clienților într-un grup de credite cu caracteristici ale riscului de credit similare și va testa în mod colectiv grupul de credite pentru depreciere. Creditele și avansurile acordate clienței, care sunt testate individual pentru depreciere și pentru care o pierdere de valoare este recunoscută sau continuă să fie recunoscută, nu se cuprind în evaluarea colectivă pentru depreciere. Calculul valorii actualizate nete a fluxurilor viitoare de numerar estimate ale unui credit garantat reflectă fluxurile de numerar care pot rezulta din valorificarea garanției minus costurile ce provin din obținerea și vânzarea garanției, chiar dacă executarea este probabilă sau nu.

Pentru evaluarea colectivă, creditele și avansurile acordate clienților sunt grupate pe categorii în funcție de caracteristici similare ale riscului de credit asociat, categorii care furnizează indicii cu privire la capacitatea debitorilor de a-și achita ratele scadente conform termenilor contractuali (de exemplu, pe baza evaluării riscului de credit de către Grup sau pe baza grilei de notare a Grupului care ia în considerare tipul de bun, industria, localizarea geografică, tipul garanției, status-ul sumelor restante și alți factori).

Caracteristicile alese sunt relevante pentru estimarea fluxurilor de numerar viitoare pentru grupuri de active, indicând capacitatea debitorilor de a plăti toate sumele scadente conform contractelor pentru activele evaluate.

Fluxurile viitoare de numerar aferente unui grup de credite, care sunt evaluate colectiv pentru depreciere, sunt estimate pe baza experienței pierderilor istorice pentru creditele care fac parte din categoriile de risc cu aceleași caracteristici. Pierderea istorică este ajustată luând în calcul informații curente observabile care nu au afectat perioada pe baza căreia s-a estimat pierderea istorică și sunt eliminate condițiile existente în trecut și care nu mai sunt valabile în prezent.

Metodologia Grupului pentru estimarea deprecierei valorii creditelor și avansurilor acordate clienților este limitată de lipsa de informații cu privire la rata de dobândă efectivă originală și estimările pot diferi de valoarea care s-ar fi obținut în condițiile în care ar fi fost disponibile informații cu privire la rata de dobândă efectivă originală.

Grupul revizuieste cu regularitate metodologia și premisele folosite pentru estimarea fluxurilor de numerar viitoare pentru a reduce diferențele între pierderile estimate și cele reale.

Active financiare disponibile pentru vânzare

În cazul activelor financiare disponibile pentru vânzare, atunci când o scădere în valoarea justă a unui activ financiar disponibil pentru vânzare a fost recunoscută direct în capitalurile proprii și există dovezi obiective că activul este depreciat, pierderea cumulată ce a fost recunoscută direct în capitalurile proprii va fi reluată din conturile de capitaluri proprii și recunoscută în contul de profit și pierdere chiar dacă activul financiar nu a fost încă derecunoscut.

Valoarea pierderii cumulate care este reluată din conturile de capitaluri proprii în contul de profit și pierdere va fi diferența dintre costul de achiziție (net de rambursările de principal și amortizare) și valoarea justă curentă, minus orice pierdere din deprecierea aceluși activ financiar recunoscută anterior în contul de profit și pierdere.

Pierderile din deprecierea activelor recunoscute în contul de profit și pierdere, aferente unor participații clasificate ca fiind disponibile pentru vânzare, nu vor fi reluate în contul de profit și pierdere. În cazul în care, în perioada următoare, valoarea justă a unui titlu de valoare disponibil pentru vânzare crește, iar această creștere poate fi legată în mod obiectiv de un eveniment care a avut loc ulterior recunoașterii în contul de profit și pierdere a pierderilor anterioare, pierderea din depreciere trebuie reluată și suma trebuie recunoscută în contul de profit și pierdere.

Active financiare prezentate la cost

Dacă există indicii obiective asupra unei pierderi din deprecierea unei participații nelistate care nu este prezentată la valoare justă deoarece valoarea justă nu poate fi măsurată în mod credibil, sau asupra unui activ financiar derivat care este legat sau care urmează a fi decontat printr-un astfel de instrument nelistat, valoarea pierderii din depreciere este măsurată ca diferența dintre valoarea contabilă a activului financiar și valoarea actualizată a fluxurilor viitoare de numerar, utilizând rata de rentabilitate internă curentă a pieței pentru un activ financiar similar. Astfel de pierderi din depreciere nu sunt reluate în contul de profit și pierdere.

(viii) Desemnarea la valoare justă prin contul de profit și pierdere

Grupul prezintă activele și datoriile financiare la valoare justă prin contul de profit și pierdere atunci când:

- elimină sau reduce semnificativ o inconsecvență de evaluare sau recunoaștere („eroare contabilă”) care ar fi putut să apară din măsurarea activelor și datoriilor ori din recunoașterea câștigurilor sau pierderilor acestora pe principii diferite;
- activele și datoriile financiare sunt parte integrată a unui grup de active financiare sau datorii financiare și sunt gestionate, evaluate și raportate conducerii în baza valorii juste, conform documentațiilor de management al riscului și al strategiei de investiții; sau
- sunt contracte hibride prin care o entitate poate prezenta întregul contract la valoare justă prin contul de profit și pierdere.

Nota 6 detaliază fiecare clasă de activ sau datorie financiară care se prezintă la valoare justă prin contul de profit și pierdere. Activele financiare desemnate la valoare justă prin contul profit și pierdere sunt reprezentate de obligațiuni listate sau nelistate și alte instrumente financiare cu venit fix emise de către guvern sau corporații. Grupul a luat această decizie datorită faptului că aceste active fac parte dintr-un grup de active financiare evaluate și raportate intern pe baza valorii juste, în concordanță cu procedurile de management al riscului și strategia de investiții a Grupului.

l) Numerar și echivalente de numerar

Numerarul și echivalentele de numerar includ: numerarul efectiv, conturi curente la Banca Națională a României, conturile noastre la bănci și alte active financiare foarte lichide cu scadențe mai mici de 3 luni și care nu au risc semnificativ de modificare a valorii juste.

La întocmirea Situației fluxurilor de trezorerie consolidate, s-au considerat ca numerar și echivalente de numerar: numerarul efectiv, conturile curente la Banca Națională a României, numerar din conturile noastre la bănci, plasamente la Banca Națională a României și la alte bănci și titluri de valoare emise de Guvernul României cu o maturitate originală mai mică de 90 de zile.

m) Active și datorii financiare deținute pentru tranzacționare

Activele și datoriile financiare deținute pentru tranzacționare sunt cele pe care Grupul le-a achiziționat sau pe care le dobândește cu scopul de a le vinde sau de a le răscumpăra într-un viitor apropiat, sau cele pe care le deține ca parte a unui portofoliu care este administrat pentru a obține profit pe termen scurt sau pentru a menține o poziție pe termen scurt.

Activele și datoriile financiare deținute pentru tranzacționare sunt recunoscute inițial și măsurate ulterior la valoarea justă în bilanț, iar costurile de tranzacționare sunt înregistrate direct în contul de profit și pierdere. Toate schimbările de valoare justă sunt recunoscute ca parte din profitul net din tranzacționare în contul de profit și pierdere. Activele și datoriile financiare deținute pentru tranzacționare nu pot fi reclasificate ulterior recunoașterii lor.

n) Instrumente derivate deținute pentru managementul riscului

Instrumentele derivate deținute pentru scopuri de acoperire a riscului includ active și datorii derivate care nu sunt clasificate ca active sau datorii deținute pentru tranzacționare. Instrumentele derivate deținute pentru acoperirea riscului sunt recunoscute la valoare justă în bilanț.

După recunoașterea inițială, instrumentele derivate sunt ulterior măsurate la valoarea lor justă fără deducerea nici unui cost de tranzacționare care poate apărea în momentul cumpărării sau vânzării.

Modificările în valoarea justă a acestor instrumente sunt recunoscute imediat în contul de profit și pierdere ca parte a venitului net din tranzacționare.

o) Credite și avansuri

Creditele și avansurile sunt active financiare nederivate, cu plăți fixe sau determinabile, care nu sunt cotate pe o piață activă și pe care Grupul nu intenționează să le vândă imediat sau în perioada următoare.

Contractele de leasing în care Grupul este locator și prin care transferă locatarului toate riscurile și beneficiile semnificative aferente dreptului de proprietate asupra bunului sunt incluse în valoarea creditelor și avansurilor.

Creditele și avansurile sunt recunoscute inițial la valoarea justă plus costurile directe aferente tranzacționării și ulterior sunt măsurate la cost amortizat folosind metoda dobânzii efective, cu excepția cazului în care Grupul alege să contabilizeze creditele și avansurile la valoare justă prin contul de profit și pierdere, așa cum este prezentat în politica contabilă 3 (k) (viii).

p) Titluri de valoare

Titlurile de valoare sunt măsurate la valoarea justă plus costurile directe aferente tranzacției inițiale și ulterior înregistrate în funcție de clasificarea lor ca deținute până la scadență, la valoarea justă, prin contul de profit și pierdere sau disponibile pentru vânzare.

Instrumentele financiare la valoare justă prin contul de profit și pierdere sunt reprezentate de titluri de valoare emise de Guvernul României, certificate de depozit emise de Banca Națională a României, obligațiuni municipale și corporatiste și acțiuni cotate.

Titlurile de valoare disponibile pentru vânzare sunt reprezentate de investiții în acțiuni necotate și certificate de trezorerie emise de Banca Națională a României.

Investițiile păstrate până la maturitate sunt active financiare non derivatice cu plăți fixe sau variabile și maturități exacte pe care managementul Grupului estimează că are intenția și abilitatea de a le păstra până la maturitate.

Orice vânzare sau reclasificare cu o valoare semnificativă de titluri de valoare păstrate până la maturitate, înainte de a ajunge la maturitate, va determina reclasificarea tuturor titlurilor păstrate până la maturitate în titluri disponibile pentru vânzare și împiedică Grupul să mai clasifice titluri în categoria celor deținute până la scadență în cursul anului curent și în următorii doi ani.

q) Imobilizări corporale

Recunoaștere și evaluare

Imobilizările corporale sunt evidențiate la cost, mai puțin amortizarea acumulată și provizionul pentru deprecierea valorii. Cheltuielile cu imobilizări corporale în curs sunt capitalizate și amortizate o dată cu darea în folosință a activelor.

Costul include cheltuieli care sunt direct atribuibile achiziției mijlocului fix. Costul mijloacelor fixe produse intern include cheltuieli cu materiile prime și materialele, cheltuieli cu salariile directe, alte cheltuieli efectuate pentru aducerea mijlocului fix în stare de funcționare precum și costurile dezmembrării, înlăturării elementelor și restaurării locației. Software-ul achiziționat de care depinde funcționalitatea echipamentelor se capitalizează ca parte a respectivelor echipamente.

În cazurile în care părți ale unui activ corporal (componente majore) au durate de viață diferite, acestea se contabilizează ca elemente separate de imobilizări corporale.

Contractele de leasing în care Grupul își asumă într-o măsură semnificativă toate riscurile și beneficiile aferente dreptului de proprietate asupra bunului sunt clasificate ca leasing financiar. Imobilizările corporale dobândite prin leasing financiar sunt recunoscute la o valoare egală cu minimumul dintre valoarea justă și valoarea actualizată a plăților minime de leasing de la începerea leasingului, mai puțin amortizarea cumulată și provizionul pentru deprecierea valorii.

Costuri ulterioare

Grupul recunoaște în valoarea contabilă a unei imobilizări corporale costul de înlocuire a acesteia dacă este probabil ca beneficiile economice incluse în acea imobilizare se vor transfera Grupului și costul acestei imobilizări poate fi măsurat în mod credibil. Toate celelalte cheltuieli sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în momentul efectuării lor.

Cheltuielile generate de înlocuirea unei componente a elementelor de imobilizări corporale care este evidențiată separat, inclusiv inspecții sau reparații capitale, sunt capitalizate. Alte cheltuieli ulterioare sunt capitalizate în măsura în care acestea îmbunătățesc performanțele viitoare ale acelor elemente de imobilizări corporale. Toate celelalte cheltuieli cu reparațiile și întreținerea sunt înregistrate în contul de profit și pierdere în momentul efectuării lor.

Amortizarea

Amortizarea este calculată prin metoda liniară pe parcursul duratei de viață estimate pentru fiecare element din categoria imobilizărilor corporale și este recunoscută în contul de profit și pierdere. Bunurile dobândite prin leasing sunt amortizate pe perioada mai mică între durata leasingului și durata de viață. Terenurile nu sunt supuse amortizării.

Duratele de viață valabile în perioada curentă, estimate pe categorii, sunt următoarele:

Clădiri	50 ani
Echipament de birou și mobilă	5 ani
Autovehicule	5 ani
Calculatoare	3 ani

r) Imobilizări necorporale

(i) Fondul comercial

Fondul comercial și fondul comercial negativ apar la achiziționarea unei subsidiare sau a unei asociații în participațiune. Toate combinările de afaceri sunt înregistrate aplicând metoda achiziției. Fondul comercial reprezintă diferența dintre costul de achiziție și valoarea justă a activelor nete identificabile achiziționate, datoriilor și datoriilor contingente ale entității achiziționate.

Fondul comercial este prezentat la cost minus pierderea din depreciere. Fondul comercial se alocă în unitatea generatoare de numerar și se testează anual pentru depreciere (vezi politica contabilă 3.t.). În ceea ce privește entitățile asociate, valoarea fondului comercial se include în participație.

Fondul comercial negativ este recunoscut imediat în contul de profit și pierdere, după reanalizarea modului de identificare și evaluare a activelor, datoriilor și a datoriilor contingente identificabile și evaluarea costului de achiziție.

(ii) Aplicații informatice

Aplicațiile informatice achiziționate de către Grup sunt evidențiate la cost, mai puțin amortizarea acumulată și provizionul pentru deprecierea valorii.

Cheltuiala cu aplicațiile informatice dezvoltate intern este recunoscută ca imobilizare necorporală dacă Grupul face dovada intenției și capacității sale de a dezvolta și folosi aplicația într-o manieră ce-i va aduce beneficii economice viitoare și în cazul în care cheltuielile cu dezvoltarea aplicațiilor pot fi estimate într-o manieră rezonabilă. Costurile cu aplicațiile informatice dezvoltate intern capitalizate includ toate costurile direct atribuibile dezvoltării aplicațiilor și se amortizează pe durata de viață.

Aplicațiile informatice dezvoltate intern sunt evidențiate la costul capitalizat, din care se deduce amortizarea cumulată și provizionul pentru deprecierea valorii.

Cheltuielile ulterioare cu aplicațiile informatice se capitalizează doar atunci când contribuie la sporirea beneficiilor economice viitoare care decurg din folosirea respectivelor active. Toate celelalte cheltuieli sunt recunoscute în contul de profit și pierdere pe măsură ce sunt efectuate.

Amortizarea se recunoaște în contul de profit și pierdere liniar pe toată durata de funcționare a aplicației informatice, începând cu data la care aplicația este pusă în funcțiune. Durata de viață estimată a aplicațiilor informatice este de patru ani.

s) Active utilizate prin leasing operațional

Contractele de leasing încheiate de Grup în calitate de locatar îmbracă forma contractelor de leasing operațional, iar activele care fac obiectul acestora nu sunt recunoscute în bilanțul Grupului.

t) Deprecierea activelor altele decât activele financiare

Valoarea contabilă a activelor Grupului care nu sunt de natură financiară, altele decât activele de natura impozitului amânat, este revizuită la fiecare dată de raportare pentru a depista indicii de depreciere. Dacă există asemenea indicii, se estimează valoarea recuperabilă a activelor respective.

O pierdere din depreciere este recunoscută atunci când valoarea contabilă a activului sau unitatea sa generatoare de numerar depășește valoarea sa recuperabilă.

O unitate generatoare de numerar este cel mai mic grup identificabil care generează numerar și care este independent față de alte active și alte grupuri. Pierderile din depreciere se recunosc în contul de profit și pierdere.

Valoarea recuperabilă a unui activ sau a unei unități generatoare de numerar este maximul dintre valoarea de utilizare și valoarea sa justă, mai puțin costurile pentru vânzarea aceluia activ sau acelei unități. Pentru determinarea valorii nete de utilizare, fluxurile viitoare de numerar sunt actualizate folosind o rată de actualizare înainte de impozitare care reflectă condițiile curente de piață și riscurile specifice activului respectiv.

Pierderile din depreciere recunoscute în perioadele precedente sunt evaluate la fiecare dată de raportare pentru a determina dacă s-au diminuat sau nu mai există. Pierderea din depreciere se reia dacă s-a produs o schimbare în estimările folosite pentru a determina valoarea de recuperare. Pierderea din depreciere se reia doar în cazul în care valoarea contabilă a activului nu depășește valoarea contabilă care s-ar fi calculat, netă de amortizare și depreciere, dacă pierderea din depreciere nu ar fi fost recunoscută.

O pierdere din depreciere aferentă fondului comercial nu se reia într-o perioadă ulterioară. În cazul altor active, altele decât fondul comercial, pierderile generate de deprecierea valorii sunt reluate dacă a existat o modificare în estimările utilizate în determinarea valorii recuperabile. O pierdere din deprecierea valorii activelor este reluată numai în situația în care valoarea contabilă a activului nu depășește valoarea contabilă care ar fi fost determinată, netă de amortizare sau depreciere, în cazul în care nici o pierdere din depreciere nu ar fi fost recunoscută.

u) Depozite ale clienților, împrumuturi de la bănci, obligațiuni emise și datorii subordonate

Depozitele clienților, împrumuturile de la bănci, obligațiunile emise și datoriile subordonate reprezintă sursa Grupului de finanțare a datoriilor.

Grupul clasifică instrumentele financiare emise ca datorii financiare sau instrumente de capital conform termenilor contractuali ai instrumentelor. În cursul anului 2007, Grupul a răscumpărat toate obligațiunile emise.

Depozitele, împrumuturile de la bănci și obligațiunile emise și datoriile subordonate sunt inițial recunoscute la valoarea justă la care se adăugă eventuale costuri de tranzacționare, iar ulterior sunt măsurate la cost amortizat folosind metoda ratei de dobândă efective.

v) Beneficiile angajaților

Beneficii pe termen scurt

Obligațiile cu beneficiile pe termen scurt acordate angajaților nu se actualizează și sunt recunoscute în contul de profit și pierdere pe măsură ce serviciul aferent este prestat.

Beneficiile pe termen scurt ale angajaților includ salariile, primele și contribuțiile la asigurările sociale.

Beneficiile pe termen scurt ale angajaților sunt recunoscute ca și cheltuială atunci când serviciile sunt prestate.

Se recunoaște un provizion pentru sumele ce se așteaptă a fi plătite cu titlu de prime în numerar pe termen scurt sau scheme de participare a personalului la profit în condițiile în care Grupul are în prezent o obligație legală sau constructivă de a plăti acele sume ca rezultat al serviciilor trecute prestate de către angajați și dacă obligația respectivă poate fi estimată în mod credibil.

Planuri de contribuții determinate

Obligațiile cu contribuții la planuri de pensii determinate sunt recunoscute în contul de profit și pierdere atunci când se realizează.

Grupul efectuează plăți în numele angajaților proprii către sistemul de pensii al statului român, asigurările de sănătate și fondul de șomaj, în decursul derulării activității normale. Toți angajații Grupului sunt membri și de asemenea au obligația legală de a contribui (prin intermediul contribuțiilor sociale) la sistemul de pensii al statului român (un plan de contribuții determinate al Statului). Toate contribuțiile aferente sunt recunoscute în contul de profit și pierdere al perioadei atunci când sunt efectuate. Grupul nu are alte obligații suplimentare.

Grupul nu este angajat în nici un sistem de pensii independent și, în consecință, nu are nici un fel de alte obligații în acest sens. Grupul nu este angajat în nici un alt sistem de beneficii post pensionare. Grupul nu are obligația de a presta servicii ulterioare foștilor sau actualilor salariați.

Beneficiile angajaților pe termen lung

Obligația netă a Grupului în ceea ce privește beneficiile aferente serviciilor pe termen lung este reprezentată de valoarea beneficiilor viitoare pe care angajații le-au câștigat în schimbul serviciilor prestate de către aceștia în perioada curentă și perioade anterioare.

Obligația Grupului în ceea ce privește beneficiile de natura primelor de pensionare stipulate în prevederile Contractul Colectiv și individual de muncă este estimată folosind metoda factorului de credit proiectat și este recunoscută în contul de profit și pierdere pe principiul contabilității de angajamente. Surplusul sau deficitul ce ia naștere din modificarea ratei de actualizare și a altor ipoteze actuariale este recunoscut ca venit sau cheltuială pe durata medie de muncă rămasă a angajaților care participă la acest plan (vezi nota 3.1).

w) Garanții financiare

Garanțiile financiare sunt contracte prin care Grupul își asumă un angajament de a efectua plăți specifice către deținătorul garanției financiare pentru a compensa pierderea suferită de deținător în cazul în care un debitor anume nu reușește să efectueze plata la scadență în conformitate cu termenii prevăzuți în prospectul unui instrument de datorie.

Datoria aferentă garanțiilor financiare este recunoscută inițial la valoarea justă și aceasta este amortizată pe durata de viață a garanției financiare. Datoria aferentă garanțiilor financiare este evaluată ulterior la valoarea cea mai mare dintre costul amortizat al acesteia și valoarea actualizată a plăților estimate a se realiza (atunci când plata aferentă garanției a devenit probabilă). Garanțiile financiare sunt incluse în alte datorii.

x) Provizioane

Provizioanele sunt recunoscute în bilanț atunci când pentru Grup se naște o obligație legată de un eveniment trecut, obligație care poate fi estimată în mod rezonabil, și este probabil ca în viitor să fie necesară consumarea unor resurse economice care să stingă această obligație. Pentru determinarea provizionului, fluxurile viitoare de numerar sunt actualizate folosind o rată de actualizare înainte de impozitare care reflectă condițiile curente de piață și riscurile specifice datoriei respective. Provizioanele includ: provizioane pentru litigii, provizioane pentru angajamente de credit neutilizate și alte provizioane.

y) Standarde, interpretări și amendamente care nu sunt încă în vigoare și/sau nu au fost aplicate în aceste situații financiare

Anumite standarde noi, amendamente și interpretări ale standardelor existente nu sunt în vigoare pentru exercițiului financiar încheiat la 31 decembrie 2008 și nu au fost aplicate în întocmirea acestor situațiilor financiare:

- *Amendamentul la IFRS 2 „Plata pe bază de acțiuni”* (data de aplicare începând cu 1 ianuarie 2009). Amendamentele la acest standard clarifică definiția condițiilor pentru intrarea în drepturi și introduce conceptul de neintrare în drepturi. Condițiile de neintrare în drepturi vor fi incluse în valoarea justă la data acordării, iar imposibilitatea îndeplinirii condițiilor de neintrare în drepturi va duce în general la tratarea acestora ca anulare. Impactul aplicării acestui standard este încă analizat de Grup.

- *IFRS 3 (revizuit) „Combinări de întreprinderi”* (data de aplicare începând cu 1 iulie 2009). Domeniul de aplicare a standardului revizuit a fost modificat și definiția afacerii a fost extinsă. Standardul revizuit include o serie de modificări potențial semnificative care includ: a) toate elementele transferate de către cumpărător sunt recunoscute și măsurate la valoarea justă de la data achiziției, inclusiv contingentele transferate; b) modificările ulterioare în contingentele transferate vor fi recunoscute în contul de profit și pierdere; c) costurile de tranzacție, altele decât costurile de emiteră a acțiunilor și datoriilor, vor fi recunoscute ca o cheltuială; d) cumpărătorul poate alege să măsoare orice interese fără control la valoarea justă la data achiziției (fond comercial total), sau la interesul proporțional din valoarea justă a activelor și datoriilor identificabile ale părții achiziționate. Întrucât standardul revizuit nu va fi aplicat în combinații de întreprinderi înainte de data de aplicare, standardul revizuit probabil nu va avea nici un impact asupra situațiilor financiare cu privire la combinațiile de întreprinderi ce au loc înainte de data de aplicare a standardului revizuit.
- *IAS 23 (amendment), „Costurile îndatorării”* (data de aplicare începând cu 1 ianuarie 2009). Standardul revizuit elimină opțiunea de a înregistra ca și cheltuială costurile îndatorării și solicită unei entități capitalizarea costurilor îndatorării care sunt direct atribuibile unui activ eligibil (un activ care necesită o perioadă substanțială de timp pentru a fi gata în vederea utilizării sau pentru vânzare). În prezent acesta nu este aplicabil Grupului, întrucât acesta nu deține active eligibile.
- *IFRS 8, „Segmente de activitate”* (data de aplicare începând cu 1 ianuarie 2009). Acest standard introduce „abordarea managementului” pentru segmentele de raportare și solicită prezentarea segmentelor pe baza componentelor entității pe care managementul le monitorizează în a lua decizii operaționale. Segmentele operaționale sunt componentele entității despre care sunt disponibile informații financiare distincte, analizate regulat de către management în vederea alocării resurselor și evaluării performanței fiecărui segment. Impactul aplicării acestui standard este încă analizat de Grup.
- *IAS 1 (revizuit) „Prezentarea situațiilor financiare”* (data de aplicare începând cu 1 ianuarie 2009). Standardul revizuit cere ca informațiile din situațiile financiare să fie grupate pe baza unor caracteristici comune și introduce situația profitului cuprinzător. Elementele de venituri și cheltuieli și alte componente ale profitului cuprinzător pot fi prezentate fie într-o singură situație a profitului cuprinzător (care combină în mod unitar contul de profit și pierdere și toate modificările în capitaluri, altele decât cele cu acționarii în calitatea lor de acționari, într-o singură situație), sau în două situații separate (o situație separată a contului de profit și pierdere, urmată de o situație a profitului cuprinzător). În prezent Grupul evaluează posibilitatea prezentării unei singure situații a profitului cuprinzător sau a două situații separate.
- *Amendamente la IAS 27, „Situațiile financiare consolidate și individuale”* (data de aplicare începând cu 1 ianuarie 2009). Amendamentele elimină definiția de „metodă a costurilor” în prezent prevăzută în IAS 27 și în schimb cere ca toate dividendele unei filiale, unei entități controlate în comun sau unei entități asociate să fie recunoscute ca venituri în situațiile financiare individuale ale investitorului când dreptul de a primi dividendul este stabilit. În plus, amendamentele oferă îndrumare în cazul în care venitul din dividende este considerat a fi un indicator de depreciere. În prezent Grupul evaluează posibilul impact pe care aceste amendamente îl vor avea în viitor asupra situațiilor financiare.
- *IAS 27 (revizuit) „Situațiile financiare consolidate și situații financiare individuale”* (data de aplicare începând 1 ianuarie 2009). În standardul revizuit termenul de interes minoritar a fost înlocuit de interes fără control, și este definit ca „participația într-o filială care nu este atribuibilă, direct sau indirect unei companii mamă”. Standardul revizuit modifică și contabilizarea interesului fără control, pierderea controlului într-o filială, și alocarea profitului sau pierderii și a altor profituri cuprinzătoare între interesul cu sau fără control. IAS 27 revizuit nu este relevant pentru operațiunile Grupului, deoarece Grupul nu are interese în filiale ce vor fi afectate de revizuirea acestui standard.
- *Amendamente la IAS 32 „Instrumente financiare: prezentare și descriere” și IAS 1, „Cadru general pentru întocmirea și prezentarea situațiilor financiare anuale”* (data de aplicare 1 ianuarie 2009). Amendamentele

introduc o excepție principiului aplicabil în IAS 32 referitor la clasificarea instrumentelor de capitaluri proprii; amendamentul permite unor instrumente livrabile emise de o entitate, care în mod normal ar fi clasificate ca și datorii, să fie clasificate ca și elemente de capitaluri proprii, dacă și numai dacă acestea îndeplinesc anumite condiții. Aceste amendamente nu sunt relevante pentru situațiile financiare ale Grupului, deoarece nici o entitate a Grupului nu a emis în trecut instrumente livrabile care ar putea fi afectate de aceste amendamente.

- *Amendament la IAS 39 „Instrumente financiare: Recunoaștere și evaluare”* (data de aplicare începând cu 1 iulie 2009). Amendamentul standardului clarifică aplicarea principiilor existente ce determină dacă riscurile specifice sau cota parte din cash flow sunt eligibile pentru a indica o relație de acoperire. În indicarea relației de acoperire, riscurile sau cota parte trebuie să fie separat identificabile și măsurate cu precizie; totuși inflația nu poate fi indicată, cu excepția anumitor circumstanțe. Amendamentul IAS 39 nu este relevant pentru Grup, întrucât aceasta nu aplică contabilitatea de acoperire a riscului.
- *IAS 40 „Investiții imobiliare”* (data de aplicare începând cu 1 ianuarie 2009). IAS 40 este modificat pentru a include proprietățile imobiliare în construcție sau dezvoltare pentru utilizarea ulterioară ca și investiții imobiliare, așa cum sunt definite „investițiile imobiliare”. Astfel, proprietățile imobiliare sunt incluse în scopul lui IAS 40; anterior acestea erau reglementate conform IAS 16. Grupul va adopta acest amendament de la 1 ianuarie 2009.
- *IFRIC 13 „Programele de fidelizare a clienților”* (data de aplicare începând cu 1 iulie 2008). Interpretările explică modul în care entitățile ce acordă facilități de fidelizare a clienților care cumpără bunuri și servicii trebuie să își înregistreze obligațiile de acordare a bunurilor și serviciilor gratuite sau cu discount clienților eligibili pentru aceste facilități. Entitățile sunt obligate să aloce o parte a vânzării inițiale către facilitatea de fidelizare și să recunoască această parte ca venit atunci când și-au îndeplinit obligațiile. Grupul estimează că această interpretare nu va avea nici un impact asupra situațiilor financiare.
- *IFRIC 15 „Contracte de construcție a proprietăților imobiliare”* (aplicabil începând cu 1 ianuarie 2009). IFRIC 15 atestă că veniturile care decurg din contracte de construire a proprietăților imobiliare sunt recunoscute în relație cu stadiul de execuție a contractului de activitate în următoarele cazuri:
 1. contractul îndeplinește definiția contractului de construcție în conformitate cu IAS 11.3;
 2. contractul este doar pentru prestarea de servicii în conformitate cu IAS 18 (ex. entității nu i s-a cerut să furnizeze materiale de construcții); și
 3. contractul este pentru vânzarea de bunuri dar criteriile de recunoaștere a veniturilor în conformitate cu IAS 18.14 sunt îndeplinite în mod continuu pe măsură ce construcția progresează.

În toate celelalte cazuri venitul este recunoscut când toate criteriile de recunoaștere a veniturilor în conformitate cu IAS 18.14 sunt satisfăcute (ex. la terminarea construcției sau la livrare). IFRIC 15 nu e relevant operațiunilor pe care le desfășoară Grupul, întrucât acesta nu oferă servicii de construcție a proprietăților imobiliare.

- *IFRIC 16 „Acoperirea investiției nete în operațiuni străine”* (aplicabil din 1 octombrie 2008). Interpretarea explică tipul de expunere ce poate fi acoperită, unde în cadrul unui grup elementul acoperit va fi ținut, dacă metoda de consolidare afectează eficiența operațiunilor de acoperire, forma pe care instrumentul de acoperire o poate lua și ce sume sunt reclasificate din capitaluri în contul de profit și pierdere la vânzarea operațiunilor străine. Standardul nu este aplicabil Grupului.
- *IFRIC 17 „Distribuirea activelor nemonetare acționarilor”* (aplicabil prospectiv începând cu 15 iulie 2009). Interpretarea se aplică distribuțiilor ne-reciproce de active nemonetare acționarilor în capacitatea lor de acționari. Conform interpretării, o datorie de a plăti un dividend trebuie recunoscută atunci când distribuirea dividendului este autorizată adecvat și nu mai este la dispoziția entității și va fi măsurat la valoarea justă a activelor ce urmează a fi distribuite. Valoarea dividendului de plătit trebuie să fie măsurată la fiecare dată de raportare, iar modificările în valoarea dividendului vor fi recunoscute în capitaluri ca ajustare la valoarea

distribuită. Când dividendul este stabilit, diferența, dacă există, dintre valoarea activului distribuit și valoarea dividendului de plată trebuie înregistrată în contul de profit și pierdere. Cum interpretarea este aplicabilă doar din 15 iulie 2009, nu va avea impact asupra situațiilor financiare anterioare datei de aplicare a acestei interpretări.

4. Politici de gestionare a riscului financiar

a) Introducere

Grupul este expus următoarelor riscuri ca rezultat al folosirii instrumentelor financiare:

- Riscul de credit
- Riscul de lichiditate
- Riscul de piață
- Riscul aferent impozitării
- Riscul operațional

Aceasta notă prezintă informații referitoare la expunerea Grupului față de fiecare risc menționat mai sus, obiectivele Grupului, politicile și procesele de evaluare și gestionare a riscului. Cele mai importante riscuri financiare la care este expus Grupul sunt riscul de credit, riscul de lichiditate și riscul de piață. Riscul de piață include riscul valutar, riscul de rată a dobânzii și riscul privind prețul instrumentelor de capital.

Cadrul gestionării riscurilor

Directoratul Grupului este responsabil pentru implementarea și monitorizarea cadrului de gestionare al riscurilor. Comitetul de Gestionare a Activelor și Pasivelor (ALCO), Comitetul de Credit și cel de Risc sunt responsabile pentru dezvoltarea și monitorizarea politicilor de gestionare a riscului Grupului în ariile specificate de acestea. Toate comitetele raportează cu regularitate Directoratului.

Cadrul de gestionare al riscurilor este definit în strategia de risc, elaborată și revizuită cu o frecvență anuală. Profilul de risc este de asemenea revizuit cu o frecvență anuală și cuprinde evaluarea tuturor riscurilor considerate semnificative.

Politicile Grupului de gestionare a riscului sunt stabilite pentru a identifica și analiza riscurile la care este expus Grupul, pentru a stabili limitele adecvate de risc și control și a monitoriza riscurile și respectarea limitelor de risc. Politicile și sistemul de gestionare a riscurilor sunt revizuite periodic pentru a reflecta schimbările în condițiile pieței, produselor și serviciilor oferite. Grupul își propune să dezvolte un mediu de control disciplinat și constructiv, în care toți angajații își înțeleg rolurile și obligațiile, prin intermediul cursurilor de instruire, standardelor și procedurilor de conducere implementate.

Comitetul de Audit al Grupului raportează Consiliului de Supraveghere și are responsabilitatea de a monitoriza respectarea procedurilor de gestiune ale riscului. Comitetul de Audit este asistat în îndeplinirea funcțiilor sale de către departamentul de Audit Intern. Auditul Intern efectuează atât revizuirii regulate cât și ad-hoc asupra controalelor și procedurilor de gestiune a riscurilor, iar rezultatele revizuirilor sunt raportate Comitetului de Audit.

b) Riscul de Credit

(i) Gestionarea riscului de credit

Grupul este expus la riscul de credit atât prin activitățile sale de tranzacționare, creditare și investiție, cât și prin situațiile în care acționează ca intermediar în numele clienților sau a terțelor părți, în situația în care desfășoară activitatea de finanțare a operațiunilor de leasing financiar sau în calitatea sa de emitent de garanții.

Riscul de credit asociat activităților de tranzacționare și investiție este gestionat prin intermediul proceselor de management al riscului de credit ale Grupului. Riscul este diminuat prin selectarea unor parteneri cu performanțe financiare solide, prin monitorizarea activității acestora, prin folosirea de limite de expunere și, acolo unde este necesar, prin solicitarea de garanții.

Expunerea cea mai mare a Grupului la riscul de credit ia naștere din acordarea de credite și avansuri clienților și din desfășurarea activităților de acordare de finanțări pentru operațiunile de leasing financiar. În aceste cazuri, expunerea este reprezentată de valoarea contabilă a activelor din bilanț. Grupul este expus la riscul de credit pe diferite alte active financiare, incluzând instrumente derivate și de datorie, expunerea în cazul acestor instrumente fiind egală cu valoarea contabilă a acestora prezentată în bilanț. Pe lângă cele menționate mai sus, Grupul este expus la riscul de credit extrabilanțier, din angajamentele de finanțare și emiterea de garanții (vezi nota 37).

Pentru a minimiza riscul, Grupul are anumite proceduri menite să evalueze clienții înainte de acordarea creditelor, să monitorizeze capacitatea acestora de a rambursa principalul și dobânzile aferente pe perioada derulării împrumuturilor și să stabilească limite de expunere.

Directoratul a delegat responsabilitatea gestionării riscului de credit către Comitetul de Credite. O divizie distinctă de Risc, care raportează Vicepreședintelui de Risc, este responsabilă cu supravegherea riscului de credit al Grupului, incluzând:

- *Formularea politicilor de creditare*, prin care se urmărește asigurarea menținerii unui portofoliu de credite sănătos, prin stabilirea unor limite corespunzătoare și definirea unor criterii specifice de creditare pentru anumite produse, categorii de clienți etc.
- *Stabilirea și implementarea unor proceduri privind:* tratamentul și evaluarea garanțiilor, revizuirea periodică a creditelor, clasificarea și raportarea portofoliului de credite, documentația juridică aferentă activității de creditare, urmărirea și tratamentul creditelor neperformante, asigurarea conformității cu cerințele statutare și ale organelor de reglementare.
- *Stabilirea structurii de autorizare a aprobării și reînnoirii facilităților de credit:* limitele de autorizare pot fi stabilite la nivelul individual al unor analiști de risc desemnați sau la nivelul Comitetului de Credit sau al organului de aprobare desemnat la nivel de Grup. Limitele de autorizare sunt stipulate în regulamentul de funcționare a Comitetului de Credit și sunt stabilite în funcție de criterii precum valoarea creditului, concordanța cu politica de creditare etc.
- *Evaluarea și revizuirea riscului de credit* are loc în conformitate cu limitele de autorizare stabilite în regulamentul de funcționare al Comitetului de Credit și cu cerințele regulatorii.
- *Limitarea concentrării expunerii pe terți, arii geografice, industrii și pe emitent, categoria de clasificare a creditului, lichiditatea pieței și țara (pentru titluri deținute ca investiții).* Riscul de concentrare este monitorizat în cadrul activității de management al portofoliului și este analizat lunar prin rapoarte prezentate către personalul angajat în activitatea de creditare și către management.
- *Dezvoltarea și menținerea sistemelor de clasificare a clienților în funcție de gradul de risc.* La nivel de Grup se utilizează sisteme unitare de clasificare a clienților în funcție de gradul de risc. Aceste sisteme cuprind atât metodologii de atribuire de rating-uri, cât și cele bazate pe utilizarea de scoring-uri. Grupul efectuează periodic revizuirea sistemelor de clasificare a clienților. Gradul de risc măsurat prin intermediul sistemelor menționate stă la baza stabilirii cuantumului de provizioane necesare acoperirii riscului de neplată.
- *Revizuirea, verificarea conformității* unității cu limitele stabilite conform politicilor de creditare și a procedurilor interne.

- Raportări periodice despre calitatea portofoliului de credite sunt prezentate Comitetului de Credite și sunt propuse măsuri adecvate de rectificare.
- *Furnizarea de informații, îndrumări și expertize* punctelor de lucru pentru a promova practica cea mai adecvată în Grup în ceea ce privește gestionarea riscului de credit.

Implementarea politicilor de credit și a procedurilor este realizată la nivel centralizat. Fiecare sucursală/agenție trebuie să implementeze politicile și procedurile de credit ale Grupului. Fiecare sucursală este responsabilă de calitatea și performanța portofoliului propriu de credite, precum și de monitorizarea și controlul asupra tuturor riscurilor de credit din portofoliul lor, inclusiv pentru creditele supuse aprobării în centrală.

Grupul a finalizat procesul de centralizare atât al aprobării cât și al administrării tuturor creditelor, fapt care duce la îmbunătățirea calității portofoliului de credite și la o mai buna monitorizare.

Departamentul de Audit Intern efectuează verificări periodice ale fiecărei sucursale/agenții.

(ii) Expunerea la riscul de credit

Concentrările de risc de credit semnificative iau naștere pe tipuri de clienți în funcție de creditele, avansurile și angajamentele de credit acordate de Grup.

Concentrarea riscului de credit aferent instrumentelor financiare se analizează atât la nivel de portofoliu, cât și pentru segmente de clienți care prezintă caracteristici economice similare și a căror capacitate de rambursare este similar afectată de schimbările în mediul economic.

Principala concentrare a riscului de credit derivă din expunerea individuală, pe segmente de clienți, în ceea ce privește creditele și avansurile acordate de Grup, angajamentele de credit și garanțiile emise.

În tabelul de mai jos sunt prezentate concentrările de risc pe sectoare economice:

în mii RON	31 decembrie 2008	31 decembrie 2007
Clienți retail	6.803.891	4.521.243
Clienți corporativi, din care:		
Agricultură	323.174	151.790
Electricitate, petrol și gaze naturale	316.255	395.858
Producție	1.854.769	1.483.957
Construcții	1.121.713	649.936
Comerț cu amănuntul și en-gros	1.878.844	1.909.893
Servicii	1.222.600	1.101.817
Sector public	1.040.089	1.094.243
Titluri de valoare	1.197.530	569.413
Credite acordate băncilor	359.973	1.603.003
Total	16.118.838	13.481.153

Credite și avansuri acordate clienților

în mii RON	Notă	31 decembrie 2008	31 decembrie 2007
Provizion individual			
Clasa 8 (credit slab – Sub-standard)		19.654	2.474
Clasa 9 (credit foarte slab – Îndoielnic)		19.387	8.079
Clasa 10 (restant)		111.792	71.944
Fără rating*		173.202	121.582
Valoare brută		324.035	204.079
Provizion individual	20	(228.395)	(154.852)
Valoare contabilă netă		95.640	49.227
Provizion colectiv			
Clasa 1 (risc scăzut)		17.404	19.353
Clasa 2 (credit excelent)		14.920	11.767
Clasa 3 (credit foarte bun)		203.108	101.046
Clasa 4 (credit bun)		600.529	357.120
Clasa 5 (credit stabil)		408.209	439.299
Clasa 6 (rating de credit acceptabil)		1.223.297	856.648
Clasa 7 (credit marginal)		923.384	804.704
Clasa 8 (credit slab – Sub standard)		868.258	591.165
Clasa 9 (credit foarte slab – Îndoielnic)		363.066	181.300
Finanțarea Proiectelor		547.086	38.674
Fără rating		5.113.621	4.074.234
Valoare brută		10.282.882	7.475.310
Provizion colectiv	20	(196.706)	(59.101)
Valoare contabilă netă		10.086.176	7.416.209

* Categoria „fără rating” cuprinde persoane fizice și întreprinderi foarte mici (micro) pentru care Grupul nu aplică modelele de rating, provizionul fiind calculat pe baza ratelor istorice de pierdere aferente modelului bazat pe rate de dobânda variabile.

în mii RON	Notă	31 decembrie 2008	31 decembrie 2007
Restanțe dar fără provizion*			
Clasa 2 (credit excelent)		-	678
Clasa 3 (credit foarte bun)		-	3.211
Clasa 4 (credit bun)		-	21.434
Clasa 5 (credit stabil)		-	15.324
Clasa 6 (rating de credit acceptabil)		117	20.190
Clasa 7 (credit marginal)		-	31.260
Clasa 8 (credit slab – Sub standard)		-	19.246
Clasa 9 (credit foarte slab – Îndoielnic)		-	9.069
Fără rating		-	31.969
Valoare contabilă		117	152.381
Nici restanțe nici provizioane			
Clasa 1 (risc scăzut)		-	339.103
Clasa 2 (credit excelent)		669.260	984
Clasa 3 (credit foarte bun)		-	30.306
Clasa 4 (credit bun)		23.140	48.827
Clasa 5 (credit stabil)		-	38.365
Clasa 6 (rating de credit acceptabil)		-	61.046
Clasa 7 (credit marginal)		429	91.197
Clasa 8 (credit slab – Sub standard)		-	55.958
Clasa 9 (credit foarte slab – Îndoielnic)		28.865	51.724
Clasa 10 (restant)		56.921	28
Fără clasă		-	441.910
Valoare contabilă		778.615	1.159.448
Total valoare contabilă netă credite și avansuri acordate clienților	20	10.960.548	8.777.265

(*) Expunerea creditelor cu restanță de leasing dar fără provizion aflate în portofoliul Raiffeisen Leasing IFN S.A.

Creditele și avansurile acordate băncilor în valoare de 359.973 mii RON (2007: 1.603.003 mii RON) precum și titlurile de valoare în suma de 1.197.530 mii RON (2007: 569.413 mii RON) sunt încadrate toate în categoria nici restante, nici provizionate.

Pentru corporații, întreprinderi medii și mici, instituții financiare, autorități locale și centrale, Grupul folosește sisteme de rating asociate performanței financiare atât pentru creditele testate individual, cât și pentru cele evaluate colectiv. Conform politicilor aplicate de Grup, fiecărui grad de risc de credit i se poate asocia un rating corespunzător, de la gradul de risc cel mai scăzut (Clasa 1) până la categoria creditelor restante (Clasa 10). În cazul persoanelor fizice și al întreprinderilor foarte mici (micro), riscul de credit asociat este analizat pe baza probabilității de neplată și în funcție de tipul și perioada de acordare a creditului, fără a se folosi sisteme de rating asociate cu grade de risc ale Grupului.

O analiză a valorii juste a garanțiilor (prezentată ca fiind valoarea minimă dintre expunere și colateral pe fiecare credit în parte) aferente creditelor acordate clienților se prezintă după cum urmează:

în mii RON	31 decembrie 2008	31 decembrie 2007
Valoarea garanțiilor aferente creditelor provizionate individual		
Proprietăți	57.480	34.584
Titluri de împrumut	-	217
Echipamente și mijloace de transport	34.712	20.507
Alte garanții	14.212	12.010
Depozite colaterale	5.080	-
Materiale de construcții și alte bunuri similare	-	-
	111.484	67.318
Valoarea garanțiilor aferente creditelor provizionate colectiv		
Proprietăți	2.147.289	2.112.135
Titluri de împrumut	221.455	10.738
Echipamente și mijloace de transport	998.180	116.371
Materiale de construcții și alte bunuri similare	102.413	27.931
Cesiune de creanțe	0	62.323
Acțiuni	19.291	14.258
Depozite colaterale	54.200	870.152
Scrisori de garanție	17.191	-
Garanții corporatiste	43.931	-
Garanții de stat	73.278	-
Alte garanții	318.114	66.113
	3.995.342	3.280.021
Valoarea garanțiilor aferente creditelor restante dar fără provizion		
Echipamente și mijloace de transport	453	152.381
Proprietăți	533	-
	986	152.381
Valoarea garanțiilor aferente creditelor fără restante și fără provizion		
Proprietăți	2.591.795	619.731
Titluri de împrumut	53.093	17.954
Garanții de stat	39.412	126.401
Garanții corporatiste	454	1.190
Scrisori de garanție	-	25.296
Echipamente și mijloace de transport	21.882	539.188
Materiale de construcții și alte bunuri similare	23	39.185
Cesiune de creanțe	-	182.187
Acțiuni	-	6.283
Depozite colaterale	9.503	1.104.576
Alte garanții	9.529	44.489
	2.725.691	2.706.480

Grupul deține garanții pentru credite și avansuri acordate clienței sub forma depozitelor bancare, ipoteci asupra proprietăților imobiliare, garanții și alte gajuri asupra echipamentelor și/ sau alte creanțe. Garanțiile, în general, nu sunt asupra creditelor și avansurilor acordate băncilor.

Credite și titluri de valoare depreciate

Creditele și titlurile de valoare depreciate sunt acelea pentru care Grupul consideră că este probabil că nu va putea colecta principalul și dobânda de plată în conformitate cu termenii contractuali ai contractului de credit/ titlu de valoare.

Credite restante dar fără provizion

Creditele și valorile mobiliare pentru care dobânda și principalul de plată sunt restante, dar Grupul consideră că nu este cazul să le deprecieze datorită valorii garanției/ colateralului disponibil și/ sau a gradului de colectare a sumelor datorate Grupului.

Credite cu termene de renegociere

Creditele cu termene de negociere sunt acele credite care au fost restructurate datorită deteriorării poziției financiare a debitorului.

Provizioane de depreciere

Grupul stabilește un provizion pentru depreciere care reprezintă o estimare a unei pierderi în valoarea portofoliului de credite. Componentele principale ale acestui provizion sunt o componentă specifică de risc care se referă la expuneri individuale și o componentă colectivă stabilită pentru un grup de active omogene din punct de vedere al probabilității de neplată, dar pentru care nu pot fi identificate pierderi și drept urmare nu fac subiectul deprecierei individuale.

În plus, Grupul stabilește un provizion pentru angajamente de credit neutilizate printr-o metodă de estimare similară cu cea aferentă provizionului de depreciere (vezi nota 30).

Politica de scoatere în afara bilanțului

Grupul scoate în afara bilanțului un credit/ titlu (și orice pierderi din depreciere legate de acestea) atunci când Comitetul de risc al Grupului/Directoratul stabilește că titlurile/creditele nu pot fi recuperate. Se ajunge la această concluzie după evaluarea schimbărilor semnificative care au avut loc în performanța financiară a emitentului/ împrumutatului, schimbări ce au determinat imposibilitatea de plată a obligației sau insuficiența sumelor din recuperarea garanțiilor în vederea acoperirii întregii expuneri.

Analiza valorilor brute și nete (ținând seama de depreciere) a activelor provizionate individual pe grade de risc este prezentată mai jos:

în mii RON	Brut	Net
Provizion individual		
Clasa 8 (credit slab – Sub standard)	19.654	5.801
Clasa 9 (credit foarte slab - îndoielnic)	19.387	5.722
Clasa 10 (restant)	111.792	32.996
Fără rating	173.202	51.121
Total 31 decembrie 2008	324.035	95.640
Clasa 8 (credit slab – Sub standard)	2.474	597
Clasa 9 (credit foarte slab - îndoielnic)	8.079	1.949
Clasa 10 (restant)	71.944	17.354
Fără rating	121.582	29.327
Total 31 decembrie 2007	204.079	49.227

c) Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate este generat de politica de atragere de resurse financiare și de gestionare a pozițiilor bilanțiere de active. Acesta include atât riscul ca Grupul să întâmpine dificultăți în procurarea fondurilor necesare pentru refinanțarea activelor la scadențele aferente, cât și riscul rezultând din incapacitatea de a lichida un activ la un preț rezonabil, într-o scurtă perioadă de timp.

Trezoreria primește informații de la unitățile din cadrul Grupului (Corporații și Persoane fizice) privind volumul previzionat al activității atât în ceea ce privește creditele cât și depozitele, precum și detalii privind proiectele ce implică un flux viitor de lichidități. Pentru a acoperi eventuale fluxuri neașteptate de lichidități este menținut un portofoliu format din titluri cu rată fixă ce pot fi folosite ca și garanții pentru împrumuturi de la Banca Centrală și depozite interbancare pe termen scurt. Necesitățile de lichidități nete ale Grupului sunt acoperite de către trezorerie prin intermediul finanțărilor de pe piața monetară pe termen scurt în scopul acoperirii fluctuațiilor pe termen scurt și finanțărilor pe termen lung, ca de exemplu împrumuturi pe termen lung de la compania mamă sau de la terțe părți (instituții financiare internaționale) pentru a acoperi orice necesitate de lichiditate structurală.

Grupul se bazează atât pe depozite atrase de la clienți cât și pe împrumuturi de la bănci ca sursă primară de finanțare. Depozitele atrase de la clienți au în general maturități scurte, o parte din acestea fiind rambursabile la cerere, în timp ce împrumuturile atrase de la bănci au în mod uzual o maturitate mai mare de un an. Depozitelor clienților sunt în mod specific pe termen scurt, fapt care crește riscul de lichiditate al Grupului, risc ce este administrat prin menținerea unor dobânzi competitive și prin monitorizarea constantă a tendințelor pieței; din punct de vedere istoric, marea majoritate sunt reînnoite.

Riscul de lichiditate este administrat în conformitate cu Strategia de lichiditate și Strategia de lichiditate în situații de criză, împreună cu procedurile dedicate, toate acestea fiind supuse revizuirii și aprobării de către ALCO. Un raport, ce include evoluția lichidității Grupului, analiza poziției de lichiditate, a necesităților de finanțare și orice excepție și acțiuni de remediere luate, este transmis cu regularitate către ALCO.

Poziția zilnică a lichidității este administrată de către trezorerie prin intermediul unui set vast de instrumente ce include depozite atrase și plasate pe piața monetară, investiții în obligațiuni cu dobândă fixă, operațiuni de refinanțare pe termen scurt de la Banca Centrală, Swap-uri pe valute și altele.

Lichiditatea pe termen mediu și lung este administrată prin comparație cu profilul de risc dorit al grupului, așa cum a fost stabilit în strategia de lichiditate și aprobat de către ALCO. Performanța grupului comparată cu acest profil este revizuită săptămânal prin intermediul unui scorecard construit în baza unor marje bilanțiere și analize ale fluxurilor de numerar. Analiza pe bază de marje include indicatori precum Credite la Depozite, Active Lichide la Depozite și Împrumuturi. Analiza fluxurilor de numerar conține ecartul de lichiditate și ieșirile cumulative de fluxuri de numerar. Excepționând acești indicatori, Grupul mai monitorizează și depozitele mari, precum și potențiala ieșire de fluxuri generată de acestea. Un set de indicatori de lichiditate este monitorizat zilnic. Raportul privind ecartul de lichiditate este raportat lunar către Banca Națională a României (BNR); raportul fiind folosit în scopul măsurării gradului de conformitate cu limitele de lichiditate impuse de BNR.

Adițional, limite de risc sunt impuse asupra unor indicatori precum Active Lichide la Credite și Expunere Extrabilanțieră la Total Limite și sunt monitorizate cu o frecvență săptămânală.

Periodic, Grupul efectuează teste de stress pe poziția de lichiditate, folosind atât scenarii de Grup cât și scenarii de piață cu diverse nivele de severitate.

Actiunile și datoriile Grupului analizate pe baza perioadei rămase de la 31 decembrie 2008 până la data contractuală a scadenței sunt următoarele:

în mii RON	Până la 3 luni	3 luni pana la 1 an	1 an la 5 ani	Peste 5 ani	Total
Active financiare					
Numerar și echivalente de numerar	5.947.596	-	-	-	5.947.596
Active financiare deținute pentru tranzacționare	10.199	12.740	15.339	6.528	44.806
Derivative deținute pentru managementul riscului	51.036	1.041	-	-	52.077
Credite și avansuri acordate băncilor	334.473	25.000	500	-	359.973
Credite și avansuri acordate clienților	2.148.664	2.765.851	2.972.647	3.073.386	10.960.548
Titluri de valoare	203.582	672.165	270.936	50.847	1.197.530
Total active financiare	8.695.550	3.476.797	3.259.422	3.130.761	18.562.530
Datorii financiare					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	3.304	2	-	-	3.306
Derivative deținute pentru managementul riscului	105.386	-	-	-	105.386
Depozite de la bănci	765.514	2.000	-	-	767.514
Depozite de la clienți	13.966.950	517.495	110.913	18.736	14.614.094
Credite de la bănci	171.968	200.517	399.555	-	772.040
Datorii subordonate	4.982	-	346.712	-	351.694
Total datorii financiare	15.018.104	720.014	857.180	18.736	16.614.034
Surplus/(deficit) de lichiditate	(6.322.554)	2.756.783	2.402.242	3.112.025	1.948.496

În mod uzual, cel mai important ecart de lichiditate este înregistrat pe prima bandă de scadență, în principal datorită depozitelor de la clientela nebancaară, care au tendința de a fi concentrate pe benzi de scadență sub 3 luni.

În practică aceste depozite sunt însă reînnoite într-o proporție foarte mare. Pe de altă parte, plasamentele la clientela nebancaară sunt concentrate pe benzi de scadență ce depășesc 3 luni. Acest comportament al populației și al agenților comerciali determină ecarterul pozitiv de pe celelalte benzi de scadență.

Datoriile financiare ale Grupului analizate pe perioada rămasă de la data raportării folosind fluxuri de numerar nediscountate la 31 decembrie 2008 sunt după cum urmează:

în mii RON	Până la 3 luni	3 luni până la 1 an	1 an până la 5 ani	Peste 5 ani	Total
Datorii financiare					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	1.486.757	-	-	-	1.486.757
Derivative deținute pentru managementul riscului	2.884.062	-	-	-	2.884.062
Depozite de la bănci	817.928	53.946	111.991	-	983.865
Depozite de la clienți	14.015.094	531.389	113.926	18.741	14.679.150
Credite de la bănci	184.837	203.994	408.321	-	797.152
Obligațiuni emise	-	-	-	-	-
Datorii subordonate	5.497	16.490	409.556	-	431.543
Total datorii financiare	19.394.175	805.819	1.043.794	18.741	21.262.529

Sumele prezentate în tabelul de mai sus reprezintă o analiză a maturităților contractuale aferente datoriilor financiare prezentate în conformitate cu IFRS 7, în timp ce fluxurile de numerar nediscountate sunt prezentate pe benzi de maturitate predefinite și diferă de sumele incluse în bilanț întrucât sumele prezentate în bilanț sunt prezentate discountat.

Activele și datoriile Grupului analizate pe baza perioadei rămase de la 31 decembrie 2007 până la data contractuală a scadenței sunt următoarele:

în mii RON	Până la 3 luni	3 luni până la 1 an	1 an până la 5 ani	Peste 5 ani	Total
Active financiare					
Numerar și echivalente de numerar	4.824.755	-	-	-	4.824.755
Active financiare deținute pentru tranzacționare	4.503	6.146	15.430	15.196	41.275
Derivative deținute pentru managementul riscului	1.320	-	450	-	1.770
Credite și avansuri acordate băncilor	1.432.407	170.596	-	-	1.603.003
Credite și avansuri acordate clienților	2.431.137	861.359	2.460.407	3.024.362	8.777.265
Titluri de valoare	113.192	191.738	187.528	76.955	569.413
Total active financiare	8.807.314	1.229.839	2.663.815	3.116.513	15.817.481
Datorii financiare					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	2.315	-	-	-	2.315
Derivative deținute pentru managementul riscului	32.191	-	-	-	32.191
Depozite de la bănci	391.815	-	-	-	391.815
Depozite de la clienți	11.856.990	809.401	201.208	33.823	12.901.422
Credite de la bănci	11.640	220.908	393.823	-	626.371
Datorii subordonate	4.186	-	241.883	72.204	318.273
Total datorii financiare	12.299.137	1.030.309	836.914	106.027	14.272.387
Surplus/(deficit) de lichiditate	(3.491.823)	199.530	1.826.901	3.010.486	1.545.094

Ecarterul înregistrat în prima bandă de scadență a crescut de la 3.491.823 mii RON în 2007 la 6.322.554 mii RON în 2008, fiind generat în principal de creșterea depozitelor în prima bandă de scadență, de creșterea depozitelor atrase de pe piața interbancară și de reducerea plasamentelor pe piața interbancară, compensată de creșterea soldului disponibilităților la bănci centrale cu 1.157.948 mii RON.

d) Riscul de piață

Riscul de piață este riscul ca veniturile Grupului sau valoarea instrumentelor financiare deținute de acesta să fie afectate de modificări ale variabilelor de piață, cum ar fi rate ale dobânzii, cursuri de schimb sau alți indicatori financiari. Managementul riscului de piață are ca obiectiv monitorizarea și menținerea în parametri acceptabili a expunerilor la riscul de piață concomitent cu optimizarea randamentului la riscurile asumate.

Grupul administrează expunerea la riscul de piață a portofoliului deținut pentru tranzacționare separat de cea a activităților din afara portofoliului de tranzacționare.

Expunerea la riscul de piață - portofoliul deținut pentru tranzacționare

Instrumentul principal folosit în măsurarea și controlul expunerii la riscul de piață aferent portofoliului de tranzacționare este valoarea la risc (VaR). Valoarea la risc a unui portofoliu deținut pentru tranzacționare este valoarea pierderii estimate care ar putea apărea într-o anumită perioadă de timp (perioadă de deținere), ca urmare a mișcărilor nefavorabile din piață cu o probabilitate specifică (nivel de încredere). Modelul utilizat de Grup folosește un nivel de încredere de 99% și o perioadă de deținere de o zi.

Deși modelul VaR este un instrument important în măsurarea expunerii la riscul de piață, ipotezele pe care se bazează modelul conduc la unele limitări, printre care:

- O perioadă de deținere de o zi implică faptul că este posibilă acoperirea sau închiderea poziției în acest interval. Aceasta ipoteză este una realistă în aproape toate cazurile, dar ea nu poate să fie validă în situațiile în care în piață există o lipsă severă de lichiditate pentru o perioadă prelungită;
- Nivelul de încredere de 99% nu reflectă pierderile care pot apărea dincolo de acest nivel. Chiar și în acest model folosit, există o probabilitate de 1% ca pierderile să depășească valoarea la risc;
- Valoarea la risc se calculează luând în considerare expunerea de la sfârșitul zilei de tranzacționare și nu reflectă expunerea care poate apărea în cursul zilei de tranzacționare;
- Utilizarea datelor istorice ca bază pentru determinarea scenariilor viitoare posibile nu acoperă toate scenariile posibile, în special cele cu caracter excepțional;
- Valoarea la risc este dependentă de poziția Băncii și de volatilitatea pieței. În cazul unei poziții neschimbate, VaR scade dacă volatilitatea pieței scade și vice-versa.

Grupul utilizează limite pentru VaR pentru riscul de piață total și, în particular, pentru riscul valutar, și riscul ratei dobânzii pentru portofoliul de tranzacționare și pentru activitățile din afara portofoliului de tranzacționare. Structura generală a limitelor pentru VaR este revăzută și aprobată de către Comitetul pentru Active și Pasive. VaR este calculat zilnic pentru riscul valutar și pentru riscul de rată a dobânzii pentru portofoliul de tranzacționare și săptămânal pentru activitățile din afara portofoliului de tranzacționare. Rapoarte ale utilizării limitelor pentru VaR sunt prezentate zilnic conducerii și lunar Comitetului pentru Active și Pasive.

Mai jos este prezentat un sumar al analizei de VaR aferent portofoliului de tranzacționare, pentru riscul de dobândă și riscul valutar la 31 decembrie 2008, respectiv 2007:

în mii RON	31 decembrie	Risc mediu	Risc maxim	Risc minim
2008				
Risc valutar	430	610	2,476	27
Risc de dobândă	183	129	284	62
Alt risc de piață	-	-	-	-
Covariație	-	-	-	-
Total	613	739	2,760	89
2007				
Risc valutar	413	247	737	35
Risc de dobândă	92	245	433	31
Alt risc de piață	-	-	-	-
Covariație	-	-	-	-
Total	505	492	1,170	66

Gestionarea riscului de rată a dobândii – activitățile din afara portofoliului de tranzacționare

Riscul principal la care sunt expuse activitățile din afara portofoliului de tranzacționare este riscul de pierdere, ca urmare a modificărilor în fluxurile de numerar viitoare sau a valorii de piață a instrumentelor financiare determinate de fluctuația ratelor de dobândă. Riscul ratei dobândii este gestionat în principal prin monitorizarea ecartului (gap-ului) privind rata dobândii și printr-un sistem de limite pre-aprobate pentru intervalele de refixare a ratelor de dobândă. Comitetul pentru Active și Pasive este organismul care este responsabil pentru respectarea acestor limite, fiind asistat în monitorizarea zilnică a acestor limite de către Managementul Riscului.

Instrumentele financiare derivate utilizate de Grup pentru reducerea riscului de rată a dobândii includ swap-uri a căror valoare se schimbă în funcție de modificările ratelor de dobândă.

Swap-urile sunt angajamente pe piața extrabursieră, încheiate între Grup și terțe părți, cu scopul de a schimba fluxuri de numerar viitoare la sume alocate. Prin angajamentele de swap pe rata de dobândă, Grupul agreează să schimbe cu terțe părți, la intervale determinate de timp, diferența între rata fixă și o rată variabilă de dobândă.

În tabelul de mai jos este detaliat ecartul Grupului privind rata dobândii pentru portofoliul de active și datorii financiare din afara portofoliului de tranzacționare la data de 31 decembrie 2008:

În mii RON	Sub 3 luni	3 – 12 luni	1 – 5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate	Total
Numerar și echivalente de numerar	5.083.850	-	-	-	863.746	5.947.596
Credite și avansuri acordate băncilor	359.455	25	493	-	-	359.973
Credite și avansuri acordate clienților	8.676.604	1.273.454	1.007.007	3.483	-	10.960.548
Titluri de valoare	41.114	845.330	301.597	9.489	-	1.197.530
	14.161.023	2.118.809	1.309.097	12.972	863.746	18.465.647
Depozite de la bănci	(767.514)	-	-	-	-	(767.514)
Depozite de la clienți	(14.193.093)	(329.269)	(77.451)	(14.281)	-	(14.614.094)
Credite de la bănci și alte instituții financiare	(758.746)	(13.294)	-	-	-	(772.040)
Obligațiuni emise	-	-	-	-	-	-
Datorii subordonate	(351.694)	-	-	-	-	(351.694)
	(16.071.047)	(342.563)	(77.451)	(14.281)	-	(16.505.342)
Efectul derivatelor deținute pentru managementul riscului	(42.651)	(131)	(10.527)	-	-	(53.309)
Poziție netă	(1.952.675)	1.776.115	1.221.119	(1.309)	863.746	1.906.996

În tabelul de mai jos este detaliat ecartul Grupului privind rata dobânzii pentru portofoliul de active și datorii financiare din afara portofoliului de tranzacționare la data de 31 decembrie 2007:

În mii RON	Sub 3 luni	3 – 12 luni	1 – 5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate	Total
Numerar și echivalente de numerar	4.031.573	-	-	-	793.182	4.824.755
Credite și avansuri acordate băncilor	1.432.407	170.596	-	-	-	1.603.003
Credite și avansuri acordate clienților	3.188.524	1.298.071	2.619.407	1.671.263	-	8.777.265
Titluri de valoare	113.192	173.196	148.277	-	134.748	569.413
	8.765.696	1.641.863	2.767.684	1.671.263	927.930	15.774.436
Depozite de la bănci	(391.815)	-	-	-	-	(391.815)
Depozite de la clienți	(12.338.610)	(355.102)	(173.887)	(33.823)	-	(12.901.422)
Credite de la bănci și alte instituții financiare	(13.332)	(220.908)	(350.069)	(42.062)	-	(626.371)
Obligațiuni emise	-	-	-	-	-	-
Datorii subordonate	(4.186)	-	(241.883)	(72.204)	-	(318.273)
	(12.747.943)	(576.010)	(765.839)	(148.089)	-	(14.237.881)
Efectul derivatelor deținute pentru managementul riscului	(30.421)	-	-	-	-	(30.421)
Poziție netă	(4.012.668)	1.065.853	2.001.845	1.523.174	927.930	1.506.134

Gestionarea riscului de rată a dobânzii prin limitele aplicabile ecartului (gap-ului) de rată a dobânzii este suplimentat de monitorizarea sensibilității activelor și pasivelor financiare ale Băncii la diferite scenarii standard și nonstandard de rate de dobândă. Scenariile standard includ modificarea paralelă a curbelor de randament pentru toate valutele cu 100 puncte de bază și modificarea paralelă a aceluși curbe de randament cu 50 puncte de bază pentru maturitățile de peste 12 luni.

Mai jos este prezentat un rezumat al sensibilității portofoliului netranzacționat la creșterile sau descreșterile la ratele de piață ale dobânzii (presupunând că nu există mișcări asimetrice în curba dobânzii și o poziție bilanțieră constantă):

În mii RON	100 bp	100 bp	50 bp	50 bp
	Creșteri	Descreșteri	Peste 1 an Creșteri	Peste 1 an Descreșteri
La 31 decembrie 2008	(35,961)	37.595	(14.953)	26.823
Media perioadei	(36.510)	38.075	(14.652)	25.204
Minimul perioadei	(35.117)	39.902	(13.094)	27.100
Maximul perioadei	(38.207)	36.495	(15.601)	21.207
La 31 decembrie 2007	(27.001)	28.270	(13.293)	13.604
Media perioadei	(23.461)	24.468	(11.159)	11.404
Minimul perioadei	(27.080)	18.278	(13.293)	9.066
Maximul perioadei	(17.554)	28.270	(8.885)	13.604

Grupul este expus la riscul de dobândă sub forma expunerii la fluctuațiile nefavorabile ale ratei dobânzii pe piață.

Principalele surse ale riscului de dobândă sunt reprezentate de corelațiile imperfecte dintre data maturității (pentru activele și datoriile purtătoare de rate fixe de dobândă) sau data refixării dobânzii (pentru activele și datoriile purtătoare de rate de dobândă variabile), evoluția adversă a curbei ratei randamentului (evoluția neparalelă a curbelor de randament pentru activele și datoriile purtătoare de dobândă), corelația imperfectă în ajustarea ratelor câștigate și plătite pentru diferite instrumente financiare cu caracteristici de refixare a dobânzii asemănătoare și opțiunile încorporate în produsele Grupului.

Activitățile de gestionare a activelor și datoriilor purtătoare de dobândă se desfășoară în contextul expunerii Grupului la fluctuațiile ratei dobânzii. În general, Grupul este mai sensibil la datoriile purtătoare de dobândă, întrucât activele purtătoare de dobândă au o durată mai mare și își modifică dobânda mai rar decât datoriile purtătoare de dobândă. Acest lucru înseamnă că, în condiții de creștere a ratelor de dobândă, marja câștigată se va reduce pe măsură ce datoriile își modifică ratele de dobândă mai rapid. Cu toate acestea, efectul real depinde de o multitudine de factori, printre care măsura în care rambursările se fac înainte sau după termenele stabilite prin contract, variațiile sensibilității ratei de dobândă între perioadele de modificare a acestora și între valute.

Grupul gestionează riscul de rată a dobânzii prin modificarea structurii activelor și datoriilor purtătoare de dobândă, cu scopul optimizării venitului din dobânzi. Pentru a realiza acest lucru, Grupul utilizează instrumente financiare diverse cu rată a dobânzii fixă și variabilă, pentru care încearcă să controleze necorelarea între datele la care ratele de dobândă ale activelor și datoriilor sale sunt actualizate la rata de piață sau între datele de maturitate ale activelor și datoriilor.

Ratele de dobândă pentru moneda locală și principalele monede străine la 31 decembrie 2008 și 2007 au fost următoarele:

<i>Monedă</i>	<i>Rata dobânzii</i>	<i>31 decembrie 2008</i>	<i>31 decembrie 2007</i>
<i>Leu (RON)</i>	<i>BUBOR 3 luni</i>	<i>15,5%</i>	<i>7,8%</i>
<i>Euro (EUR)</i>	<i>EURIBOR 3 luni</i>	<i>2,9%</i>	<i>4,3%</i>
<i>Euro (EUR)</i>	<i>EURIBOR 6 luni</i>	<i>3,0%</i>	<i>4,4%</i>
<i>Dolar American (USD)</i>	<i>LIBOR 6 luni</i>	<i>1,7%</i>	<i>5,3%</i>

Tabelul următor detaliază ratele de dobândă anuale medii obținute sau oferite de către Grup pentru activele și datoriile purtătoare de dobândă în cursul anului 2008:

	<i>RON Rate medii de Dobândă</i>	<i>EUR Rate medii de Dobândă</i>	<i>USD Rate medii de Dobândă</i>
Active			
<i>Cont curent la Banca Națională a României</i>	<i>3,49%</i>	<i>1,73%</i>	<i>0,94%</i>
<i>Active financiare deținute pentru tranzacționare</i>	<i>12,61%</i>	<i>10,48%</i>	<i>-</i>
<i>Credite și avansuri acordate băncilor</i>	<i>11,20%</i>	<i>4,27%</i>	<i>2,22%</i>
<i>Titluri de valoare</i>	<i>11,87%</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Credite și avansuri acordate clienților</i>	<i>14,51%</i>	<i>7,28%</i>	<i>5,52%</i>
Datorii			
<i>Depozite de la bănci</i>	<i>10,83%</i>	<i>4,32%</i>	<i>2,57%</i>
<i>Depozitele clienților</i>	<i>5,30%</i>	<i>3,11%</i>	<i>2,18%</i>
<i>Credite de la bănci și alte instituții financiare</i>	<i>8,44%</i>	<i>6,70%</i>	<i>6,61%</i>
<i>Datorii subordonate</i>	<i>-</i>	<i>6,03%</i>	<i>-</i>

Tabelul următor detaliază ratele de dobândă anuale medii obținute sau oferite de către Grup pentru activele și datoriile purtătoare de dobândă în cursul anului 2007:

	RON Rate medii de Dobândă	EUR Rate medii de Dobândă	USD Rate medii de Dobândă
Active			
Cont curent la Banca Națională a României	2,20%	1,08%	1,10%
Active financiare deținute pentru tranzacționare	7,59%	-	-
Credite și avansuri acordate băncilor	6,00%	4,13%	5,97%
Titluri de valoare	7,52%	4,65%	9,10%
Credite și avansuri acordate clienților	13,68%	3,61%	4,74%
Datorii			
Depozite de la bănci	5,60%	4,44%	4,95%
Depozitele clienților	3,16%	2,75%	1,87%
Credite de la bănci și alte instituții financiare	8,13%	6,37%	5,04%
Datorii subordonate	-	5,34%	-

Riscul Valutar

Grupul este expus riscului valutar din cauza tranzacțiilor de schimb valutar pe care le realizează. Există de asemenea un risc bilanțier legat de faptul că activele monetare nete denominate în valute vor avea o valoare mai mică exprimată în RON, ca rezultat al mișcărilor cursurilor valutare, sau datoriile monetare nete în valute vor avea o valoare mai mare exprimată în RON, ca rezultat al aceluiași mișcări. Activele și datoriile monetare exprimate în RON și în monedă străină la 31 decembrie 2008 sunt prezentate mai jos:

în mii RON	RON	USD	EUR	Altele	Total
Active monetare					
Numerar și echivalente de numerar	1.719.097	40.246	4.168.865	19.388	5.947.596
Active financiare deținute pentru tranzacționare	-	-	44.806	-	44.806
Derivative deținute pentru managementul riscului	52.077	-	-	-	52.077
Credite și avansuri acordate băncilor	302.259	4.794	33.800	19.120	359.973
Titluri de valoare	1.181.817	962	14.751	-	1.197.530
Participații	44.099	-	-	-	44.099
Credite și avansuri acordate clienților	6.051.667	355.669	2.891.027	1.662.185	10.960.548
Creanțe privind impozitul pe profit	747	-	-	-	747
Alte active	190.007	65.265	21.082	-	276.354
Total active monetare	9.541.770	466.936	7.174.331	1.700.693	18.883.730
Datorii monetare					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	2.983	-	323	-	3.306
Derivative deținute pentru managementul riscului	105.386	-	-	-	105.386
Depozite de la bănci	208.550	2.312	555.884	768	767.514
Depozite de la clienți	8.156.556	804.280	5.595.764	57.494	14.614.094
Credite de la bănci și alte instituții financiare	3	27.041	744.996	-	772.040
Obligațiuni emise	-	-	-	-	-
Alte datorii	244.139	40.051	203.946	6.800	494.936
Datorii subordonate	-	-	351.694	-	351.694
Total datorii monetare	8.717.617	873.684	7.452.607	65.062	17.108.970
Poziția valutară netă	824.153	(406.748)	(278.276)	1.635.631	1.774.760

Activele și datoriile monetare exprimate în RON și în monedă străină la 31 decembrie 2007 sunt prezentate mai jos:

în mii RON	RON	USD	EUR	Altele	Total
Active monetare					
Numerar și echivalente de numerar	2.106.258	29.437	2.670.749	18.311	4.824.755
Active financiare deținute pentru tranzacționare	41.275	-	-	-	41.275
Derivative deținute pentru managementul riscului	927	-	843	-	1.770
Credite și avansuri acordate băncilor	1.492.571	48.811	55.857	5.764	1.603.003
Titluri de valoare	560.044	-	9.369	-	569.413
Participații	44.400	-	-	-	44.400
Credite și avansuri acordate clienților	4.204.781	331.365	3.348.429	892.690	8.777.265
Creanțe privind impozitul pe profit	-	-	-	-	-
Alte active	159.744	13.815	20.772	1.323	195.654
Total active monetare	8.610.000	423.428	6.106.019	918.088	16.057.535
Datorii monetare					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	2.315	-	-	-	2.315
Derivative deținute pentru managementul riscului	32.191	-	-	-	32.191
Depozite de la bănci	231.199	20.718	8.780	131.118	391.815
Depozite de la clienți	7.108.156	1.064.089	4.678.525	50.652	12.901.422
Credite de la bănci și alte instituții financiare	42.258	43.110	541.003	-	626.371
Obligațiuni emise	-	-	-	-	-
Alte datorii	420.159	16.685	80.637	7.719	525.200
Datorii subordonate	-	-	318.273	-	318.273
Total datorii monetare	7.836.278	1.144.602	5.627.218	189.489	14.797.587
Poziția valutară netă	773.722	(721.174)	478.801	728.599	1.259.948

Instrumentele financiare derivate folosite de Grup în scopul acoperirii riscului valutar includ și Swap-uri pe valute.

e) Riscul aferent impozitării

Începând cu 1 ianuarie 2007, ca urmare a aderării României la Uniunea Europeană, Banca a trebuit să se supună reglementărilor Uniunii Europene și, în consecință, s-a pregătit pentru aplicarea schimbărilor aduse de legislația europeană. Grupul a implementat aceste schimbări, dar modul de implementare al acestora rămâne deschis auditului fiscal timp de 5 ani.

Interpretarea textelor și implementarea practică a procedurilor noilor reglementări fiscale aplicabile ar putea varia de la entitate la entitate și există riscul ca, în anumite situații, autoritățile fiscale să adopte o poziție diferită față de cea a Grupului.

În plus, Guvernul României deține un număr de agenții autorizate să efectueze auditul (controlul) companiilor care operează pe teritoriul României. Aceste controale sunt similare auditurilor fiscale din alte țări și pot acoperi nu numai aspecte fiscale, dar și alte aspecte legale și regulatorii care prezintă interes pentru aceste agenții. Este posibil ca Grupul să continue să fie supus controalelor fiscale pe măsura emiterii unor noi reglementări fiscale.

f) Mediul de afaceri

Criza de pe piețele financiare internaționale a continuat să se amplifice pe parcursul lui 2008, atingând o intensitate maximă în ultimul trimestru al anului după falimentul băncii americane de investiții Lehman Brothers. În acel moment, piețele monetare și de credit din Europa și Statele Unite și-au redus activitatea. Pentru a reconsolida încrederea participanților de pe piețele financiare, un număr mare de bănci centrale au decis să injecteze în piețe cantități importante de bani și să extindă aria activelor ce pot fi acceptate drept colaterale de la instituțiile financiare. Criza de pe piețele externe a avut un impact important și asupra României, cu precădere în lunile de la sfârșitul lui 2008.

Creșterea aversiunii la risc a investitorilor de pe piața externă a fost urmată de deteriorarea semnificativă a sentimentului investitorilor străini față de România. Economia românească a fost percepută ca fiind foarte vulnerabilă datorită dezechilibrelor macroeconomice largi (deficitul de cont curent și deficitul bugetar).

După ce a fluctuat într-un interval îngust în prima jumătate a lui 2008, leul s-a înscris pe o tendință de depreciere în cea de-a doua jumătate a anului. Totuși, deprecierea a fost limitată de către intervențiile băncii centrale în piața valutară și de controlul ferm al acesteia asupra lichidității din piața monetară. Ratele dobânzii la leu au început să crească ca urmare a creșterilor succesive ale ratei dobânzii de politică monetară. Creșterea lor a fost amplificată și de dobândirea de către BNR a unei poziții de debitor net față de sistemul bancar (la sfârșitul anului 2008 băncile comerciale au accesat facilitatea de credit a BNR după ce acestea au plasat sume importante în depozite la BNR la începutul lui 2008). Creșterea aversiunii la risc față de România, înghețarea piețelor financiare internaționale și perspectivele în deteriorare ale economiei românești au determinat băncile să devină mai reticente în a acorda credite. De asemenea, creditele în valută au devenit mai scumpe și mai greu de accesat. Astfel, după o expansiune rapidă în primele trei trimestre ale lui 2008, creșterea creditului neguvernamental a decelerat rapid în ultimele luni ale lui 2008.

Ținând cont de evoluțiile recente din cadrul economiei, cel mai probabil scenariu pentru 2009 este cel al unei decelerări importante ale activității economice. În același timp, incertitudinea atașată evoluțiilor economice din perioada următoare este ridicată în acest moment.

Debitorii Grupului pot fi de asemenea afectați de situații de criză de lichiditate care le-ar putea afecta capacitatea de a-și onora datoriile curente. Deteriorarea condițiilor de operare a debitorilor ar putea afecta și gestionarea previziunilor de flux de numerar și analiza de depreciere a activelor financiare și nefinanciare. În măsura în care informațiile sunt disponibile, conducerea a reflectat asupra unor estimări revizuite ale fluxurilor viitoare de numerar în politica sa de depreciere.

Conducerea Grupului efectuează periodic estimări cu privire la evenimentele care ar putea avea un impact asupra sectorului bancar românesc și la efectele pe care acestea le-ar putea avea asupra situațiilor financiare ale Grupului.

Conducerea Grupului estimează periodic efectele asupra poziției financiare a Grupului și asupra rezultatelor anului următor pe care le-ar produce posibila scădere a lichidității pe piața financiară, deprecierea activelor financiare influențată de deteriorarea condițiilor de creditare și de volatilitatea crescută pe piața valutară și de capital. Conducerea Grupului este de părere că sunt luate toate măsurile de susținere și dezvoltare a activității Grupului în condițiile actuale prin:

- i) Pregătirea, împreună cu compania mamă, a strategiei de criză privind lichiditatea și stabilirea măsurilor specifice în scopul preîntâmpinării unei potențiale crize de lichiditate;
- ii) Monitorizarea constantă a poziției de lichiditate și limitarea expunerilor față de fonduri specifice;
- iii) Previzionarea pe termen scurt a poziției nete de lichiditate;
- iv) Monitorizarea periodică a calității portofoliului de credite al Grupului.

g) Riscul operațional

Riscul operațional este riscul înregistrării de pierderi directe sau indirecte rezultând dintr-o gamă largă de factori asociați cu procesele, personalul, tehnologia sau infrastructura Grupului, sau factori externi alții decât cei asociați riscurilor de credit, piață sau lichiditate, cum ar fi cei care rezultă din cerințele legale și regulatorii sau din standarde general acceptate de politici corporatiste. Riscul operațional provine din toate activitățile Grupului și apare la nivelul tuturor entităților.

Definiția riscului operațional acceptată la nivel de grup este următoarea: Riscul operațional reprezintă riscul înregistrării de pierderi sau al nerealizării profiturilor estimate, care poate fi determinat atât de factori interni (derularea neadecvată a unor activități interne, existența unui personal sau unor sisteme necorespunzătoare etc.) dar și de factori externi (condiții economice, schimbări în mediul bancar, progrese tehnologice etc.). Riscul Juridic – este o

componentă a riscului operațional, apărut ca urmare a neaplicării sau aplicării defectuoase a dispozițiilor legale sau contractuale și care produc un impact negativ asupra operațiunilor băncii. Definiția nu include riscul strategic și reputațional.

Obiectivul Grupului este de a gestiona riscul operațional pentru a evita înregistrarea de pierderi financiare cu impact negativ asupra Grupului prin monitorizarea riscului potențial la care este expusă organizația și prin luarea de măsuri de diminuare/eliminarea a acelor riscuri considerate neacceptate, dar și de a asigura o eficiență a costurilor prin evitarea procedurilor excesive de control care restricționează inițiativa și creativitatea.

Responsabilitatea principală a dezvoltării și implementării controalelor legate de riscul operațional revine conducerii fiecărei unități. Responsabilitatea este sprijinită de dezvoltarea standardelor generale ale Grupului de gestionare a riscului operațional pe următoarele domenii:

- Cerințe de separare a responsabilităților, inclusiv autorizarea independentă a tranzacțiilor;
- Cerințe privind responsabilizarea angajaților prin introducerea în fișa postului a unor responsabilități privind gestiunea riscului operațional;
- Cerințe de reconciliere și monitorizare a tranzacțiilor;
- Alinierea la cerințele regulatorii și legale;
- Documentarea controalelor și procedurilor;
- Cerințe de analiză periodică a riscului operațional la care este expus Grupul, și adecvarea controalelor și procedurilor pentru a preveni riscurile identificate;
- Cerințe de raportare a pierderilor operaționale și propuneri de remediere a acestora;
- Dezvoltarea unor planuri contingente;
- Dezvoltarea și instruirea profesională;
- Stabilirea unor standarde de etică;
- Diminuarea riscului, inclusiv asigurarea împotriva acestuia, acolo unde este cazul.

Instrumente utilizate la nivelul Grupului în managementul riscului operațional:

- Colectarea incidentelor de risc operațional;
- Indicatori de risc operațional;
- Matricea de evaluare a riscului operațional la nivelul organizației;
- Profilul de risc operațional pe produs/grupă de produse;
- Avizarea normelor și procedurilor interne;
- Scenarii de risc.

h) Gestionarea capitalului

Banca Națională a României („BNR”) reglementează și monitorizează cerințele de capital ale Băncii la nivel individual și ale Grupului.

În scopul implementării cerințelor de capital curente, Banca Națională a României solicită grupului păstrarea unui anumit nivel al fondurilor proprii la totalul marjei de active ponderate la risc.

Banca Națională a României reglementează și monitorizează cerințele de capital ale Grupului atât la nivel individual cât și la nivel de Grup consolidat.

În conformitate cu Regulamentul BNR nr. 22/27/2006, BNR impune Băncii menținerea indicatorului de adecvare a capitalului la riscuri la un nivel de minim 8%. Indicatorul de adecvare a capitalului la riscuri se calculează ca raport între fondurile proprii ale Băncii și totalul activelor purtătoare de risc.

Poziția capitalului necesar Băncii conform reglementărilor statutare emise de Banca Națională a României la 31 decembrie 2008, respectiv 31 decembrie 2007 a fost următoarea:

În mii RON	31 decembrie 2008	31 decembrie 2007
Poziția fondurilor proprii după deduceri	1.657.015	1.701.187
Active purtătoare de risc	14.090.373	9.872.664
Indicatorul de adecvare a capitalului la riscuri	11,76%	17,23%

Variația ratei de adecvare a capitalului în decembrie 2008 față de decembrie 2007 a fost determinată în principal de implementarea cerințelor Basel II care au influențat activele ponderate la risc aferente riscului de credit și au adăugat cerințe suplimentare de capital pentru riscul operațional, pe când în decembrie 2007 adecvarea capitalului a fost determinată în conformitate cu cerințele Basel I.

Alocarea necesarului de capital

- Riscul de Credit: Până la 31 decembrie 2007 Grupul a calculat activele ponderate la risc în conformitate cu cerințele Basel I, transpuse în Norma BNR nr. 12/2003. Începând cu anul 2008, determinarea activelor ponderate la riscul de credit se determină în conformitate cu principiile Acordului Basel II, transpus în Directivele Europene CE 48/2006 și 49/2006 și prin Regulamentele BNR nr. 14/19/2006, 15/20/2006 și 19/24/2006. Metoda de calcul a activelor ponderate la risc aplicată de Grup este abordarea standard pentru riscul de credit și metoda extinsă a garanțiilor în ceea ce privește tehnicile de diminuare a riscului de credit.
- Riscul de piață: Grupul calculează cerința de capital pentru riscul valutar și pentru portofoliul de tranzacționare pe baza modelului standard, în contextul implementării cerințelor de Basel II, transpuse în Directivele Europene 49/2006 și în Regulamentul BNR/CNVM nr. 22/27/2006 privind adecvarea capitalului instituțiilor de credit și al firmelor de investiții, aprobat prin Ordinul Băncii Naționale a României și al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr.19/116/14.12.2006
- Risc operațional: Începând cu 2008, Grupul calculează cerințele de capital pentru riscul operațional în baza modelului indicatorului de bază, în contextul implementării cerințelor de Basel II transpuse în Directiva Europeană CE48/2006 și Regulamentul BNR Regulament nr. 24/29/14.12.2006 privind determinarea cerințelor minime de capital ale instituțiilor de credit și ale firmelor de investiții pentru riscul operațional. Activele purtătoare de risc raportate pentru 2007 nu conțin alocare din riscul operațional.

5. Estimări contabile și judecăți semnificative

Grupul face estimări și ipoteze care afectează valoarea activelor și datoriilor raportate în decursul exercițiului financiar următor. Estimările și judecățile sunt evaluate continuu și sunt bazate pe experiența anterioară și pe alți factori, incluzând așteptări cu privire la evenimentele viitoare considerate a fi rezonabile în circumstanțele date.

Conducerea și Comitetul de Audit au discutat dezvoltarea, selecția, prezentarea și aplicarea politicilor contabile critice și a estimărilor. Aceste prezentări completează comentariile asupra gestionării riscului financiar (vezi nota 4).

Pierderi din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților

Grupul revizuieste portofoliul de credite pentru a evalua deprecierea acestor active cel puțin trimestrial. Pentru a determina dacă ar trebui înregistrată o pierdere din depreciere, Grupul emite judecări cu privire la existența de date observabile care să indice o diminuare a fluxurilor de numerar viitoare estimate ale unui portofoliu de credite, înainte ca diminuarea să poată fi identificată pentru un credit individual din portofoliu. De exemplu, datele observabile pot fi de tipul schimbărilor nefavorabile în comportamentul de plată al unor debitori dintr-un grup sau ale condițiilor economice, naționale sau locale care se corelează cu incidente de plată din partea grupului de debitori.

Conducerea folosește estimări bazate pe experiența din trecut a pierderilor din credite cu caracteristici similare ale riscului de credit, atunci când își programează fluxurile viitoare de numerar. Metodologia și ipotezele folosite pentru a estima atât suma cât și data realizării fluxurilor viitoare de numerar sunt revizuite regulat pentru a reduce decalajele existente între datele estimate și valorile actuale. Estimarea pierderilor din credite ține cont de efectele vizibile ale condițiilor pieței actuale asupra estimărilor individuale/colective ale pierderilor din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților. Prin urmare, Grupul a estimat pierderile din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților bazându-se pe metodologia internă armonizată cu politicile Grupului și a stabilit că nu mai sunt necesare și alte provizioane pentru acoperirea pierderii din deprecierea creditelor decât cele prezentate deja în situațiile financiare.

În cazul în care valoarea actualizată netă a fluxurilor viitoare de numerar estimate ar diferi cu +/- 5%, provizionul pentru acoperirea pierderii din deprecierea creditelor ar fi majorat cu 23.337 mii RON (2007: 22.399 mii RON) sau diminuat cu 9.285 mii RON (2007: 9.618 mii RON).

Valoarea justă a instrumentelor financiare

Valoarea justă a instrumentelor financiare care nu sunt tranzacționate pe o piață activă (spre exemplu, titluri de stat, obligațiuni și certificate de depozit nelistate) este determinată folosind tehnici de evaluare. Grupul folosește judecări pentru a selecta metoda de evaluare și emite ipoteze bazate în principal pe condițiile pieței existente la data întocmirii bilanțului. Grupul a folosit analiza fluxurilor de numerar actualizate pentru activele financiare disponibile pentru vânzare care nu au fost tranzacționate pe piețe active.

Valoarea contabilă a activelor financiare la valoare justă prin contul de profit și pierdere ar fi diminuată cu 57.115 mii RON (2007: 28.470 mii RON) și mărită cu 57.115 mii RON (2007: 28.470 mii RON) în cazul în care fluxurile de numerar ar diferi cu +/-5% față de estimările conducerii.

Evaluarea instrumentelor financiare

Grupul determină valoarea justă folosind, în principal, tehnici bazate pe elementele observabile, toate elementele semnificative fiind direct sau indirect observabile de pe piață.

Tehnicile de evaluare includ modelul valorii actualizate nete și al fluxurilor viitoare de numerar, modelele Black Scholes aplicabile, modelele polinomiale de stabilire a prețului opțiunilor dar și alte modele de evaluare. Ipotezele și datele folosite în tehnicile de evaluare includ rate de dobândă fără risc și rate de referință, randamente ale obligațiunilor, cursuri valutare de schimb, volatilități și corelații de preț. Scopul tehnicilor de evaluare este de a determina valoarea justă care să reflecte prețul instrumentelor financiare la data raportării, preț care ar fi determinat în condiții normale de participanții la piață.

Grupul folosește modele de evaluare cunoscute pentru a determina valoarea justă a instrumentelor financiare simple, cum ar fi obligațiunile, swap-urile pe rata dobânzii și swap-uri valutare, tranzacțiile forward și swap-uri pe curs de schimb, care folosesc doar date observabile de pe piață și solicită foarte puține estimări și analize din partea conducerii. Pentru obligațiuni și derivatele simple extrabursiere, prețurile și alte date folosite în modele sunt de obicei disponibile pe piață.

Disponibilitatea acestora reduce necesitatea estimărilor și analizelor Conducerii și incertitudinea asociată determinării valorii juste. Pentru instrumente financiare mai complexe, cum ar fi opțiunile pe curs de schimb extrabursiere, Grupul folosește modele de evaluare dezvoltate de obicei din modele cunoscute de evaluare. Aceste modele folosesc, de asemenea, date ce sunt observabile pe piață.

Tabelul de mai jos analizează instrumentele financiare ținute la valoarea justă folosind metodele de evaluare descrise mai sus:

În mii RON	Notă	Prețuri cotate pe piețe active	Tehnici de evaluare - date observabile	Tehnici de evaluare - date neobservabile	Total
31 decembrie 2008					
Active financiare deținute pentru tranzacționare	17	-	44.806	-	44.806
Derivative deținute pentru managementul riscului	18	-	52.077	-	52.077
Titluri de valoare	21	-	1.147.092	-	1.147.092
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	17	-	3.306	-	3.306
Derivative deținute pentru managementul riscului	18	-	105.386	-	105.386
31 decembrie 2007					
Active financiare deținute pentru tranzacționare	17	-	41.275	-	41.275
Derivative deținute pentru managementul riscului	18	-	1.770	-	1.770
Titluri de valoare	21	-	565.111	-	565.111
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	17	-	2.315	-	2.315
Derivative deținute pentru managementul riscului	18	-	32.191	-	32.191

Instrumente financiare deținute până la maturitate

Grupul se ghidează după reglementările IAS 39 „Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare” și clasifică activele financiare ne-derivate cu plăți fixe sau determinabile și maturități fixe ca instrumente deținute până la maturitate. Această clasificare presupune exercitarea de judecăți semnificative. La emiterea unor asemenea judecăți, Grupul își evaluează intenția și capacitatea sa de a păstra instrumentele financiare până la maturitate.

În cazul în care instrumentele astfel clasificate nu sunt ținute până la maturitate, exceptând condițiile specifice menționate în IAS 39 „Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare”, Grupul este obligat să reclasifice întreaga clasă ca și disponibilă pentru vânzare. Investițiile ar fi astfel evaluate la valoare justă și nu la cost. Dacă întreaga clasă de instrumente deținute până la maturitate ar fi contaminată, valoarea justă ar fi mai mare decât valoarea contabilă cu 2.737 mii RON (2007: zero).

În 2008, Grupul a reclasificat o parte din bonurile de tezaur emise de Ministerul Finanțelor Publice din instrumente financiare disponibile pentru vânzare în instrumente financiare deținute până la scadență. S-a considerat că prețul efectiv de tranzacționare pentru care Grupul putea să negocieze într-un scenariu realist cotația portofoliului este cotația medie primită (vezi nota 21).

Surse cheie privind estimarea incertitudinii

Provizioane de depreciere

Evaluarea pierderilor în cazul activelor contabilizate la cost amortizat se face pe baza politicii contabile descrise la punctul 3(k) (v).

Din totalul provizioanelor de depreciere, analiza specifică de contrapartidă se aplică în cazul unor deprecieri identificate la nivel individual și se bazează pe estimarea optimă de către Conducere a valorii actualizate a fluxurilor viitoare de numerar. În estimarea acestor fluxuri de numerar, Conducerea analizează situația financiară a contrapartidei și valoarea realizabilă netă a garanțiilor. Evaluarea deprecierii fiecărui activ se stabilește în funcție de valoarea actuală a acestuia, iar strategia de lucru și estimarea fluxurilor de numerar considerate recuperabile sunt aprobate independent prin funcția de Risc de Credit.

Provizioanele de depreciere se constituie la nivel colectiv pentru deprecierea unui grup de active omogene din punct de vedere al pierderilor care au fost realizate și pentru care nu există un indiciu obiectiv de depreciere individuală. Componenta colectivă a provizioanelor este utilizată în determinarea riscului de țară. În evaluarea colectivă a deprecierii creditelor, Conducerea ia în considerare ca factori determinanți calitatea creditului, mărirea portofoliului și factorii economici. Pentru a determina necesarul de provizioane, se stabilesc modele de estimări cu privire la deprecierea inerentă și la necesarul de parametri utilizați, modele ce se bazează pe experiențele anterioare dar și pe condițiile economice actuale.

Nivelul efectiv al provizioanelor este determinat de acuratețea estimării fluxurilor de numerar viitoare în cazul componentei individuale de provizioane și de modelele de estimări și parametri utilizați în evaluarea colectivă a deprecierii.

Securizări

La aplicarea politicilor sale cu privire la activele financiare securizate, Grupul a considerat atât gradul în care s-a realizat transferul riscurilor și beneficiilor asociate activelor transferate, cât și gradul în care Grupul exercită controlul asupra celeilalte entități:

- Atunci când Grupul, în esență, controlează entitatea către care s-a realizat transferul de active financiare, entitatea respectivă este inclusă în prezentele situații financiare consolidate și activele transferate sunt recunoscute în bilanțul Grupului.
- Atunci când Grupul a transferat activele financiare unei alte entități dar nu a transferat în mod semnificativ toate riscurile și beneficiile legate de respectivele active, activele se recunosc în bilanțul Grupului.
- Atunci când Grupul transferă de o manieră semnificativă toate riscurile și beneficiile legate de activele transferate unei alte entități pe care nu o controlează, activele trebuie derecunoscute din bilanțul Grupului.

Detalii cu privire la securizările Grupului sunt prezentate în Nota 36.

6. Active și datorii financiare

Clasificări contabile și valori juste

în mii RON	Notă	Tranzacționabile	La valoarea justă	Deținute până la maturitate	Credite și avansuri	Disponibile pentru vânzare	Cost amortizat	Valoare contabilă totală	Valoare justă
31 decembrie 2008									
Active financiare									
Numerar și echivalente de numerar	16	-	-	-	-	-	5.947.596	5.947.596	5.947.596
Active financiare deținute pentru tranzacționare	17	44.806	-	-	-	-	-	44.806	44.806
Derivative deținute pentru managementul riscului	18	52.077	-	-	-	-	-	52.077	52.077
Credite și avansuri acordate băncilor	19	-	-	-	359.973	-	-	359.973	359.973
Credite și avansuri acordate clienților	20	-	-	10.960.548	-	-	-	10.960.548	10.814.216
Titluri de valoare	21	-	1.144.339	50.438	-	2.753	-	1.197.530	1.194.693
Participații	22	-	-	-	-	44.099	-	44.099	44.735
Total active financiare		96.883	1.144.339	50.438	11.320.521	46.852	5.947.596	18.606.629	18.458.096
Datorii financiare									
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	17	3.306	-	-	-	-	-	3.306	3.306
Derivative deținute pentru managementul riscului	18	105.386	-	-	-	-	-	105.386	105.386
Depozite atrase de la bănci	27	-	-	-	-	-	767.514	767.514	767.514
Depozite atrase de la clienți	28	-	-	-	-	-	14.614.094	14.614.094	14.619.256
Credite de la bănci și alte instituții financiare	29	-	-	-	-	-	772.040	772.040	772.040
Datorii subordonate	32	-	-	-	-	-	351.694	351.694	351.694
Total datorii financiare		108.692	-	-	-	-	16.505.342	16.614.034	16.619.196

Clasificări contabile și valori juste

în mii RON	Notă	Tranzacționabile	La valoare justă	Deținute până la maturitate	Credite și avansuri	Disponibile pentru vânzare	Cost amortizat	Valoare contabilă totală	Valoare justă
31 decembrie 2007									
Active financiare									
Numerar și echivalente de numerar	16	-	-	-	-	-	4.824.755	4.824.755	4.824.755
Active financiare deținute pentru tranzacționare	17	41.275	-	-	-	-	-	41.275	41.275
Derivative deținute pentru managementul riscului	18	1.770	-	-	-	-	-	1.770	1.770
Credite și avansuri acordate băncilor	19	-	-	1.603.003	-	-	-	1.603.003	1.603.003
Credite și avansuri acordate clienților	20	-	-	8.777.265	-	-	-	8.777.265	8.790.449
Titluri de valoare	21	-	451.284	4.302	-	113.827	-	569.413	569.413
Participații	22	-	-	-	-	44.400	-	44.400	44.400
Total active financiare		43.045	451.284	4.302	10.380.268	158.227	4.824.755	15.861.881	15.875.065
Datorii financiare									
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	17	2.315	-	-	-	-	-	2.315	2.315
Derivative deținute pentru managementul riscului	18	32.191	-	-	-	-	-	32.191	32.191
Depozite de la bănci	27	-	-	-	-	-	391.815	391.815	391.815
Depozite de la clienți	28	-	-	-	-	-	12.901.422	12.901.422	12.901.422
Credite de la bănci și alte instituții financiare	29	-	-	-	-	-	626.371	626.371	626.371
Datorii subordonate	32	-	-	-	-	-	318.273	318.273	318.273
Total datorii financiare		34.506	-	-	-	-	14.237.881	14.272.387	14.272.387

7. Venituri nete din dobânzi

în mii RON	2008	2007
Venituri din dobânzi		
<i>Venituri din dobânzi și venituri asimilate din:</i>		
Conturi curente, credite și avansuri acordate băncilor	202.897	139.829
Titluri de valoare	55.858	69.490
Credite și avansuri acordate clienților	1.256.269	822.504
Activitatea de leasing financiar	55.520	20.282
Altele	10.910	7.079
Total venituri din dobânzi	1.581.454	1.059.184
Cheltuieli cu dobânzile și cheltuieli similare		
<i>Cheltuieli cu dobânzile și cheltuieli similare din:</i>		
Depozite de la bănci	(39.017)	(41.884)
Depozite de la clienți	(550.871)	(326.222)
Credite de la bănci și datorii subordonate	(74.203)	(24.021)
Total cheltuieli cu dobânzile	(664.091)	(392.127)
Venituri nete din dobânzi	917.363	667.057

Veniturile din dobânzi pentru care se constituie provizion individual la nivel de Grup sunt în sumă de 47.119 mii RON (31 decembrie 2007: 10.544 mii RON).

8. Venituri nete din speze și comisioane

în mii RON	2008	2007
Venituri din speze și comisioane		
Tranzacții	437.486	374.986
Administrare credite și emitere de garanții	274.954	175.625
Componenta variabilă aferentă vânzării creditelor către RIEEF (Nota 37.i)	36.152	14.764
Comisioane din colectarea primelor de asigurări	22.823	9.997
Activitatea de leasing financiar	4.305	1.471
Altele	61.080	29.903
Total venituri din speze și comisioane	836.800	606.746
Cheltuieli cu spezele și comisioanele		
Tranzacții interbancare	(58.137)	(37.745)
Credite și garanții primite de la bănci	(1.074)	(4.982)
Altele	(9.368)	(8.684)
Total cheltuieli cu spezele și comisioanele	(68.579)	(51.411)
Venituri nete din speze și comisioane	768.221	555.335

9. Venituri nete din tranzacționare

în mii RON	2008	2007
Veniturile nete din tranzacționare provin din:		
Tranzacții de schimb valutar (i) din care:	360.277	198.867
• (Pierdere)/ Câștigul din tranzacții cu instrumente derivate pe curs valutar	(102.446)	38.791
i) Câștigul din reevaluarea activelor și datoriilor valutare	198.879	52.587
Instrumente financiare derivate pe rata dobânzii (ii) din care:	49.481	1.909
• (Pierdere) / Câștigul din tranzacții swap pe rata dobânzii (Nota 35)	48.441	4.755
Venit net din tranzacționare	409.758	200.776

(i) Veniturile nete din tranzacțiile de schimb valutar includ câștiguri și pierderi realizate din contracte spot și forward, din instrumente ale pieței interbancare, din swap-uri pe valute și din translatarea activelor și pasivelor exprimate în monedă străină.

(ii) Veniturile nete din instrumentele financiare având ca suport rata dobânzii provin din tranzacțiile cu titluri de stat, obligațiuni corporative și swap-uri de dobândă.

10. Venituri operaționale

în mii RON	2008	2007
Câștigul / (Pierdere) din vânzarea titlurilor disponibile pentru vânzare	(5.704)	878
Venitul din vânzarea mijloacelor fixe	1.825	3.830
Reluarea provizioanelor pentru litigii	1.646	7.580
Câștiguri din servicii adiționale de leasing	11.263	7.963
Reluarea altor provizioane	13.076	-
Venit din dividende	2.596	1.265
Alte venituri	21.938	127
Total	46.640	21.643

11. Cheltuieli operaționale

în mii RON	2008	2007
Depreciere și amortizare (Nota 23, Nota 24)	76.361	70.986
Publicitate	52.645	36.819
Leasing operațional	117.335	74.031
Cheltuieli cu spațiul de birouri	40.689	24.186
Reparații și mentenanță IT	42.132	31.785
Comunicare	49.577	34.174
Birotică	38.622	30.128
Prime de asigurare a depozitelor	9.905	6.644
Consultanța legală	42.584	45.799
Alte costuri operaționale	192.332	155.977
Pierdere din vânzarea de participații	-	1.131
Total	662.182	511.660

Numărul de angajați ai Grupului la 31 decembrie 2008 a fost de 7.322 (31 decembrie 2007: 6.388).

12. Cheltuieli salariale

în mii RON	2008	2007
Cheltuieli cu salariile (i)	374.952	294.789
Contribuții aferente salariilor	103.124	99.054
Alte cheltuieli de natură salarială	20.321	18.171
Beneficii pe termen lung acordate angajaților	7.826	4.464
Total	506.223	416.478

(i) Din totalul cheltuielilor cu salariile, Grupul a înregistrat în anul 2008 suma de 56.424 mii RON reprezentând salariile managementului (2007: 35.657 mii RON).

13. Cheltuieli nete cu provizionul pentru deprecierea valorii activelor financiare

în mii RON	2008	2007
Cheltuieli cu provizionul pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților (Nota 20)	230.246	138.764
Venituri din provizioane pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților (Nota 20)	(30.274)	(99.556)
Credite scoase în afara bilanșului	5.394	91.034
Recuperări din creditele și avansurile acordate clienților	(12.220)	(15.800)
Cheltuieli din provizioane pentru deprecierea altor active (nota 26)	211	936
Cheltuieli nete cu provizionul pentru deprecierea valorii activelor financiare	193.357	115.378

14. Impozitul pe profit

în mii RON	2008	2007
<i>Cheltuiala cu impozitul pe profit curent de 16% (2007: 16%)</i>		
<i>calculată în conformitate cu legislația românească</i>	135.026	63.218
<i>Cheltuiala/ (venitul) din impozitul pe profit amânat</i>	(20.878)	13.540
Impozitul pe profit	114.149	76.758

15. Reconcilierea profitului înainte de impozitare cu impozitul pe profit din contul de profit și pierdere

în mii RON	2008	2007
Profitul înainte de impozitare	728.154	396.367
Impozit în conformitate cu cota statutară de 16% (2007: 16%)	116.605	63.419
<i>Efectul fiscal al cheltuielilor nedeductibile</i>	91.340	86.961
<i>Efectul fiscal al veniturilor neimpozabile</i>	(67.494)	(45.219)
<i>Efectul utilizării pierderilor fiscale reportate</i>	-	5
<i>Efectul originării și reluării diferențelor temporare</i>	(26.202)	(28.408)
Impozitul pe profit în contul de profit și pierdere	114.149	76.758

16. Numerar și echivalente de numerar

în mii RON	31 decembrie 2008	31 decembrie 2007
<i>Numerar în casierie</i>	742.700	791.769
<i>Rezerva minimă obligatorie (i)</i>	5.195.797	4.031.573
<i>Conturi curente la alte bănci (ii)</i>	9.099	1.398
<i>Numerar restricționat</i>	-	15
Total	5.947.596	4.824.755

i) La 31 decembrie 2008, rezerva minimă obligatorie ținută la Banca Națională a României era stabilită la 18% pentru fonduri denominate RON și 40% pentru fonduri denominate în valută (31 decembrie 2007: 20% pentru RON și 40% pentru valută). Soldul rezervei minime obligatorii poate varia de la o zi la alta. La 31 decembrie 2008, dobânda plătită de Banca Națională a României pentru rezervele menținute de bănci este de 5,6% pe an pentru rezervele denominate în RON și 2,8% pe an pentru rezervele denominate în EUR. Rezerva obligatorie poate fi folosită de către Grup pentru activități zilnice cu condiția ca soldul mediu lunar să fie menținut în limitele prevăzute de lege.

ii) Conturile curente deschise la bănci sunt în permanență la dispoziția Grupului și nu sunt restricționate.

17. Active și datorii financiare deținute pentru tranzacționare

în mii RON	31 decembrie 2008	31 decembrie 2007
Active financiare deținute pentru tranzacționare		
Obligațiuni municipale și corporatiste (i)	39.191	30.555
Instrumente financiare derivate	5.615	10.720
Total	44.806	41.275
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare		
Instrumente financiare derivate	3.306	2.315
Total	3.306	2.315

i) Obligațiunile corporatiste în sold la 31 decembrie 2008 sunt emise de BRD Société Générale S.A. și de Municipiul Bacău și sunt denominate în RON.

18. Instrumente financiare derivate deținute pentru managementul riscului

31 decembrie 2008 în mii RON	Noțional	Valoare Justă	
		Active	Datorii
<i>Produse OTC:</i>			
Swap-uri pe curs de schimb	2.794.534	1.041	323
Swap-uri pe rata de dobândă	854.617	51.036	105.063
Derivative deținute pentru managementul riscului		52.077	105.386

31 decembrie 2007 în mii RON	Noțional	Valoare Justă	
		Active	Datorii
<i>Produse OTC:</i>			
Swap-uri pe curs de schimb	1.257.085	927	32.191
Swap-uri pe rata de dobândă	323.267	843	-
Derivative deținute pentru managementul riscului		1.770	32.191

Anumite elemente monetare denominate în monedă străină sunt protejate economic împotriva fluctuațiilor cursurilor de schimb folosind contracte swap, așa cum este prezentat mai sus. Grupul nu utilizează contabilitatea de acoperire împotriva riscului valutar pentru instrumentele financiare derivate pe curs de schimb și rate de dobândă. Valoarea justă a instrumentelor financiare derivate se determină pe baza cotațiilor existente pe piață sau prin metoda fluxurilor de numerar actualizate, după cum este cazul.

Tranzacfiile de schimb valutar sunt evaluate prin actualizarea fluxurilor de numerar viitoare la o rată de piață; site-urile Reuters și cotațiile Băncii Naționale a României reprezintă sursele Grupului pentru determinarea ratelor de piață.

19. Credite și avansuri acordate băncilor

La 31 decembrie 2008, din totalul creditelor și avansurilor acordate băncilor în valoare de 359.973 mii RON (2007: 1.603.003 mii RON), depozitele la termen la bănci comerciale sunt în valoare de 228.772 mii RON (2007: 160.075 mii RON). De asemenea, în 2007, soldul creditelor și avansurilor acordate băncilor includeau un depozit la Banca Națională a României în sumă de 1.250.000 mii RON.

Creditele și avansurile acordate băncilor includ, de asemenea, depozite colaterale în sumă de 16.219 mii RON (2007: 8.512 mii RON).

20. Credite și avansuri acordate clienților

Activitatea de creditare comercială a Grupului se concentrează pe acordarea de împrumuturi persoanelor fizice și juridice domiciliată în România. Riscurile de concentrare pe sectoare economice asociate portofoliului de credite la data de raportare se prezintă în felul următor:

în mii RON	31 decembrie 2008	31 decembrie 2007
Clienți retail	5.803.242	4.521.243
Clienți corporativi. din care:		
Agricultură și industria alimentară	253.653	141.836
Electricitate, petrol și gaze naturale	259.300	130.218
Producție	1.411.620	1.171.789
Construcții	520.879	340.536
Comerț cu amănuntul și en-gros	1.394.483	1.234.105
Servicii	1.060.511	684.371
Sector public	681.961	767.120
Total credite și avansuri acordate clienților înainte de provizioane	11.385.649	8.991.218
Minus provizionul pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților	(425.101)	(213.953)
Credite și avansuri acordate clienților, nete de provizion	10.960.548	8.777.265

La 31 decembrie 2008, 6% din portofoliul de credite corporatiste al Grupului (31 decembrie 2007: 9%) era concentrat pe societăți aflate în subordinea statului și entități publice.

Provizionul pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților poate fi analizat în continuare, după cum urmează:

în mii RON	31 decembrie 2008	31 decembrie 2007
Provizioane de depreciere evaluate individual		
Sold la începutul perioadei	154.852	114.634
Efectul în contul de profit și pierdere privind provizioanele de depreciere		
Cheltuiala anului	78.642	117.018
Venituri din reluarea provizioanelor	(16.276)	(61.037)
Efectul variației de curs de schimb	16.570	14.876
Efectul în contul de profit și pierdere privind creditele scoase în afara bilanțului	(5.394)	(30.639)
Sold la sfârșitul anului	228.394	154.852
Provizioane de depreciere evaluate colectiv		
Sold la începutul anului	59.101	45.235
Efectul în contul de profit și pierdere privind provizioanele de depreciere		
Cheltuiala anului	151.604	21.746
Venituri din reluarea provizioanelor	(13.998)	(7.880)
Sold la sfârșitul anului	196.707	59.101
Total	425.101	213.953

Creanțe din leasing financiar

Grupul acționează ca locator în contracte de leasing financiar pentru autovehicule, bunuri imobile și echipamente. Contractele de leasing sunt exprimate în EUR și se derulează pe perioade cuprinse între un an și cinci ani în cazul contractelor având ca obiect autovehicule și echipamente, și între un an și cincisprezece ani în cazul contractelor având ca obiect bunuri imobile, cu transferarea dreptului de proprietate asupra activului la terminarea contractului. Dobânda aplicabilă este variabilă și se percepe pe toată perioada leasingului. Creanțele rezultate sunt garantate cu activul care face obiectul contractului, precum și prin alte garanții. Creditele și avansurile acordate clienților includ următoarele creanțe din leasing financiar:

în mii RON	2008	2007
<i>Investiția brută în leasing financiar*</i>	698.412	628.209
Venituri financiare amânate	(88.470)	(76.468)
Investiția netă în leasing financiar	609.942	551.741
Investiția brută în leasing financiar, cu scadențe reziduale		
Sub un an	261.497	234.202
Între un an și cinci ani	389.593	357.041
Peste cinci ani	47.322	36.966
	698.412	628.209
Investiția netă în leasing financiar împărțită pe scadențe reziduale		
Sub un an	227.797	205.694
Între un an și cinci ani	344.187	313.581
Peste cinci ani	37.958	32.466
	609.942	551.741

* La 31 decembrie 2008 și 31 decembrie 2007, Grupul nu avea gajată investiția brută de leasing financiar.

21. Titluri de valoare

în mii RON	31 decembrie 2008	31 decembrie 2007
Titluri de valoare la valoare justă prin contul de profit și pierdere		
<i>Obligațiuni necotate și alte instrumente cu venit fix:</i>		
Certificate de trezorerie emise de Guvernul României (i)	848.860	400.132
Obligațiuni emise de sectorul public (ii)	1.156	30.002
Alte obligațiuni	860	20.251
Participații listate	293.463	899
Total investiții la valoare justă prin contul de profit și pierdere	1.144.339	451.284
Titluri de valoare disponibile pentru vânzare		
Titluri de valoare nelistate – la cost (iii)	2.753	76.802
Certificate de trezorerie emise de Guvernul României (i)	-	37.025
Total titluri de valoare disponibile pentru vânzare	2.753	113.827
Titluri de valoare deținute până la maturitate		
Obligațiuni emise de sectorul public, nelistate (ii)	50.438	4.302
Total titluri de valoare deținute până la maturitate	50.438	4.302
Total titluri de valoare	1.197.530	569.413

- (i) Certificatele de trezorerie emise de Guvernul României includ titluri emise cu discount și cu cupon denumite în RON. Certificatele de trezorerie cu discount sunt remunerate la o rată fixă de dobândă. La 31 decembrie 2008, certificate de trezorerie în sumă de 32.220 mii RON (31 decembrie 2007: 127.173 mii RON) sunt găzuite în vederea respectării reglementărilor prudențiale ale Băncii Naționale a României pentru decontarea operațiunilor inter-bancare iar certificate în sumă de 25.170 mii RON (31 decembrie 2007: 62.130 mii RON) garantează alte operațiuni curente (Bursa de Valori București, MasterCard Incorporated și Visa Europe Limited). Venitul din instrumentele de datorie este recunoscut ca venit din dobânzi și venituri asimilate acestora.
- (ii) Obligațiuni nelistate emise de sectorul public conțin titluri de valoare emise de primăria Timișoara și primăria Bacău în sumă de 1.156 mii RON, respectiv 51.055 mii RON, având o rată fixă de 13,79% p.a., respectiv 19,78% p.a. Alte titluri de valoare emise de sectorul public sunt în valoare de 7.530 mii RON (31 decembrie 2007: 20.021 mii RON). Grupul a achiziționat în 2008 titluri de valoare emise de instituții financiare și de BRD-Group Société Générale S.A. în sumă de 4.264 mii RON (31 decembrie 2007: 5.526 mii RON), având o rată fixă de 7,75% p.a..
- (iii) Titlurile de valoare nelistate ținute la cost conțin titluri de participare în societăți comerciale nelistate. În 2007 Grupul a achiziționat titluri de participare în Rolling Stock Company S.A. în sumă de 71.560 mii RON. Investiția a fost vândută în decembrie 2008. Grupul deține, de asemenea, alte titluri de participare în suma de 2.753 mii RON (31 decembrie 2007: 5.242 mii RON).

Mișcarea titlurilor de valoare poate fi sintetizată astfel:

în mii RON	<i>Deținute la valoare justă prin contul de profit și pierdere</i>	<i>Disponibile pentru vânzare</i>	<i>Deținute până la maturitate</i>
La 1 ianuarie 2008	451.284	113.827	4.302
Intrări	2.000.508	41.537	26.717
Reclasificări (i)	-	(22.403)	22.403
leșiri (vânzări și răscumpărări)	(1.307.453)	(130.208)	(2.984)
La 31 decembrie 2008	1.144.339	2.753	50.438

în mii RON	<i>Deținute la valoare justă prin contul de profit și pierdere</i>	<i>Disponibile pentru vânzare</i>	<i>Deținute până la maturitate</i>
La 1 ianuarie 2007	275.758	2.046	42.440
Intrări	738.082	111.800	33.679
leșiri (vânzări și răscumpărări)	(562.556)	(19)	(71.817)
La 31 decembrie 2007	451.284	113.827	4.302

(i) În 2008 Grupul a reclasificat o parte din titlurile de valoare emise de Ministerul Finanțelor Publice din categoria „disponibile pentru vânzare” în categoria „deținute până la maturitate”, valoarea acestora fiind de 23.403 mii RON după stabilirea abilității de deținere a titlurilor de valoare până la data maturității. Reclasificarea a fost făcută la data de 31 august 2008 la valoarea justă de la acea dată. Estimarea valorii juste a fost făcută folosind cotații calculate în funcție de anul maturității, fiecare incluzând titluri de stat care ajung la maturitate în acel an. De asemenea, Grupul a considerat această marcă la piață a portofoliului disponibil pentru vânzare doar în scopul reclasificării, excluzând posibilitatea vânzării acestora.

22. Participații

în mii RON	2008	2007
Sold la 1 ianuarie	44.400	35.879
Intrări	18.487	8.998
leșiri	-	(39)
Partea Grupului din câștigul/ (pierderea) entităților asociate	(12.617)	(438)
Provizioane pentru depreciere	(6.171)	-
Sold la 31 decembrie	44.099	44.400

Interesul Grupului în principalele entităţi asociate nelistate este următorul:

în mii RON	Active	Datorii	Venituri*	(Pierdere)/ Profit	Participaţie deţinută %
31 decembrie 2008					
Credex Finanţări IFN S.A.	72.497	74.373	13.715	(7.334)	30%
Raiffeisen Benefit Fond de Investiţii	17.724	101	26.954	(10.732)	47,4%
Raiffeisen Prosper Fond de Investiţii	24.688	120	96.327	(42.135)	15,8%
Raiffeisen România Acţiuni Fond de Investiţii	3.252	31	14.748	(9.036)	19%
Raiffeisen Confort Fond de Investiţii	6.029	38	1.208	(165)	54,9%
Raiffeisen Strategii Monetare Fond de Investiţii	28.506	37	825	746	56,2%
Raiffeisen Strategii Valutare Fond de Investiţii	14.385	28	2.204	1.113	54,4%
Romcard S.A.	5.511	2.291	5.265	1.481	20%
Fondul de Garantare a Creditului Rural IFN S.A.	210.848	202.845	23.858	4.485	33%
31 decembrie 2007					
Credex Finanţări IFN S.A.	49.450	43.847	10.483	(3.627)	30%
Raiffeisen Benefit Fond de Investiţii	36.132	131	26.122	3.110	35,6%
Raiffeisen Prosper Fond de Investiţii	86.972	802	119.422	11.911	11%
Raiffeisen România Acţiuni Fond de Investiţii	8.932	48	4.716	(799)	32,9%
Raiffeisen Confort Fond de Investiţii	7.054	34	655	(37)	48,1%
Romcard S.A.	2.534	324	4.058	1.135	20%
Fondul de Garantare a Creditului Rural IFN S.A.	181.245	172.947	13.982	4.976	30,8%

*Veniturile sunt compuse din dobânzi şi venituri similare precum şi din venituri din speze şi comisioane.

Toate entităţile asociate sunt înregistrate în România.

Testarea pentru depreciere a investiţiei în Credex Finanţări IFN S.A..

În anul 2006, Grupul a achiziţionat 30% din acţiunile nominale ale companiei Credex Finanţări IFN S.A. În valoarea contabilă a investiţiei în această companie este înregistrat costul iniţial, iar după data achiziţiei valoarea contabilă a fost redusă pentru a recunoaşte cota investitorului din pierderile entităţii în care acesta a investit.

La 31 decembrie 2008, pentru testarea deprecierei investiţiei în Credex Finanţări IFN S.A., Grupul a folosit metoda fluxurilor de numerar actualizate.

Valoarea de folosinţă a fost determinată actualizând fluxurile viitoare de numerar generate de utilizarea continuă a unităţii şi s-a bazat pe fluxurile de numerar ce au fost previzionate pe baza rezultatului din exploatare actual şi planului de afaceri pe 4 ani.

Pe baza calculelor efectuate în situaţiile financiare, la 31 decembrie 2008 a fost constituit un provizion pentru depreciere în sumă de 6.072 RON.

23. Imobilizări corporale

în mii RON	Terenuri și construcții	Mobilier și calculatoare	Mașini	Mijloace fixe în curs	Total
Cost					
Sold la 1 ianuarie 2007	281.197	366.114	18.716	28.944	694.971
Intrări	25.270	38.026	12.729	28.990	105.015
Ieșiri	(2.790)	(52.568)	(322)	(28.944)	(84.624)
Sold la 31 decembrie 2007	303.677	351.572	31.123	28.990	715.362
Sold la 1 ianuarie 2008	303.677	351.572	31.123	28.990	715.362
Intrări	59.166	57.919	10.947	122.316	250.348
Ieșiri	(94.831)	(30.580)	(2.514)	(124.656)	(252.581)
Sold la 31 decembrie 2008	268.012	378.911	39.556	26.650	713.129
Amortizare și pierderi din depreciere					
Sold la 1 ianuarie 2007	190.531	201.515	8.107	-	400.153
Cheltuiala anului	17.027	31.412	4.515	-	52.954
Ieșiri	(1.938)	(45.811)	(317)	-	(48.066)
Sold la 31 decembrie 2007	205.620	187.116	12.305	-	405.041
Sold la 1 ianuarie 2008	205.620	187.116	12.305	-	405.041
Cheltuiala anului	21.083	32.607	4.978	-	58.668
Ieșiri	(94.424)	(27.353)	(2.506)	-	(124.283)
Sold la 31 decembrie 2008	132.279	192.370	14.777	-	339.426
Valoare contabilă netă					
La 1 ianuarie 2007	90.666	164.599	10.609	28.944	294.818
La 31 decembrie 2007	98.057	164.456	18.818	28.990	310.321
La 1 ianuarie 2008	98.057	164.456	18.818	28.990	310.321
La 31 decembrie 2008	135.733	186.541	24.779	26.650	373.703

Transferurile între grupele de mijloace fixe sunt incluse în intrări și ieșiri.

24. Imobilizări necorporale

	Fond comercial	Aplicații informatic achiziționate	Active în curs de construcție	Total
în mii RON				
Cost				
Sold la 1 ianuarie 2007	-	143.096	-	143.096
Intrări	35.177	11.107	-	46.284
leșiri	(392)	(231)	-	(623)
Sold la 31 decembrie 2007	34.785	153.972	-	188.757
Sold la 1 ianuarie 2008	34.785	153.972	-	188.757
Intrări	-	10.593	14.607	25.200
leșiri	-	(17)	(6.635)	(6.652)
Sold la 31 decembrie 2008	34.785	164.548	7.972	207.305
Amortizare și pierderi din depreciere				
Sold la 1 ianuarie 2007	-	67.018	-	67.018
Cheltuiala anului	-	18.032	-	18.032
leșiri	-	(179)	-	(179)
Sold la 31 decembrie 2007	-	84.871	-	84.871
Sold la 1 ianuarie 2008	-	84.871	-	84.871
Cheltuiala anului	-	17.693	-	17.693
leșiri	-	(17)	-	(17)
Sold la 31 decembrie 2008	-	102.547	-	102.547
Valoare contabilă netă				
La 1 ianuarie 2007	-	76.078	-	76.078
La 31 decembrie 2007	34.785	69.101	-	103.886
La 1 ianuarie 2008	34.785	69.101	-	103.886
La 31 decembrie 2008	34.785	62.001	7.972	104.758

Testarea pentru depreciere a fondului comercial

În anul 2007, Grupul a achiziționat 49,93% din acțiunile Raiffeisen Leasing IFN S.A. pentru suma de 73.846 mii RON. Din această tranzacție a rezultat un fond comercial de 35.177 mii RON, iar totalul participației Grupului a ajuns la 50% din capitalul social (deținerea înainte de 2007 fiind de 0,07%). Parte din acest fond comercial în valoare de 392 mii RON a fost alocat unei subsidiare a acestei companii – Raiffeisen Broker de Asigurare-Reasigurare S.R.L. – care a fost vândută în același an.

În urma analizei efectuate asupra activelor și pasivelor achiziționate, Grupul a considerat că valoarea contabilă estimează în mod corect valoarea justă a acestor elemente bilanțiere, fără a exista diferențe semnificative între valoarea justă și cea contabilă a activelor achiziționate. Surplusul de numerar plătit peste valoarea justă a fost recunoscut ca fond comercial, fără a putea fi alocat pe active necorporale individuale.

La 31 decembrie 2008, pentru testarea deprecierei Raiffeisen Leasing IFN S.A., Managementul Grupului a revizuit valoarea contabilă a activelor nete achiziționate și a considerat că nu este necesară constituirea unui provizion pentru deprecierea fondului comercial.

25. Creanțe și datorii privind impozitul amânat

Datoriile privind impozitul amânat la 31 decembrie 2008 sunt atribuibile elementelor detaliate în tabelul următor:

în mii RON	31 decembrie 2008 Creanțe	31 decembrie 2008 Datorii	31 decembrie 2008 Net
Provizioane pentru deprecierea creditelor	-	2.961	2.961
Alte elemente	-	270	270
Total	-	3.231	3.231
Diferențe temporare nete			3.231
Datoria cu impozitul amânat 16%			517

Creanțele privind impozitul amânat la 31 decembrie 2008 sunt atribuibile elementelor detaliate în tabelul următor:

în mii RON	31 decembrie 2008 Creanțe	31 decembrie 2008 Datorii	31 decembrie 2008 Net
Provizioane pentru deprecierea creditelor	-	70.732	(70.732)
Ajustări de valoare justă pentru activele financiare	43.051	1.260	41.791
Retratarea imobilizărilor corporale și necorporale	-	53.598	(53.598)
Provizion pentru bonus de performanță	550	2.000	(1.450)
Cheltuiala cu comisioane plătite în avans	-	30.960	(30.960)
Alte provizioane	165.450	-	165.450
Provizion aferent facilităților netrase	10.611	-	10.611
Ajustare de cost aferent creditor și avansurilor clienței	19.795	-	19.795
Ajustări IFRS aferente creditelor șterse din bilanțul statutar	-	42.341	(42.341)
Alte elemente	4.335	-	4.335
Total	243.792	200.891	42.901
Diferențe temporare nete			42.901
Creanța cu impozitul amânat 16%			6.864

Datoriile din impozitul amânat la 31 decembrie 2007 sunt atribuibile elementelor detaliate în tabelul următor:

în mii RON	31 decembrie 2007 Creanțe	31 decembrie 2007 Datorii	31 decembrie 2007 Net
Provizioane pentru deprecierea creditelor	-	164.268	164.268
Ajustări de valoare justă privind creditele și avansurile către clienți	-	53.215	53.215
Ajustări de valoare justă privind activele financiare	4.230	-	(4.230)
Retratarea imobilizărilor corporale și necorporale	-	60.548	60.548
Cheltuieli de plătit pentru prime de performanță	77.751	-	(77.751)
Cheltuieli de plătit pentru datorii neînregistrate	100.722	-	(100.722)
Provizion pentru debitori diverși	3.001	-	(3.001)
Total	185.704	278.031	92.327
Diferențe temporare nete			92.327
Datoria cu impozitul amânat 16%			14.772

26. Alte active

în mii RON	31 decembrie 2008	31 decembrie 2007
Cheltuieli înregistrate în avans	124.592	69.149
Venituri amânate	32.891	18.412
Debitori diverși	40.241	2.070
Altele	98.024	125.628
	295.748	215.259
Minus provizion pentru deprecierea altor active	(19.394)	(19.605)
Total	276.354	195.654

Provizioanele pentru deprecierea altor active pot fi analizate după cum urmează:

în mii RON	31 decembrie 2008	31 decembrie 2007
Sold la începutul anului	19.605	18.669
Cheltuieli cu deprecierea prin contul de profit și pierdere (nota 13)	211	936
Sold la sfârșitul anului	19.394	19.605

27. Depozite atrase de la bănci

în mii RON	31 decembrie 2008	31 decembrie 2007
Rambursabile la cerere	118.546	115.237
Depozite la vedere	541.386	72.519
Depozite la termen	107.582	204.059
Total	767.514	391.815

28. Depozite atrase de la clienți

în mii RON	31 decembrie 2008	31 decembrie 2007
Rambursabile la cerere		
Clienți retail	1.751.880	4.135.626
Clienți corporativi	3.297.900	1.721.976
Clienți din sectorul public	173.934	79.390
	5.223.714	5.936.992
Depozite la termen		
Clienți retail	4.228.629	3.084.964
Clienți corporativi	4.796.961	3.407.296
Clienți din sectorul public	361.769	468.395
	9.387.359	6.960.655
Conturi de economii		
Clienți retail	3.021	3.775
	3.021	3.775
Total	14.614.094	12.901.422

29. Credite de la bănci și alte instituții financiare

în mii RON	31 decembrie 2008	31 decembrie 2007
Bănci comerciale	192.034	45.971
Bănci multilaterale de dezvoltare	124.327	87.227
Alte instituții financiare	455.679	493.173
Total	772.040	626.371

Creditele primite de la bănci și alte instituții financiare sunt denominate în EUR, USD și RON având rate de dobândă ce variază în intervalul 3,99% - 10% și o maturitate finală ce variază între ianuarie 2009 și martie 2013.

30. Provizioane

în mii RON	31 decembrie 2008	31 decembrie 2007
Provizioane pentru litigii	14.003	3.611
Provizioane pentru angajamente de credit neutilizate	10.611	8.718
Alte provizioane	24.412	21.460
Total	49.026	33.789

Provizioanele pot fi analizate în detaliu după cum urmează:

în mii RON	2008	2007
Sold inițial		
Provizioane pentru litigii	3.611	4.705
Provizioane pentru angajamente de credit neutilizate	8.718	7.296
Alte provizioane	21.460	10.282
Constituiiri		
Provizioane pentru litigii	12.038	6.486
Provizioane pentru angajamente de credit neutilizate	8.275	1.432
Alte provizioane	24.222	11.178
Reversări		
Provizioane pentru litigii	(1.646)	(7.580)
Provizioane pentru angajamente de credit neutilizate	(6.382)	(10)
Alte provizioane	(21.270)	-
Sold final		
Provizioane pentru litigii	14.003	3.611
Provizioane pentru angajamente de credit neutilizate	10.611	8.718
Alte provizioane	24.412	21.460

31. Alte datorii

în mii RON	31 decembrie 2008	31 decembrie 2007
Sume datorate angajaților	102.212	91.251
Datorii către furnizori	82.616	84.475
Datorii către clienți	-	-
Alte datorii	310.108	349.474
Total	494.936	525.200

Ipoteze actuariale:

Grupul a estimat beneficiile de pensionare pe termen lung la 31 decembrie 2008 pe baza următoarelor fapte și ipoteze: (1) Contractul colectiv de muncă la 31 decembrie 2008; (2) Rata medie a plecării angajaților, ipoteze privind rata mortalității viitoare bazate pe statistici și tabele de mortalitate publicate de Institutul Național de Statistică al României; (3) Rata medie a speranței de viață; (4) Viitoare creșteri salariale analizate în contextul inflaționist luând în considerare rata inflației; (5) Rata de discount la 31 decembrie 2008 pentru beneficiile viitoare.

32. Datorii subordonate

Grupul a primit credite subordonate în valoare de 87.000.000 EUR. Soldul tuturor datoriilor subordonate la 31 decembrie 2008 este de 351.694 mii RON (31 decembrie 2007: 318.273 mii RON). Rambursarea principalului și a dobânzii datorate este subordonată celorlalte datorii ale Grupului.

33. Capitalul social**Acțiuni ordinare**

în acțiuni	2008	2007
	11.962.586	11.962.586
Total	11.962.586	11.962.586

Acțiunile ordinare au o valoare nominală de 0,1 RON / acțiune.

Acționarii Grupului sunt următorii:

	31 decembrie 2008 %	31 decembrie 2007 %
<i>Raiffeisen International Bank-Holding AG</i>	99.5	99.5
<i>Alți acționari</i>	0.5	0.5
Total	100.0	100.0

34. Alte rezerve

în mii RON	31 decembrie 2008	31 decembrie 2007
Rezerva legală (i)	65.604	22.589
Câștiguri din valoarea justă recunoscute în capital (nete de impozit) din instrumente financiare disponibile pentru vânzare	(1.394)	(540)
Total	64.210	22.049

Rezerva pentru riscuri bancare generale

în mii RON	2008	2007
La 1 ianuarie	-	118.911
Transfer în rezultatul reportat	-	(118.911)
La 31 decembrie	-	-

Rezerve legale

în mii RON	2008	2007
La 1 ianuarie	22.589	6.847
Repartizarea profitului	43.015	15.742
La 31 decembrie	65.604	22.589

(i) Rezervele legale reprezintă transferuri acumulate din rezultatul reportat, în conformitate cu reglementările bancare locale care specifică ca 5% din profitul net al Grupului să fie transferat într-un cont de rezerva nedistribuibilă până în momentul în care rezerva atinge nivelul de 20% din capitalul social al entităților din Grup.

Rezervele legale nu sunt distribuibile acționarilor.

Rezerva de valoare justă

în mii RON	2008	2007
La 1 ianuarie	(540)	631
Pierdere provenită din participația deținută în asociați datorită modificării valorii juste	(854)	(1.171)
La 31 decembrie	(1.394)	(540)

35. Tranzacții cu părți aflate în relații speciale cu Grupul

Tranzacții cu acționarii

Grupul a desfășurat o serie de tranzacții bancare cu Raiffeisen Zentralbank Oesterreich AG și subsidiarele sale în cursul activității normale. Aceste tranzacții au avut loc în termeni comerciali și la prețuri de piață.

Tranzacțiile desfășurate cu Raiffeisen Zentralbank Oesterreich AG și subsidiarele sale sunt următoarele:

în mii RON	31 decembrie 2008	31 decembrie 2007
Conturi curente	11.421	34.116
Swap-uri pe curs de schimb la valoarea justă	234	927
Swap pe rata de dobândă la valoare justă	51.036	450
Depozite la bănci	129.254	93.382
Alte active	13.357	7.941
Creanțe în sold	205.301	136.816
Swap pe rata de dobândă la valoare justă	323	122
Swap-uri pe curs de schimb la valoarea justă	60.564	12.455
Depozite de la bănci	539.909	142.229
Depozite de la clienți	400.719	131.640
Credite de la bănci	338.880	508.314
Alte datorii	23.165	1.695
Datorii subordonate	351.694	318.273
Datorii în sold	1.715.254	1.114.728
Venituri din dobânzi și venituri asimilate	12.499	6.817
Cheltuieli cu dobânzile și cheltuieli asimilate	(47.265)	(25.635)
Venituri nete cu comisioane	54.514	35.128
Cheltuieli nete din tranzacționare	(67.951)	(10.256)
Cheltuieli de exploatare	(22.957)	(23.147)
Alte venituri din exploatare	553	-
Câștig din valoarea justă a swap-ului pe rata de dobândă (i)	48.441	4.755

(i) Grupul a încheiat un contract de swap pe rata de dobândă cu RI Eastern European Finance BV (denumită în continuare „RIEEF”) în decembrie 2005 prin care schimbă rata de dobândă variabilă de EURIBOR la 1 luna cu o rată de dobândă fixă ajustabilă pentru portofoliul de credite retail vândut.

În iunie 2007, Banca a încheiat un al doilea contract de swap pe rata de dobândă cu RIEEF, prin care schimbă rata de dobândă variabilă de EURIBOR la 1 luna cu o rată de dobândă fixă ajustabilă pentru portofoliul de credite corporative vândut în aceeași lună. Valoarea justă pentru cele două contracte menționate anterior la 31 decembrie 2008 este de 33.707.896 EUR (31 decembrie 2007: 34.746.973 EUR). Grupul a recunoscut un câștig în valoare de 2.897 mii RON (31 decembrie 2007: 392 mii RON).

Grupul a încheiat un contract de swap pe rata de dobândă cu ROOF Consumer România 2008-1 BV (denumită în continuare „ROOF”) în iulie 2008, prin care schimbă rata de dobândă variabilă de EURIBOR la 1 luna cu o rată de dobândă fixă ajustabilă pentru portofoliul de credite retail vândut. La 31 decembrie 2008, contractul avea o valoare justă de 175.000.000 EUR, ajustabilă la fiecare dată de reînnoire, ajungând la maturitate pe 21 ianuarie 2022. Banca a recunoscut un câștig la valoare justă din contractul swap cu ROOF în valoare de 45.544 mii RON la 31 decembrie 2008.

Tranzacții cu entități în care Grupul deține participații

Grupul deține participații în diverse companii locale cu care a desfășurat o serie de tranzacții bancare în cursul normal al activității. Aceste tranzacții s-au desfășurat în termeni comerciali și la preturi de piață.

Soldurile tranzacțiilor cu entitățile în care Grupul deține participații sunt următoarele:

în mii RON	31 decembrie 2008	31 decembrie 2007
<i>Soldul creanțelor din credite acordate clienților</i>	55.783	18.074
<i>Alte active</i>	-	219.935
<i>Creanțe în sold</i>	55.783	238.009
<i>Depozite de la clienți</i>	-	125.094
<i>Alte datorii</i>	-	4.516
<i>Soldul datoriilor</i>	-	129.610

Grupul a încheiat o serie de contracte de vânzare cu RIEEF, o entitate deținută în proporție de 100% de Raiffeisen International Betailigungs AG, prin care contracte de credit inițial încheiate de către Bancă cu persoane juridice și fizice au fost transferate către această entitate. Valoarea contabilă a creditelor vândute în cursul anului 2008 este de 3.724.072 mii RON (2007: 3.418.994 mii RON).

Începând cu luna iulie 2008, Grupul a încheiat o serie de contracte cu ROOF Consumer România („ROOF”), prin care contractele de credit inițial încheiate de către Grup cu persoane juridice și fizice au fost transferate către această entitate. Valoarea contabilă a creditelor vândute în cursul anului 2008 este de 652.692 mii RON (2007: zero RON).

Tranzacții cu Managementul Grupului

Angajații aflați în funcții de conducere sunt acei angajați care au autoritatea și responsabilitatea de a planifica, direcționa și controla activitățile Grupului, direct sau indirect, incluzând orice director (executiv sau nu) al Grupului. În desfășurarea curentă a activității, există situații în care se derulează tranzacții cu angajații aflați în funcții de conducere. Aceste tranzacții includ, în principal, credite, depozite, tranzacții de schimb valutar și garanții. La 31

decembrie 2008, tranzacțiile aferente plăților de acțiuni către angajații aflați în funcții de conducere sunt în suma de 3.847 mii EUR. Volumul tranzacțiilor cu angajații cheie este prezentat în tabelele de mai jos:

în mii RON	2008	2007
<i>Credite</i>	4.955	6.720
<i>Venituri din dobânzi</i>	106	240
<i>Depozite</i>	2.040	-
<i>Cheltuieli cu dobânzile</i>	8	186

Creditele acordate părților afiliate nu au necesitat înregistrarea unui provizion de depreciere la 31 decembrie 2008 (31 decembrie 2007: 0 RON).

în mii RON	2008	2007
<i>Compensații acordate Managementului Grupului</i>		
<i>Salarii și alte beneficii pe termen scurt</i>	56.424	38.668

Din totalul cheltuielilor cu salariile în sumă de 506.223 mii RON (2007: 416.478 mii RON), partea aferentă membrilor Directoratului și top managementului este în valoare de 56.424 mii RON (2007: 38.668 mii RON).

36. Securitizări

În cursul normal al activității, Grupul desfășoară tranzacții prin care transferă active financiare către terțe părți. Informațiile de mai jos detaliază aceste transferuri și interesele reținute de Grup în activele transferate.

RI Eastern European Finance B.V. („RIEEF”)

Grupul a transferat credite și avansuri acordate clienților retail și corporativi către RIEEF, o parte aflată în relații speciale cu Grupul (Nota 35). Grupul a încheiat tranzacții swap pe rata de dobândă la termeni de piață cu RIEEF și furnizează servicii de administrare a activelor aferente portofoliilor de credite transferate, în condiții de piață. Grupul a transferat în mod semnificativ toate riscurile și beneficiile asociate activelor transferate; de aceea aceste active transferate nu sunt incluse în aceste situații financiare. Comisioanele de management sunt incluse în venituri din comisioane și speze, iar swap-ul pe rata de dobândă este inclus în active și datorii deținute pentru tranzacționare.

ROOF Consumer România 2008-1 B.V („ROOF”)

Începând cu luna iulie 2008, Grupul a transferat portofolii de credite retail și de avansuri pentru clienți către ROOF, o parte aflată în relații speciale cu Grupul (Nota 35). Grupul a încheiat tranzacții swap pe rata de dobândă la termeni de piață cu ROOF și furnizează servicii de administrare a activelor aferente portofoliilor de credite transferate, în condiții de piață. Grupul a transferat în mod semnificativ toate riscurile și beneficiile asociate activelor transferate; de aceea, aceste active transferate nu sunt incluse în aceste situații financiare. Comisioanele de management sunt incluse în venituri din comisioane și speze, iar swap-ul pe rata de dobândă este inclus în active și datorii deținute pentru tranzacționare.

37. Angajamente extrabilanțiere, active și datorii contingente

(i) Active contingente

În timpul anului 2008, Grupul a vândut credite acordate către persoane fizice, asigurate și neasigurate, către RIEEF, o entitate deținută în proporție de 100% de Raiffeisen International Betailigungs AG. Vânzarea de credite a atins un total de 2.377.568 mii RON (echivalent 646.362 mii EUR) și a fost făcută pe baza unor contracte de vânzare - cumpărare încheiate între cele două părți.

Începând cu iulie 2008, Grupul a vândut credite acordate către persoane fizice către ROOF, o entitate controlată de Raiffeisen International Betailigungs AG, creată special pentru scopul securitizării creditelor de consum. Vânzarea de credite a atins un total de 652.692 mii RON (echivalent 163.779 mii EUR).

Prețul primit de Bancă a avut următoarele două componente:

- i) componenta fixă stabilită și încasată la data tranzacției;
- ii) componenta variabilă stabilită și încasată lunar pe perioada rămasă până la maturitate (denumită „betterment payment”).

Componenta variabilă a prețului reprezintă un instrument financiar pentru care nu există o piață activă sau tranzacții recente. În plus, tehnica de măsurare prin intermediul valorii prezente a fluxurilor viitoare de numerar conduce la o serie de valori juste încadrate într-un interval valoric larg, datorită incertitudinilor privind fluxurile viitoare de numerar.

Componenta variabilă a prețului este calculată ca marjă de dobândă netă a portofoliului de credite și depinde de factori variabili cum ar fi: ratele EURIBOR, costurile de finanțare, numerarul colectat de la clienți, rata de neplată a portofoliului și rata plăților anticipate. Anticiparea cu acuratețe a evoluției acestor elemente, ce determină componenta variabilă a prețului de vânzare, are un grad ridicat de incertitudine și, ca atare, tehnica de măsurare prin intermediul valorii prezente a fluxurilor viitoare de numerar nu reprezintă un model de măsurare ce poate fi folosit pentru înregistrarea contabilă a unui activ financiar.

Valoarea justă a acestui instrument financiar a fost estimată de către Grup la 31 decembrie 2008, introducând în modelul de măsurare o serie de ipoteze privind evoluția factorilor variabili, în intervalul 30.753 mii RON – 82.486 mii RON (2007: 3.311 RON – 25.279 RON). Componenta variabilă a prețului de vânzare încasată în anul 2008 este în sumă de 36.152 mii RON (2007: 14.764 mii RON) și a fost înregistrată ca venituri din comisioane (vezi nota 8).

(ii) Angajamente referitoare la credite

În orice moment, Grupul are în vigoare angajamente de a extinde creditele. Aceste angajamente sunt sub formă de limite aprobate pentru cardurile de credit și facilități de descoperire de cont. Angajamentele de credit în sold sunt făcute pentru o perioadă care nu depășește perioada normală de subscriere și decontare de o luna până la un an. Grupul emite garanții financiare și acreditive pentru a garanta performanța clienților în relații cu alte părți. Aceste acorduri au limite fixate și se întind, în general, pe o perioadă mai mică de un an. Maturitățile nu sunt concentrate pe o perioadă anume.

Sumele contractuale ale angajamentelor extrabilanțiere și datoriilor contingente sunt prezentate în următorul tabel, pe

categorii. Sumele reflectate în tabelul de angajamente sunt prezentate pornind de la presupunerea că au fost în totalitate acordate. Sumele reflectate în tabelul cu garanții și acreditive reprezintă pierderea contabilă maximă care s-ar recunoaște la data raportării în cazul în care toate contrapartidele nu și-ar respecta termenele contractuale.

în mii RON	31 decembrie 2008	31 decembrie 2007
Angajamente de credit	1.087.615	1.255.593
Garanții emise	1.157.421	378.355
Acreditive	828.295	43.020
Total	3.073.331	1.676.968

Conform cerințelor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 23/ 22 martie 2007, Grupul a semnat un acord stand-by de lichiditate pentru o perioadă de un an cu Fondul Român de Garantare a Depozitelor pentru o sumă maximă de 66.637 mii RON (31 decembrie 2007: 59.035 mii RON). La 31 decembrie 2008, Fondul nu a retras nici o sumă din această facilitate.

(iii) Litigii

La 31 decembrie 2008 Grupul era implicat în numeroase litigii. Pentru acele litigii în valoare mai mare de 100 mii RON, pretențiile probabile estimate de consilierii juridici ai Grupului se ridicau la suma de 52.496 mii RON (31 decembrie 2007: 15.240 mii RON). Pe baza estimărilor făcute de consilierii săi juridici, Grupul a înregistrat pentru aceste litigii un provizion în sumă de 14.003 mii RON (31 decembrie 2007: 3.524 mii RON).

(iv) Leasing operațional

Plățile aferente leasingurilor operaționale se prezintă în felul următor:

în mii RON	2008	2007
Sub 1 an	138.922	64.725
1-5 ani	446.332	232.325
Peste 5 ani	180.686	130.211
Total	765.940	427.261

38. Reconcilierea profitului determinat conform IFRS cu cel determinat conform Standardelor Românești de Contabilitate, în conformitate cu Ordinul 5/2005 emis de Banca Națională a României

în mii RON	2008	2007
Profit net conform Standardelor Românești de Contabilitate	719.113	245.237
Ajustarea de valoare justă aferentă titlurilor de valoare	5.814	(5.123)
Rezerva de ajustare la valoarea justă a instrumentelor disponibile pentru vânzare	(463)	27
Ajustarea de depreciere și pierdere din vânzarea mijloacelor fixe	(19.512)	2.965
Reluarea netă a provizionului pentru deprecierea creditelor	(90.941)	82.541
Partea netă a Grupului din pierdere din reevaluare a instrumentelor financiare disponibile pentru vânzare deținute de entități afiliate	(1.246)	(438)
Provizion pentru angajamentele de credit neutilizate	(12.767)	1.422
Venit /(cheltuială) cu impozitul amânat	20.800	(13.225)
Alte elemente	(6.793)	6.203
Profitul exercițiului financiar conform IFRS	614.005	319.609

39. Reconcilierea capitalurilor proprii determinate conform IFRS cu cele determinate conform Standardelor Românești de Contabilitate, în conformitate cu Ordinul 5/2005 emis de Banca Națională a României

în mii RON	31 decembrie 2008	31 decembrie 2007
Capitaluri proprii conform Standardelor Românești de Contabilitate	1.975.925	1.299.194
Ajustări aferente creditelor	101.115	203.209
Ajustări aferente imobilizărilor corporale și necorporale	50.935	85.867
Ajustări aferente fondurilor	1.063	4.281
Ajustări aferente titlurilor de valoare	4.686	(8.758)
Impozit pe profit amânat	6.604	(13.883)
Alte elemente	26	358
Capitaluri proprii conform IFRS	2.140.354	1.570.268

40. Evenimente ulterioare datei bilanțului

În decembrie 2008 a fost emis Ordinul Băncii Naționale a României nr. 13/2008 prin care se aprobă reglementările contabile conforme cu directivele europene, aplicabile instituțiilor de credit, instituțiilor financiare nebankare și Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar începând cu 1 ianuarie 2009.

În decembrie 2008, Grupul a obținut majoritatea aprobărilor necesare înființării unei sucursale a Raiffeisen Bank S.A. în Republica Irlanda. Managementul Grupului estimează că sucursala va începe activitatea în 2009.

**Raiffeisen
BANK**

Reușim împreună.

Adrese și persoane de contact

Adrese și persoane de contact

Grupul Raiffeisen International

Austria (Administrația Centrală)

Am Stadtpark 9, 1030 Vienna

Tel: +43-1-71 707 0

Fax: +43-1-71 707 1715

www.ri.co.at

investor.relations@ri.co.at

ri-communications@ri.co

Rețeaua Bancară în Europa Centrală și de Est

Albania

Raiffeisen Bank Sh.a.

European Trade Center,
Blvd. "Bajram Curri", Tirana

Tel: +355-4-222 669

Fax: +355-4-2275 599

SWIFT/BIC: SGSBALTX

www.raiffeisen.al

Contact: Oliver J. Whittle

oliver.whittle@raiffeisen.al

Bulgaria

Raiffeisenbank (Bulgaria) EAD

18/20 Ulica N. Gogol
1504 Sofia

Tel: +359-2-9198 5101

Fax: +359-2-943 4528

SWIFT/BIC: RZBBBGSF

www.rbb.bg

Contact: Momtchil Andreev

momtchil.andreev@raiffeisen.bg

Polonia

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Ul. Piękna 20
00549 Warszawa

Tel: +48-22-585 2001

Fax: +48-22-585 2585

SWIFT/BIC: RCBWPLPW

www.raiffeisen.pl

Contact: Piotr Czarnecki

piotr.czarnecki@raiffeisen.pl

Belarus

Priorbank, OAO

Ul. V. Khoruzhey, 31-A
220002, Minsk

Tel: +375-17-289 90 90

Fax: +375-17-289 91 91

SWIFT/BIC: PJCBY2X

www.priorbank.by

Contact: Olga Gelakhova

olga.gelakhova@priorbank.by

Croația

Raiffeisenbank Austria d.d.

Petrinjska 59,
10000 Zagreb

Tel: +385-1-456 6466

Fax: +385-1-481 1624

SWIFT/BIC: RZBHHR2X

www.rba.hr

Contact: Vesna Ciganek-

Vukovic

vesna.ciganek-vukovic@rba.hr

Republica Cehă

Raiffeisenbank a.s.

Hvezdova 1716/2b
140 78 Prague 4

Tel: +420-221-141-111

Fax: +420-221-142-111

SWIFT/BIC: RZBCCZPP

www.rb.cz

Contact: Lubor Žalman

lubor.zalman@rb.cz

Bosnia și Herțegovina

Raiffeisen Bank d.d.

Bosna i Hercegovina
Danijela Ozme 3
71000 Sarajevo

Tel: +387-33-287 100

Fax: +387-33-213 851

SWIFT/BIC: RZBABA2S

www.raiffeisenbank.ba

Contact: Michael G. Mueller

[michael.mueller@](mailto:michael.mueller@rbb-sarajevo.raiffeisen.at)

rbb-sarajevo.raiffeisen.at

Kosovo

Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.

Rruga UÇK, No. 51,
Prishtina, 10 000

Tel: +381-38-222 222

Fax: +381-38-20 30 1130

SWIFT/BIC: RBKORS22

www.raiffeisen-kosovo.com

Contact: Bogdan Merfea

[bogdan.merfea@raiffeisen-](mailto:bogdan.merfea@raiffeisen-kosovo.com)

kosovo.com

România

Raiffeisen Bank S.A.

Piața Charles de Gaulle 15
011857 București 1

Tel: +40-21-306 1000

Fax: +40-21-230 0700

SWIFT/BIC: RZBRROBU

www.raiffeisen.ro

Contact: Steven C. van

Groningen

steven.van-groningen@rzb.ro

Rusia

ZAO Raiffeisenbank
Smolenskaya-Sennaya pl., 28
119002 Moskwa
Tel: +7-495-721 9900
Fax: +7-495-721 9901
SWIFT/BIC: RZBMRUMM
www.raiffeisen.ru
Contact: Pavel Gourine
pgourine@raiffeisen.ru

Serbia

Raiffeisen banka a.d.
Bulevar Zorana Đinđića 64a
11070 Novi Beograd
Tel: +381-11-320 2100
Fax: +381-11-220 7080
SWIFT/BIC: RZBSRBSG
www.raiffeisenbank.rs
Contact: Oliver Rögl
oliver.roegl@raiffeisenbank.rs

Slovacia

Tatra banka, a.s.
Hodžovo námestie 3
81106 Bratislava 1
Tel: +421-2-5919 1111
Fax: +421-2-5919 1110
SWIFT/BIC: TATRSKBX
www.tatrabanka.sk
Contact: Igor Vida
igor_vida@tatrabanka.sk

Slovenia

Raiffeisen Banka d.d.
Slovenska ulica 17
2000 Maribor
Tel: +386-2-229 3100
Fax: +386-2-252 4779
SWIFT/BIC: KREKSI22
www.raiffeisen.si
Contact: Klemens Nowotny
klemens.nowotny@raiffeisen.si

Ucraina

VAT Raiffeisen Bank Aval
Vul Leskova, 9
01011 Kyiv
Tel: +38-044-490 8888
Fax: +38-044-285 3231
SWIFT/BIC: AVAL UA UK
www.aval.ua
Contact: Leonid Zyabrev
leonid.zyabrev@aval.ua

Ungaria

Raiffeisen Bank Zrt.
Akadémia útca 6
1054 Budapest
Tel: +36-1-484 4400
Fax: +36-1-484 4444
SWIFT/BIC: UBRTHUHB
www.raiffeisen.hu
Contact: Petra Reok
petra.reok@raiffeisen.hu

Raiffeisen-Leasing International

Austria

Raiffeisen-Leasing
International GmbH
Am Stadtpark 3,
1030 Vienna
Tel: + 43-1-71 707 2966
Fax: + 43-1-71 707 2059
www.ri.co.at
Contact: Dieter Scheidl
dieter.scheidl@ri.co.at

Albania

Raiffeisen Leasing Sh.a.
Rruga Kavajes 44
Tiranë
Tel: +355-4-2274 920
Fax: +355-4-2232 524
www.raiffeisen.al
Contact: Ida Shehu
ida.shehu@raiffeisen.al

Belarus

SOOO Raiffeisen Leasing
Ul. V. Khoruzhey str. 31-A,
220002 Minsk
Tel: +375-17 289 9396
Fax: +375-17 289 9394
www.priorbank.by
Contact: Maksim Lisicky
maksim.lisicky@priorbank.by

Bosnia și Herțegovina

Raiffeisen Leasing d.o.o.
Sarajevo
St. Branilaca Sarajeva No. 20
71000 Sarajevo
Tel: +387-33-254 354
Fax: +387-33-212 273
www.rlbh.ba
Contact: Belma Sekavic-Bandic
ebelma.sekavic@rbb-sarajevo.raiffeisen.at

Bulgaria

Raiffeisen Leasing
Bulgaria OOD
Business Park Sofia
Building 11, 2nd floor
1715 Sofia
Tel: +359-2-970 7979
Fax: +359-2-974 2057
www.rlbh.bg
Contact: Dobromir Dobrev
dobromir.dobrev@rbb-sofia.raiffeisen.at

Croația

Raiffeisen Leasing d.o.o.
Radnicka cesta 43
10 000 Zagreb
Tel: +385-1-6595 000
Fax: +385-1-6595 050
www.rl-hr.hr
Contact: Miljenko Tumpa
miljenko.tumpa@rl-hr.hr

Kazakhstan**Raiffeisen Leasing**

Kazakhstan LLP
146, Shevchenko str.
Office 12, 1st floor
050008 Almaty
Tel: +7-727-3785-446
Fax: +7-727-3785-447
www.rl.kz
Contact: Michal Spsychalski
michal.spsychalski@rlkz.kz

Kosovo**Raiffeisen Leasing Kosovo**

Rruga Agim Ramadani No. 17
Prishtina, 10 000
Tel: +381-38-222222 341
Fax: +381-38-2030 1136
Contact: info-leasing@raiffeisen-kosovo.com

Moldova**Raiffeisen Leasing SRL**

51 Alexandru cel Bun
2012 Chișinău
Tel: +373-22-27 93 81
Fax: +373-22-27 83 81
www.raiffeisen-leasing.md
Contact: Victor Bodiu
victor.bodiu@raiffeisen-leasing.md

Polonia**Raiffeisen-Leasing Polska S.A.**

Ul. Prosta 51
00838 Warszawa
Tel: +48-22-32 36 00
Fax: +48-22-32 36 01
www.rl.com.pl
Contact: Arkadiusz Etryk
arkadiusz.etryk@raiffeisen.pl

Republica Cehă**Raiffeisen-Leasing s.r.o.**

Hvezdova 1716/2b
14078 Praha 4
Tel: +420-221-5116 11
Fax: +420-221-5116 66

www.rl.cz

Contact: Rastislav Kereškéni
rastislav.kereskeni@rl.cz

Raiffeisen Leasing**Real Estate s.r.o.**

Hvezdova 1716/2b
14078 Praha 4
Tel: +420-221-5116 10
Fax: +420-221-5116 41
www.rlre.cz
Contact: Alois Lanegger
alois.lanegger@rl.cz

România**Raiffeisen Leasing IFN S.A.**

Calea 13 Septembrie 90
Grand Offices
Marriott Grand Hotel
Sector 5, 050726 București
Tel: +40-21 403 3334
Fax: +40-21-403 3298
www.raiffeisen-leasing.ro
Contact: Mihaela Mateescu
mihaela.mateescu@raiffeisen-leasing.ro

Rusia

OOO Raiffeisen Leasing
Stanislavskogo ul., 21/1
109004 Moskva
Tel: +7-495-721 9980
Fax: +7-495-721 9901
www.rlru.ru
Contact: Alexey Iodko
aiodko@raiffeisen.ru

Serbia

Raiffeisen Leasing d.o.o.
Milutina Milankovića 134a
11070 Novi Beograd
Tel: +381-11-201 77 00
Fax: +381-11-313 00 81
www.raiffeisen-leasing.rs
Contact: Ana Ruzic
ana.ruzic@raiffeisen-leasing.co.yu

Slovacia**Tatra Leasing s.r.o.**

Továrenská 10
81109 Bratislava
Tel: +421-2-5919 3168
Fax: +421-2-5919 3048
www.tatraleasing.sk
Contact: Igor Horváth
igor_horvath@tatraleasing.sk

Slovenia**Raiffeisen Leasing d.o.o.**

Tivolska 30 (Center Tivoli)
1000 Ljubljana
Tel: +386-1-241 6250
Fax: +386-1-241 6268
www.rl-sl.com
Contact: Borut Božič
borut.bozic@raiffeisen-leasing.si

Ucraina**LLC Raiffeisen Leasing Aval**

Moskovsiy Prospect 9, corp 5,
Office 101, 04073 Kyiv
Tel: +38-044-590 2490
Fax: +38-044-200 0408
www.rla.com.ua
Contact: Peter Oberauer
peter.oberauer@aval.ua

Ungaria**Raiffeisen Lízing Zrt.**

Váci útca 81-85
1139 Budapest
Tel: +36-1-298 8016
Fax: +36-1-298 8600
www.raiffeisenlizing.hu
Contact: Kevin Reagen
reagen.kevin@raiffeisen.hu

Investment Banking

Bosnia și Herțegovina

Raiffeisen Bank d.d.

Bosna i Hercegovina

Danijela Ozme 3,

71000 Sarajevo

Tel: +387-33-287 100

Fax: +387-33-213 851

www.raiffeisenbank.ba

Contact: Dragomir Grgić

[dragomir.grgic@](mailto:dragomir.grgic@rbb-sarajevo.raiffeisen.at)

rbb-sarajevo.raiffeisen.at

Bulgaria

Raiffeisen Asset

Management EAD

18/20 Ulica N. Gogol

1504 Sofia

Tel: +359-2-919 85 632

Fax: +359-2-943 4528

www.ram.bg

Contact: Mihail Atanasov

[mihail.atanasov@](mailto:mihail.atanasov@ram.raiffeisen.bg)

ram.raiffeisen.bg

Croația

Raiffeisenbank Austria d.d.

Petrinjska 59, 10000 Zagreb

Tel: +385-1-456 6466

Fax: +385-1-456 6490

www.rba.hr

Contact: Ivan Žižić

ivan.zizic@rba.hr

Polonia

Raiffeisen Investment Polska

Sp.z o.o.

Ul. Piękna 20

00-549 Warszawa

Tel: +48-22-585 2900

Fax: +48-22-585 2901

Contact: Marzena Bielecka

[marzena.bielecka@](mailto:marzena.bielecka@ripolska.com.pl)

ripolska.com.pl

Republica Cehă

Raiffeisenbank a.s.

Olbrachtova 2006/9

140 21 Praha 4

Tel: +420-221-141 863

Fax: +420-221-143 804

www.rb.cz

Contact: Martin Bláha

martin.blaha@rb.cz

România

Raiffeisen Asset Management

România

Piața Charles de Gaulle 15,

et. IV, 011857 București 1

Tel: +40-21-306 1711

Fax: +40-21-312 0533

www.raiffeisenfonduri.ro

Contact: Mihail Ion

mihail.ion@rzb.ro

Raiffeisen Capital &

Investment S.A.

Piața Charles de Gaulle 15

011857 București 1

Tel: +40-21-306 1233

Fax: +40-21-230 0684

www.rciro.ro

Contact: Dana Mirela Ionescu

dana-mirela.ionescu@rzb.ro

Rusia

ZAO Raiffeisenbank

Smolenskaya-Sennaya pl., 28

119002 Moskwa

Tel: +7-495-721 9900

Fax: +7-495-721 9901

www.raiffeisen.ru

Contact: Pavel Gourine

pgourine@raiffeisen.ru

Serbia

Raiffeisen Investment AG

Bulevar Zorana Djindjica 64a

11070 Novi Beograd

Tel: +381-11-212 9211

Fax: +381-11-212 9213

Contact: Radoš Ilinčić

[r.ilincic@](mailto:r.ilincic@raiffeisen-investment.com)

raiffeisen-investment.com

Slovenia

Tatra banka, a.s.

Hodžovo námestie 3

811 06 Bratislava 1

Tel: +421-2-5919 1111

Fax: +421-2-5919 1110

www.tatrabanka.sk

Contact: Igor Vida

igor_vida@tatrabanka.sk

Slovenia

Raiffeisen Banka d.d.

Slovenska ulica 17,

2000 Maribor

Tel: +386-2-229 3119

Fax: +386-2-252 5518

www.raiffeisen.si

Contact: Primož Kovačič

primoz.kovacic@raiffeisen.si

Ucraina

Raiffeisen Investment TOV

2, Mechnikova vul.

01601 Kyiv

Tel/Fax: +38-044-490 6897

+38-044-490 6898

Contact: Vyacheslav Yakymuk

yakymuk@rio.kiev.ua

Ungaria

Raiffeisen Bank Zrt.

Akadémia útca 6

1054 Budapest

Tel: +36-1-484 4400

Fax: +36-1-484 4444

www.raiffeisen.hu

Contact: Gábor Liener

gliener@raiffeisen.hu

Raiffeisen Zentralbank Österreich AG (RZB)

Austria (Administrația Centrală)

Am Stadtpark 9, 1030 Vienna
Tel: +43-1-71 707-0
Fax: +43-1-71 707 1715
SWIFT/BIC RZBAATWW
www.rzb.at

China

Sucursala Beijing

Beijing International Club,
Suite 200
21, Jianguomenwai Dajie
100020 Beijing
Tel: +86-10-6532 3388
Fax: +86-10-6532 5926
SWIFT/BIC: RZBACNBJ
Contact: Andreas Werner
andreas.werner@cn.rzb.at

Sucursala Xiamen

Unit B,32/F, Zhongmin
Building, No. 72 Hubin North
Road Xiamen 361012,
Fujian Province
Tel: + 86-592-2623 988
Fax: + 86-592-2623 998
Contact: Mickle Han
mickle.han@cn.rzb.at

Malta

Raiffeisen Malta Bank plc

52, Il-Piazzetta, Tower Road,
Sliema SLM1607, Malta
Tel: +356-2260 0000
Fax: +356-2132 0954
Contact: Anthony C. Schembri
anthony.schembri@rzbgroup.com.mt

Singapore

Sucursala Singapore
One Raffles Quay, #38-01
North Tower, Singapore
048583
Tel: +65-6305 6000
Fax +65-6305 6001
Contact: Rainer Šilhavý
rainer.silhavy@sg.rzb.at

Marea Britanie

Sucursala Londra

10, King William Street
London EC4N 7TW
Tel: +44-20-7933 8000
Fax: +44-20-7933 8099
SWIFT/BIC: RZBAGB2L
www.london.rzb.at
Contact: Mark Bowles
mark.bowles@uk.rzb.at

S.U.A.

RZB Finance LLC

1133, Avenue of the Americas
16th floor, New York
N.Y. 10036
Tel: +1-212-845 4100
Fax: +1-212-944 2093
www.rzbfinance.com
Contact: Dieter Beintrexler
dbeintrexler@rzbfinance.com

Reprezentanțe în Europa

Belgia

Bruxelles

Rue du Commerce 20-22
1000 Bruxelles
Tel: +32-2-549 0678
Fax: +32-2-502 6407
Contact: Josef-Christoph
Swoboda
josef-christoph.swoboda@rzb.at

Franța

Paris

9-11, Avenue Franklin
Roosevelt
75008 Paris
Tel: +33-1-4561 2700
Fax: +33-1-4561 1606
Contact: Harald Stoffaneller
harald.stoffaneller@fr.rzb.at

Germania

Frankfurt am Main

Mainzer Landstrasse 51
D-60329 Frankfurt am Main
Tel: +49-69-29 92 19-18
Fax: +49-69-29 92 19-22
Contact: Dorothea Renninger
dorothea.renninger@rzb.at

Italia

Milan

Via Andrea Costa 2
20131 Milano
Tel: +39-02-2804 0646
Fax: +39-02-2804 0658
www.rzb.it
Contact: Miriam Korsic
miriam.korsic@it.rzb.at

Moldova

Chișinău (Raiffeisen Bank S.A.)

65 Ștefan cel Mare blvd.
Chișinău, MD-2001
Tel: +373-22-279 331
Fax: +373-22-279 343
Contact: Victor Bodiu
victor.bodiu@rzb.md

Rusia

Moscova

14, Pretchistensky Pereulok
Building 1, 119034 Moskwa
Tel: +7-495-721 9905
Fax: +7-495-721 9907
Contact: Svyatoslav Bulanenkov
svyatoslav.bulanenkov@raiffeisen.ru

Suedia și Țările Nordice

Stockholm

Norrlandsgatan 12
P.O. Box 7810,
SE-103 96 Stockholm
Tel: +46-8-440 5086
Fax: +46-8-440 5089
Contact: Lars Bergström
lars.bergstrom@rzb.at

Reprezentanțe în America și Asia

China

Harbin

3/F, No.202 Changjiang
Street, Nanggang District
Harbin 150090
Tel./Fax: +86(451)55531988
Contact: yinhou qu@cn.rzb.at

Hong Kong

Unit 2001, 20th Floor,
Tower 1
Lippo Centre, 89 Queensway
Hong Kong
Tel: +85-2-2730 2112
Fax: +85-2-2730 6028
Contact: Edmond Wong
edmond.wong@hk.rzb.at

Zhuhai

Room 2404, Yue Cai Building
188, Jingshan Road, Jida
519015 Zhuhai
Tel: +86-756-323 3500
Fax: +86-756-323 3321
Contact: Susanne Zhang-
Pongratz
susanne.zhang@cn.rzb.at

Coreea de Sud

Seoul

Leema Building, 8th floor
146-1, Soosong-dong
Chongro-ku, 110-755 Seoul
Tel: +822-398 5840
Fax: +822-398 5807

Contact: Kun Il Chung
kun-il.chung@kr.rzb.at

India

Mumbai

87, Maker Chamber VI
Nariman Point
Mumbai 400 021
Tel: +91-22-663 01700
Fax: +91-22-663 21982
Contact: Anupam Johri
anupam.johri@in.rzb.at

S.U.A.

Chicago (RZB Finance LLC)

150 N. Martingale Road
Suite 840
Schaumburg, IL 60173
Tel: +1-847-995 8884
Fax: +1-847-995 8880
Contact: Charles T. Hiatt
chiatt@rzbfinance.com

Houston (RZB Finance LLC)

10777, Westheimer, Suite
1100
Houston, TX 77042
Tel: +1-713-260 9697
Fax: +1-713-260 9602
Contact: Stephen A. Plauche
splauche@rzbfinance.com

Los Angeles (RZB Finance LLC)

29556 Fountainwood St.
Agoura Hills, CA 91301
Tel: +1-818-706-7385
Fax: +1-818-706-7305
Contact: JDee Christensen
jchristensen@rzbfinance.com

New York

1133, Avenue of the Americas
16th floor, New York, NY
10036
Tel: +1-212-593 7593
Fax: +1-212-593 9870
Contact: Dieter Beintrexler
dieter.beintrexler@rzb-newyork.raiffeisen.at

Vietnam

Ho Chi Minh City

6, Phung Khac Khoan Str.,
Room G6, District 1,
Ho Chi Minh City
Tel: +84-8-3829-7934
Fax: +84-8-3822-1318
Contact: Ta Thi Kim Thanh -
Chief Rep
ta-thi-kim.thanh@vn.rzb.at

Investment Banking

Austria

Raiffeisen Zentralbank

Österreich AG

Global Markets

Am Stadtpark 9, 1030 Vienna
Tel: +43-1-71 707-2662
Fax: +43-1-71 707-762662
www.rzb.at
Contact: Patrick Butler
patrick.butler@rzb.at

Raiffeisen Centrobank AG

Equity

Tegetthoffstrasse 1, 1015
Vienna
SWIFT/BIC: CENBATWW
Tel: +43-1-51 520-0
Fax: +43-1-513 4396
www.rcb.at
Contact: Eva Marchart
marchart@rcb.at

Raiffeisen Investment AG

Advisory

Krugerstrasse 13, 1015
Vienna
Tel: +43-1-710 54 00 0
Fax: +43-1-710 54 00 169
www.raiffeisen-investment.com
Contact: Heinz Sernetz
h.sernetz@raiffeisen-investment.com

Unități subsidiare și reprezentanțe
în Bosnia și Herțegovina, Bulgaria,
Montenegro, Polonia, Republica
Cehă, România, Rusia, Serbia,
Turcia, Ucraina și Ungaria.

Grupul Raiffeisen în România

Administrația Centrală

Piața Charles de Gaulle nr. 15
Cod 011857, sector 1, București
Cod Swift: RZBRROBU
Tel.: (+40 21) 306 10 00
Fax: (+40 21) 230 07 00
E-mail: centrala@raiffeisen.ro
centrala@rzb.ro
<http://www.raiffeisen.ro>

Centrul Operațional Pipera

B-dul Dimitrie Pompei nr. 9-9A
Sector 2, București
Tel.: (+40 21) 306 20 00
Fax: (+40 21) 319 85 08

Rețeaua de Centre de Retail

Regiunea Retail

BANAT-CRIȘANA

Str. Circumvalațiunii nr. 8-12
Timișoara
Tel.: +4 0256 243 447
Fax: +4 0256 242 281
Contact: Alina Leucian
alina.leucian@rzb.ro

Grup Retail 1

Contact: Florina Rodica Ușvat
florina-rodica.usvat@rzb.ro

Sucursala Timiș

Str. Circumvalațiunii nr. 8-12
Timișoara
Tel.: +4 0256 243 447
Fax: +4 0256 242 281
Contact: Radu Dalibor Boanță
radu-dalibor.boanta@rzb.ro

Grup Retail 2

Contact: Iuliana Lomonar
iuliana.lomonar@rzb.ro

Sucursala Caraș-Severin

Piața 1 Decembrie 1918, nr.
4, Reșița
Tel.: +4 0255 212 017
Fax: +4 0255 212 278

Contact: Gheorghe Ciorba
gheorghe.ciorba@rzb.ro

Sucursala Hunedoara

Str. Iuliu Maniu nr. 18, Deva
Tel.: +4 0254 213 911
Fax: +4 0254 213 009
Contact: Adriana Indreica
adriana.indreica@rzb.ro

Grup Retail 3

Contact: Marina Roman
marina.roman@rzb.ro

Sucursala Arad

Str. Andrei Șaguna nr. 1-3,
Arad
Tel.: +4 0257 280 583
Fax: +4 0257 307 600
Contact: Nicolae Florentin
Mihut
nicolae-florentin.mihut@rzb.ro

Sucursala Bihor

Str. Nufărului nr. 30, Oradea
Tel.: +4 0259 406 800
Fax: +4 0259 435 045
Contact: Anca Otilia Popa
anca-otilia.popa@rzb.ro

Regiunea Retail TRANSILVANIA

Str. Mihail Kogălniceanu nr. 3,
Brașov
Tel.: +4 0268 308 350
Fax: +4 0268 308 340
Contact: Kalman Szecsi
kalman.szecsi@rzb.ro

Grup Retail 4

Contact: Claudia Moise
claudia.moise@rzb.ro

Sucursala Satu Mare

Piața 25 Octombrie, bl. 05
Satu Mare
Tel.: +4 0261 714 785
Fax: +4 0261 714 591
Contact: Gyorgy Otto Huszti
gyorgy-otto.huszti@rzb.ro

Sucursala Sălaj

Str. Unirii nr. 19, Zalău
Tel.: +4 0260 606 300
Fax: +4 0260 606 320
Contact: Marius Vasile Matei
marius-vasile.matei@rzb.ro

Grup Retail 5

Contact: Sorin Cordovan
sorin.cordovan@rzb.ro

Sucursala Bistrița

Str. Liviu Rebreanu nr. 51
Bistrița
Tel.: +4 0263 202 300

Fax: +4 0263 202 340
 Contact: Maria Cailean
maria.cailean@rzb.ro

Sucursala Maramureș

B-dul Unirii nr. 18, Baia Mare
 Tel.: +4 0262 207 400
 Fax: +4 0262 225 728
 Contact: Ioana Dana Birlea
ioana-dana.birlea@rzb.ro

Grup Retail 6

Contact: Florin Dan Bodea
florin-dan.bodea@rzb.ro

Sucursala Cluj

Str. Aviator Bădescu nr. 1
 Cluj-Napoca
 Tel.: +4 0264 207 300
 Fax: +4 0264 595 413
 Contact: Darius Ion Feurdean
darius-ion.feurdean@rzb.ro

Grup Retail 7

Contact: Peter Molnar
peter.molnar@rzb.ro

Sucursala Mureș

Str. Gheorghe Doja nr. 64-68,
 Târgu Mureș
 Tel.: +4 0265 260 993
 Fax: +4 0265 261 010
 Contact: Erika-Klara Zolyomi
erika-klara.zolyomi@rzb.ro

Sucursala Harghita

B-dul Florilor nr. 20, bl. 27,
 Miercurea Ciuc
 Tel.: +4 0266 207 300
 Fax: +4 0266 371 779
 Contact: Ildiko Egyed
ildiko.egyed@rzb.ro

Grup Retail 8

Contact: Daniela Fulop
daniela.fulop@rzb.ro

Sucursala Brașov

Str. Mihail Kogălniceanu nr. 3,
 Brașov
 Tel.: +4 0268 308 300
 Fax: +4 0268 308 340
 Contact: Laura Popa
laura.popa@rzb.ro

Sucursala Covasna

Str. 1 Decembrie 1918 nr. 33-
 37, Sfântu Gheorghe
 Tel.: +4 0267 351 831
 Fax: +4 0267 352 600
 Contact: Arnold-Csaba Balint
arnold-csaba.balint@rzb.ro

Grup Retail 9

Contact: Monica Ducu
monica.ducu@rzb.ro

Sucursala Sibiu

Piața Aurel Vlaicu, parter-et.II,
 Sibiu
 Tel.: +4 0269 211 309
 Fax: +4 0269 210 875
 Contact: Andrei Becheș
andrei.beches@rzb.ro

Sucursala Alba

Piața I.C. Brătianu nr. 20,
 Alba Iulia
 Tel.: +4 0258 811 271
 Fax: +4 0258 812 328
 Contact: Vasile Guțiu
vasile.gutiu@rzb.ro

Regiunea Retail MOLDOVA

Str. Nicolae Bălcescu nr. 2,
 Buzău
 Tel.: +4 0238 720.293
 Fax: +4 0238 720.522
 Contact: Aurel Stoica
aurel.stoica@rzb.ro

Grup Retail 10

Contact: Gabriela Pirvescu
gabriela.pirvescu@rzb.ro

Sucursala Buzău

Str. Nicolae Bălcescu nr. 2,
 Buzău
 Tel.: +4 0238 720.293
 Fax: +4 0238 720.522
 Contact: Aurora Camelia Radu
aurora-camelia.radu@rzb.ro

Sucursala Vrancea

Str. Maior Gheorghe Paștia nr.
 1, Focșani
 Tel.: +4 0237 206 300
 Fax: +4 0237 617 765
 Contact: Cătălin Pruteanu
catalin.pruteanu@rzb.ro

Grup Retail 11

Contact: Cornelia Prigoreanu
cornelia.prigoreanu@rzb.ro

Sucursala Bacău

Str. Dumbrava Roșie nr. 2,
 Bacău
 Tel.: +4 0234 206 400
 Fax: +4 0234 206 430
 Contact: Doina Bertalan
doina.bertalan@rzb.ro

Sucursala Vaslui

Str. Ștefan cel Mare, bl. 94,
 sc. C, D, nr. 2-4, Vaslui
 Tel.: +4 0235 307 600
 Fax: +4 0235 315 718
 Contact: Adriana Munteanu
adriana.munteanu@rzb.ro

Grup Retail 12

Contact: Lucian Lungoci
lucian.lungoci@rzb.ro

Sucursala Iași

Șos. Națională nr. 23, Iași
 Tel.: +4 0232 210 130
 Fax: +4 0232 215 957
 Contact: Cornel Emanuel
 Scripcă
cornel-emanuel.scripca@rzb.ro

Sucursala Suceava

B-dul George Enescu nr. 16
Suceava
Tel.: +4 0233 207 300
Fax: +4 0233 207 331
Contact: Gheorghe Moroșan
gheorghe.morosan@rzb.ro

Grup Retail 13

Contact: Sorin Potolea
sorin.potolea@rzb.ro

Sucursala Neamț

Piața Ștefan cel Mare nr. 3,
Piatra Neamț
Tel.: +4 0233 206 400
Fax: +4 0233 212 287
Contact: Bogdan Viorel
Negura
bogdan-viorel.negura@rzb.ro

Sucursala Botoșani

Calea Națională nr. 68,
Botoșani
Tel.: +4 0231 511 356
Fax: +4 0231 607 340
Contact: Mihai Gabriel Luta
mihai-gabriel.luta@rzb.ro

Regiunea Retail**DUNAREA-MAREA NEAGRĂ**

Str. Calea Călărașilor nr. 34,
Brăila
Tel.: +4 0239 606 120
Fax: +4 0239 615 161
Contact: Daniel Lascu
daniel.lascu@rzb.ro

Grup Retail 14

Contact: Adriana Țiolan
adriana.tiolan@rzb.ro

Sucursala Tulcea

Str. Griviței nr. 19, Tulcea
Tel.: +4 0240 513 636
Fax: +4 0240 516 577
Contact: Otilia Trandafiroșu
otilia.trandafirosu@rzb.ro

Sucursala Galați

Str. Brăilei nr. 31, Galați
Tel.: +4 0236 410 550
Fax: +4 0236 460 180
Contact: Daniela Manciu
daniela.manciu@rzb.ro

Grup Retail 15

Contact: Ileana Dumitrache
ileana.dumitrache@rzb.ro

Sucursala Constanța

Str. Traian nr. 51, Constanța
Tel.: +4 0241 606 300
Fax: +4 0241 619 868
Contact: Mariana Barde
mariana.barde@rzb.ro

Grup Retail 16

Contact: Angelo-Florin Andrei
angelo-florin.andrei@rzb.ro

Sucursala Brăila

Str. Calea Călărașilor nr. 34,
Brăila
Tel.: +4 0239 606 120
Fax: +4 0239 615 161
Contact: Marioara Stoian
marioara.stoian@rzb.ro

Sucursala Călărași

Str. Progresului nr. 27, bl BBB
Călărași
Tel.: +4 0242 312 620
Fax: +4 0242 312 438
Contact: Ileana Flueraș
ileana.flueras@rzb.ro

Sucursala Ialomița

B-dul Chimiei nr. 13, Slobozia
Tel.: +4 0243 212 822
Fax: +4 0243 230 106
Contact: Ana Zahiu
ana.zahiu@rzb.ro

Regiunea Retail**ȚARA ROMÂNEASCĂ**

B-dul Dimitrie Pompei, nr. 6A,
Clădirea Upground Estates,
Corp A, Et.1, Sector 2,
București
Tel.: +4 021 209 37 24
Fax: +4 021 232 42 31
Contact: Sandi Țăranu
sandi.taranu@rzb.ro

Grup Retail 17

Contact: Sorin Vasiliu
sorin.vasiliu@rzb.ro

Sucursala Dâmbovița

Str. Calea Domnească nr. 227
Târgoviște
Tel.: +4 0245 206 300
Fax: +4 0245 206 324
Contact: Iulian Robert Diaconu
iulian-robert.diaconu@rzb.ro

Sucursala Prahova

Str. Unirii nr. 2, Ploiești
Tel.: +4 0244 406 400
Fax: +4 0244 521 086
Contact: Denisa Ghinescu
denisa.ghinescu@rzb.ro

Grup Retail 18

Contact: Dumitru Paraschiv
dumitru.paraschiv@rzb.ro

Sucursala Dolj

Str. Frații Buzești nr. 17,
Craiova
Tel.: +4 0251 307 300
Fax: +4 0251 533 333
Contact: Cătălin Ramon
Popescu
catalin-ramon.popescu@rzb.ro

Sucursala Olt

Str. Tudor Vladimirescu nr. 1-3,
Slatina
Tel.: +4 0249 430 901
Fax: +4 0249 430 887
Contact: Iulia Cristina Stavre
iulia-cristina.stavre@rzb.ro

Grup Retail 19

Contact: Ionel Carabulea
ionel.carabulea@rzb.ro

Sucursala Gorj

Str. Tudor Vladimirescu nr. 17,
Târgu Jiu
Tel.: +4 0253 206 300
Fax: +4 0253 206 325
Contact: Ștefan Cosmin Cazan
stefan-cosmin.cazan@rzb.ro

Sucursala Mehedinți

B-dul Tudor Vladimirescu nr.
125-127,
Drobeta Turnu Severin
Tel.: +4 0252 314 152
Fax: +4 0252 316 080
Contact: Rareș Meca
rares.meca@rzb.ro

Grup Retail 20

Contact: Viorel Teodorescu
viorel.teodorescu@rzb.ro

Sucursala Argeș

Str. Craiovei nr. 42, Pitești
Tel.: +4 0248 208 300
Fax: +4 0248 208 391
Contact: Nicoleta Ionescu
nicoleta.ionescu@rzb.ro

Sucursala Vâlcea

Str. Știrbei Vodă, bl. T1
Râmnicu Vâlcea
Tel.: +4 0250 702 300
Fax: +4 0250 702 324
Contact: Cristina Maria
Olteanu
cristina-maria.olteanu@rzb.ro

Grup Retail 21

Contact: Victor Iosifescu
victor.iosifescu@rzb.ro

Sucursala Giurgiu

Str. Portului, bl. 32, Giurgiu
Tel.: +4 0246 211 006
Fax: +4 0246 211 885
Contact: Roxana Dogaru
roxana.dogaru@rzb.ro

Sucursala Teleorman

Str. Av. Al. Colfescu nr. 63,
Alexandria
Tel.: +4 0247 317 426
Fax: +4 0247 317 423
Contact: Marioara Vidrighin
marioara.vidrighin@rzb.ro

Regiunea Retail BUCUREȘTI

Calea Victoriei nr 155, bl D1,
tronson 6, parter, sector 1,
București
Tel.: +4 021 209 36 00
Fax: +4 021 316 75 80
Contact: Dindar Bactali
dindar.bactali@rzb.ro

Grup Retail 22

Contact: Cătălin Munteanu
catalin.munteanu@rzb.ro

Sucursala București

Calea Victoriei nr 155, bl D1,
tronson 6, parter, sector 1,
București
Tel.: +4 021 209 36 00
Fax: +4 021 316 75 80
Contact: Bogdan Ștefan
bogdan.stefan@rzb.ro

Grup Retail 23

Contact: Daniela Săvulescu
daniela.savulescu@rzb.ro

Agenția Brătianu

B-dul Bratianu nr 35, bl 11 C,
București
Tel.: +4 021 319 39 50
Fax: +4 021 319 39 54
Contact: Monica Filoescu
monica.filoescu@rzb.ro

Grup Retail 24

Contact: Georgiana Țurcanu
georgiana.turcanu@rzb.ro

Agenția Victoria

Calea Victoriei nr 21, sector
3, corp B, tip S+P+M, București
Tel.: +4 021 310 12 10

Fax: +4 021 310 12 25

Contact: Mirela Mariana
Sorescu
mirela-mariana.sorescu@rzb.ro

Grup Retail 25

Contact: Vasile Baicu
vasile.baicu@rzb.ro

Agenția Vitan

Piața Alba Iulia nr 1, sector 3,
București
Tel.: +4 021 320 40 34
Fax: +4 021 320 40 63
Contact: Roxana Palade
roxana.palade@rzb.ro

**Unități speciale in credite
ipotecare**

RAIFFEISEN BANK – CASA TA
Contact: Ana Bunghez
ana.bunghez@rzb.ro

**Rețeaua de Centre
Corporatiste**

Centrul Regional

Corporatist Brașov

Str. Mihail Kogălniceanu nr. 3,
Brașov
Tel.: +4 0268 308 326
Fax: +4 0268 308 340
Contact: Radu Lupu
radu.lupu@rzb.ro

Centrul Regional

Corporatist București

Calea Victoriei nr 155, bl D1,
tronson 6, parter, sector 1,
București
Tel.: +4 021 209 36 51
Fax: +4 021 316 75 80
Contact: Mădălina Gheorghiu
madalina.gheorghiu@rzb.ro

Centrul Regional

Corporatist Cluj

Str. Aviator Bădescu nr. 1,
Cluj-Napoca
Tel.: +4 0264 207 300

Fax: +4 0264 595 413
 Contact: Magda Palfi
magda.palfi@rzb.ro

**Centrul Regional
 Corporatist Constanța**
 Str. Traian nr. 51, Constanța
 Tel.: +4 0241 611 971
 Fax: +4 0241 619 868
 Contact: Gheorghe Sorin Suciu
gheorghe-sorin.suciu@rzb.ro

**Centrul Regional
 Corporatist Dolj**
 Str. Craiovei nr. 42, Pitești
 Tel.: +4 0248 208 300
 Fax: +4 0248 208 391
 Contact: Ion Popescu
ion.popescu-ag@rzb.ro

**Centrul Regional
 Corporatist Iași**
 Șos. Națională nr.23, Iași
 Tel.: +4 0232 210 130
 Fax: +4 0232 215 957
 Contact: Dorin Gheorghe
 Tudose
gheorghe.tudose@rzb.ro

**Centrul Regional
 Corporatist Prahova**
 Str. Unirii nr. 2, Ploiești
 Tel.: +4 0244 406 415
 Fax: +4 0244 521 086
 Contact: Angela Mitu
angela.mitu@rzb.ro

**Centrul Regional
 Corporatist Timiș**
 Str. Circumvalațiunii nr. 8-12,
 Timișoara
 Tel.: +4 0256 308 701
 Fax: +4 0256 242 281
 Contact: Dan Cunicel
dan.cunicel@rzb.ro

**Raiffeisen Bank –
 Reprezentanța Moldova**
 B-dul Ștefan cel Mare 65,
 Chișinău, Moldova, MD-2001
 Tel.: +373 22 27 93 31
 Fax: +373 22 27 93 43
 Contact: Victor Bodiu
victor.bodiu@rzb.md

**Raiffeisen Banca
 pentru Locuințe**
 B-dul Dimitrie Pompei, nr. 6A,
 etaj 1 bis, tronson 2, spațiu
 20 A, Sector 2, București
 Tel.: +4 021 203 19 58
 Fax: +4 021 232 23 16
 Contact: Alexandru Ciobanu
alexandru.ciobanu@railoc.ro

**Raiffeisen Capital &
 Investment**
 Piața Charles de Gaulle nr. 15
 Cod 011857, sector 1,
 București
 Tel.: +4 021 306 12 32;
 Fax: +4 021 230 06 84
 Contact: Dana Mirela Ionescu
dana-mirela.ionescu@rzb.ro

**Raiffeisen Investment
 România**
 B-dul Carol nr. 26,
 Cod 020921; Sector 3;
 București
 Tel.: +4 021 312 03 11
 Fax: +4 021 312 03 08
 Contact: Ioana Filipescu
i.filipescu@raiffeisen-investment.com

**Raiffeisen Asset
 Management România**
 Piața Charles de Gaulle nr.
 15, et. IV, Cod 011857,
 sector 1, București
 Tel.: +4 021 306 17 11
 Fax: +4 021 312 05 33
 Contact: Mihail Ion
mihail.ion@rzb.ro

Raiffeisen Leasing S.R.L.
 Calea 13 Septembrie nr. 90,
 Grand Offices Marriott, et. 9,
 sector 5, cod 050726,
 București
 Tel.: +4 021 403 33 34
 Fax: +4 021 403 32 98
 Contact: Mihaela Mateescu
mihaela.mateescu@raiffeisen-leasing.ro

Echipa editorială a Raiffeisen Bank:

Corina Vasile, Anca Hașegan, Carmen Ghiță, Alice Mihai, Elena Băidan, Suzana Csizsek

Foto: Marian Mocanu

Va rugăm să vizitați www.raiffeisen.ro pentru ediția online a acestui Raport Anual.

Mulțumim tuturor colegilor care au contribuit la realizarea acestui Raport Anual.